

<C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Jirotka Zdenek\Muz se psem.pdb>

PDB Name: Jirotka_Zdenek-Muz_se_psem

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 21.9.2003

Modification Date: 21.9.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Zdeněk Jirotka
Muž se psem

I

Vyhlašky, jimiž byla vypsána značná odměna za údaje, které by vedly k vypátrání a zatčení podvodníka Jiřího Testona, objevily se v celé Evropě téměř současně.

Ačkoliv Jiří Teston byl v době své krátké a pochybné slávy nejpopulárnější osobou v Evropě, přece bylo jeho jméno pro policii spíše jakýmsi mlhavým symbolem než označením skutečné osoby. Objevilo se v novinách po prvé ve spojení se dvěma či třemi pošetilými podvody, kterými byly veliké mezinárodní banky poškozeny o částky pohybující se v naší měně kolem pěti korun. Policejní úředníci tomu říkali "podvody theoretické" a soudili, že nějaký začátečník si tak ověřuje správnost svých představ o chodu služby ve velikých peněžních ústavech.

Všichni, kdož později obklopili postavu Testonovu nimbem geniálního šejdře, měli by si všimnouti, že na jeho podvodech nic geniálního nebylo. Dokonce bylo vyslovováno přesvědčení, že metodami, kterých použil, je možno ošidit banku o pět korun, ale nikoliv o půl milionu. Třebaže se Testonovi povedlo potříti tento názor způsobem dokonale příbuzným, jeho podvodům tím na genialitě nepřibýlo. Byly větší, tot' vše. Krátce řečeno: Teston byl chlapík obdařený značnou dávkou štěstí a nebetyčnou drzostí. Tak se stalo, že nakonec přerostl policii přes hlavu a text vyhlášek o odměně za jeho dopadení byl toho výmluvným dokladem.

Přesný popis stíhaného není znám, hlásaly vyhlášky ve všech evropských městech. Teston páchal své

podvody prostřednictvím nastrčených osob a nebyl dosud trestán, takže policie nemá k dispozici jeho fotografii. Jediný snímek, který se pátracímu oddělení podařilo získat, je připojen a představuje Jiřího Testona v dětském věku.

Vyhláška končila obrázkem nahatého dítěte na kožišině a vyvolala celou záplavu vtipů. Francouzi opravili své cherchez la femme na cherchez l'enfant a v Praze vyslovovali podvodníkově jméno s mazlivým přízvukem. Jiříček Teštonů děkoval této vyhlášce za kus své popularity.

Hlas lidu s předstíranou vážností tvrdil, že se tím vysvětlují ty pětikorunové podvody, z jejichž výtěžků prý byly pachatelem zakoupeny cukrové špalky. V Barceloně přinesl jakýsi dělník na policii desítiměsíční dítě svého souseda a místo žádané odměny dostal 24 hodin vězení za zesměšňování úřadů. Dodatkový trest 12 hodin dostal za prohlášení, že se úřady zesměšnily samy.

Policie vydala prohlášení, v němž zdůrazňovala, že uveřejněná dětská fotografie je přes třicet let stará, a zatykač se tudíž netýká osob narozených v posledních dvou letech. Matky byly vyzvány, aby zachovaly klid a přestaly utíkat se svými dětmi do lesů.

Kolovala spousta testonovských anekdot a lid se bavil na úkor policie, aniž by si byl uvědomil, že je to zlomyslné a nespravedlivé. Policisté nejsou kouzelníci a nemůžete na nich chtít zázraky. V době, kdy honička na Testona dostoupila vrcholu, byli ve službě 20 hodin denně a Teston sám později prohlásil, že si připadal jako člověk, který píchl do vosího hnízda. Muži bezpečnostních sborů mu rozhoupali půdu Evropy pod nohama tak, že trpce litoval chvilky, v níž překročil po první hranice zákona.

Na hranicích všech evropských států byly zostřené pasové prohlídky, lodi vyjíždějící z přístavů byly prohledávány od kýlů až po špičky stožárů, hotely byly pod stálou kontrolou. Byly zadrženy desítky lidí s falešnými průkazy, ale nikdo z nich nebyl Teston.

V policejních kancelářích se hromadily stohy udání. Lidé, kterým k představě spokojeného života nechybělo nic než právě milion vypsaný na dopadení podvodníka, pátrali po Testonovi v nejbližším příbuzenstvu. Člověk nikdy neví.

V Neapoli byl zadržen mladý černovlasý muž jiskrných očí, když při zjišťování protestoval tisíci slovy za minutu. Prohlásil při tom, že se jmenuje Teston, ale že nikoho nepodvedl a s pachatelem nemůže být totožný už proto, že by ho nikdy ani ve snu nenapadlo, aby se dal fotografovat na kožišině. Když byl předveden vyšetřujícímu úředníku, chrlil své obhajoby, dovolává se nebe i pekla a zaklíná se nejstrašlivějším způsobem tak dlouho, dokud mu nedošel dech.

Pak vyskočil úředník a temperamentně bodl proti mladému muži ukazovákem, při němž sugestivně prohlásil:

"Vy jste Jiří Teston!"

"Achile!" zvolal melodramaticky mladý muž.

Úředník se rychle podíval za sebe, aby zjistil, komu platilo mladíkovo zvolání, a když nikoho nespátlil, obrátil svůj udivený pohled opět na vyslýchaného.

"Achile! Achile Teston," volal rozčilený černovlasý muž, "artista!"

Divoce ťukal prstem na artistický průkaz, ležící před úředníkem, a jeho obličej byl při tom dějištěm mimických zázraků. Pak prudce uchopil několik předmětů s psacího stolu, jako by jimi chtěl úředníka napadnout, a počal je po způsobu žonglérů rychle vyhazovat do výše a zase chytat. Unavený úředník znechuceně mávl rukou.

V téže době se v Moravské Ostravě vrátil do kanceláře policejního oddělení černochoch, zaměstnaný u firmy Julius Meinl, a vtáhl dovnitř vzpouzejícího se muzíka. Těžce zkoušený policejní úředník komisař Fusek se zamračil a vztekle se zeptal popraskaného stropu své kanceláře: "Ježíšmarjá, co je zase tohle?"

Černoch si prudkým vdechnutím naplnil svůj objemný hrudník a řekl.

"Pane, ten člověk..."

"Já vím," přerušil ho komisař zasmušile, "ten člověk je Jiří Teston."

"Ne," zavrtěl černoch energicky kudrnatou hlavou, "Ale on říká, že já jsem Teston!!!"

Je nutno předeslati, že komisaři Fuskovi bylo za to dopoledne předvedeno již pět Testonů; že předešlého dne úřadoval do dvou hodin v noci; že mu byla odepřena dovolená, kterou měl nastoupit již před dvěma dny; že venku bylo krásně a lesy na Starých Hamrech byly, podle zpráv, plny hřibů; že hodiny na stěně kanceláře mu jasně říkaly, že už nedostane nic kloudného k obědu; zkrátka: komisař Fusek se podobal

přetopenému kotli a měl velmi intenzivní pocit, že v nejbližším okamžiku vztekem praskne. K tomu ovšem nedošlo díky skutečnosti, že parní kotel má pojistný ventil a v každém muži dřímá smysl pro humor. V kritických okamžicích funguje obojí zařízení přibližně stejně.

Vypadá to asi takto: spěcháte na nádraží a cestou zmoknete. Jste rozmrzen. Pochopitelně. V polovině cesty vám praskne tkanička v botě. To vás rozzlobí. Pochopitelně. Nakonec vám vlak ujede.

Nepochopitelně. Podle vašich hodiněk měl odjet až za pět minut. Máte pocit, že svět je řízen naprosto neodpovědným způsobem a netečné tváře nádražního personálu vás pobuřují. Připadáte si jako dynamitová nálož a v duchu si myslíte, že byste teď nikomu neradil, aby si s vámi něco začínal. Vtom se na vás oboří neznámá stará dáma, a považujíc vás za úředníka drah, arogantně vám vynadá za to, že automat na peronní listky nefunguje. Vlna zadržného vzteku vám stoupne až k hrdlu, pak se to ve vás nějak zlomí, sednete si na kufr a dáte se do smíchu.

Komisař Fusek se chvíli nechápavě díval na rozzlobeného černocho a pak celý smíchem přímo zavyl. Smál se dlouho a bouřlivě. Celý se v křesle jaksi sesul a dal si sprchou smíchu odplovovat z duše naštědovaný vztek. Černoch ho chvíli pátravě pozoroval, pak se zašklebil, zvrátil hlavu nazad a připojil svůj dunivý smích k smíchu komisařovu.

Malý mužik s křiklavou kravatou zřejmě neshledával v situaci vůbec nic komického. Pobouřeně sebou cloumal a snažil se vyprostit své pravé zápěstí z mohutné pracky směřující se černocho. Když se mu to konečně podařilo, přistoupil blíže ke komisařovu stolu a řekl s typicky krátkou ostravskou výslovností: "Dovolte, abych se představil. Jsem soukromý detektiv Vrana a žadam, aby me sdělení bylo brano vážně. Tento muž se mi stal napadny tím, že kupoval prostředek proti píham. Taži se vas: nač potřebuje černoch prostředek proti píham? To se vas taži ja, soukromý detektiv Vrana."

Tucty takových příhod se odehrávaly ve všech policejních úřadovnách Evropy. Kolovala také zlomyslná historka o tom, jak se v budapeštské kavárně zatkli dva detektivové navzájem, ale zdá se, že to je spíše testonovská anekdota nežli skutečná příhoda, zrovna tak jako to povídání o Testonovi a policejním prefektu. To neznáte? Víte, to, jak Teston přijel do Jižní Ameriky a nějak se připlétl k vyplácení gáží policejním úředníkům a vybral plat určený tamějšímu policejnímu prefektu na rok dopředu a jak o deset minut později se dostavil pravý prefekt a jak se pokladník rozčiloval a ptal se ho pobouřeně, jestli už chce také zálohu na pensi? Ne? Tak si to dejte vypravovat.

To prý Teston přijel do Jižní Ameriky a nějak se připlétl k vyplácení gáží policejním úředníkům a vybral si plat určený tamějšímu policejnímu prefektu na rok dopředu, a když se o deset minut později dostavil pravý prefekt, ptal se ho pobouřený pokladník, co vlastně ještě chce, zda mu má vyplatit také zálohu na pensi.

Tato historka patří mezi testonovské anekdoty zcela určitě. Předně je prokázáno, že Teston nikdy v Americe nebyl. V každém z nás dřímají vlastenecké pocity a u Jiřího Testona se projevovaly tím, že nikdy neopustil půdu Evropy. Toto uvědomělé evropanství bylo jedním ze sympatických rysů velkého podvodníka. Mimo to poměry panující v dotyčném jihoamerickém státě naprosto vylučují možnost takového podvodu. Tamější policejní sbor se musí občas uchýlit ke generální stávce, aby si vymohl aspoň splátku na gáže, které mu státní pokladna dluží, a představa, že by si někdo z nich, prefekta nevyjímaje, mohl vybrat služné na rok dopředu, je k smíchu.

Naše vlastní vypravování začíná pamětihodnou rozmluvou, kterou měl detektivní komisař Valet s úředníkem přístavní společnosti ATLANTIC v době, kdy se Evropa ozývala mnohonásobnou ozvěnou výkřiku: "Chyťte Testona!" V této rozmluvě padlo po prvé jméno pana Václava Kavaňase, hlídače majáku číslo dvě.

Komisař Valet seděl v kanceláři přístavní společnosti, kouřil cigaretu a díval se oknem na Atlantický oceán. Byl to štíhlý tmavovlasý muž, v jehož výrazném obličejí byly neklamné stopy únavy. Lehké stíny pod očima mu sice slušely, ale vydávaly svědectví o tom, že v minulých dnech přepínal své síly, a jestliže se v jeho obličejí zrcadlilo duševní soustředění, bylo to jen tím, že pan Valet nemínil usnout v cizí kanceláři.

Bránil se spánku vůlí fakira a sliboval si, že za dvě hodiny bude v posteli, ať se děje cokoliv.

"Zde je seznam našich zaměstnanců," řekl přístavní úředník a podával Valetovi jakýsi úřední formulář, "ale myslím, že Testona mezi nimi nenajdete."

Valet unaveně mávl rukou a marně se snažil potlačit mohutné zívnutí. Prohlížel seznam a před jeho duševním zrakem defilovaly postele, pohovky, kauče a otomany. Když byl ten průvod asi v polovičce, řekl přístavní úředník soucitně:

"Potřeboval byste si odpočinout."

"Potřeboval. Už týden jsem se pořádně nevyspal. Toho Testona nám byl čert dlužen."

"Nic si z toho nedělejte," povídal dobrácky obrýlený ouřada. "Náš hlídač z dvojky vám ho za půl roku chytí."

Pan Valet se rozzlobil a ospalý výraz zmizel s jeho tváře.

"Kdože ho chytí?" ptal se sarkasticky.

"Kavañas. Slouží už víc jak devatenáct let na majáku, kterému říkáme DVOJKA, a celou tu dobu tam studuje kriminalistiku, protože se chce stát slavným detektivem."

"Blbec," zabručel nezdvořile pan Valet.

"Prosím?" zeptal se odměřeně úředník a jeho dobrácká a ochotná tvář ztvrdla.

"Říkám, že je to pošetilost," zmiřňoval svůj soud pan Valet.

"Snad," řekl chladně úředník, "ale něco tam dělat musí, aby se z té samoty nezbláznil. Dejte se tam na dvacet let zavřít a uvidíte, co to je. DVOJKA je úplně obklopena mořem a hlídač odtamtud nemůže, jinak by nám byl Kavañas už asi dávno utekl. Za půl roku mu končí smluvních dvacet let služby a pak ho jistě nikdo neudrží, aby se nepustil za Testonem."

V dobráckých očích úřednickových se objevila jiskřička zlomyslnosti, když dodal:

"Uvidíte, že vám ho pak chytí během několika dnů."

O třicet minut později vsedl pan Valet do svého sportovního motorového člunu a vyjel z přístavu.

Starý pískovcový maják, známý v přístavu pod názvem DVOJKA, vypadal spíš jako romantická kulisa než jako stavba z opravdového kamene. Širokým pruhem moře byl úplně izolován od pevniny a jeho dlouholetý strážce žil tak osaměle, že pro svou osobu se mohl domnívat, že lidstvo vymřelo. To je ovšem nadsázka. Zásobovací loď mu přivázela jednou za šest měsíců potraviny a členové její posádky byli výmluvným dokladem toho, že lidstvo žije a prospívá na duchu i na těle, což patrně osamělého hlídače uklidňovalo. Rozhodně lze říci, že měl-li nějaké obavy o osud člověčenstva, dovedl je podivuhodným způsobem tajit.

Když motorový člun pana Valeta přijel k DVOJCE, ukázalo se, že přistání u věže není tak jednoduché. Moře mírumilovně pohupovalo motorovým člunem a panu Valetovi se nelíbila představa, že by efektivní červenobílý nátěr měl přijít do styku s omšelými a drsnými pískovcovými kvádry, v nichž byl zapuštěn železný kruh pro připoutání plavidla.

Rozvážně opatřil pravý bok člunu pletenými kulovými nárazníky a opatrně přirazil ke kamenné základně. Vystoupil po několika schůdcích na plošinu a obrátil se, aby se ještě jednou přesvědčil, že je všechno v pořádku. Nebylo.

Svobodnou volbu druhu koupele považoval pan Valet za jedno z nezadatelných lidských práv. Rád se nořil do vany příjemně teplé vody a nenáviděl sprchu. Sprchu vůbec, a studenou zvláště. Čtil matku svou, aby dlouho živ byl a dobře se mu vedlo na zemi, ale vzpomínky na chvíle, kdy ho nebožka maminka jako malého chlapce neúprosně přidržovala pod proudem studené sprchy, patřily k nejhroznějším.

Pan Valet stál na majákové plošině a s nelibostí pozoroval, jak jeho přepychový kožený kufr, stojící na podlážce motorového člunu, holduje tomuto nepříjemnému druhu lázně. Mírné a přítulné vlny přibíhaly ze širého moře, doběhly s měkkým šplouchnutím ke kamennému zdivu a v pravidelných přestávkách kropily zavazadlo drobnou prškou mořské vody.

To nemohl komisař Valet trpět. Vrátil se do člunu pro kufr a pak teprve, svíraje pokropené zavazadlo v ruce, zmizel definitivně v útrobách kamenné věže.

Uvnitř bylo šero a nepříjemný chlad. U vlhké zdi ležela síť opatřená olověnými závažími a plnila vzduch pachem mořských ryb. Pan Valet vystoupil po příkrých schodech asi do poloviny majáku a stanul před nízkými fošnovými dveřmi s důkladným kováním.

Zaklepal, ale za dveřmi se nic neozvalo. Ostatně klepat na tyto dveře bylo pošetilé. Pan Valet si to uvědomil a pochopil, proč v těchto končinách ohlašují námořníci svůj příchod kopnutím do dveří a jadrným zaklením. Měl dojem, že by bylo nutno přiložit k těmto dveřím ucho, aby člověk zaslechl, že se

ve vedlejší místnosti střílí.

Proto už po druhé neklepal. Stiskl odhodlaně kliku, opřel se ramenem plnou vahou do dubových fošen a se zrudlou tváří drtil mezi zuby jakousi poznámku o tresoru banky. Znenadání dveře povolily a...

Pokračování v příští kapitole, v níž se čtenář doví o provazolezeckých výkonech hlídače majáku, o deduktivní metodě, o tom, že pana Kavaňase jedna slečna nechtěla, což mělo po jakémsi podivném zákonu příčinných souvislostí neblahé a možno říci katastrofální následky pro podvodníka Jiřího Testona. A že by prospělo věci, kdyby hlídač majáku chytil Testona a komisař Valet hlídal maják.

II

Pan Valet vstal se země, oprášil si kolena a rozhlédl se prázdnou místností. Byl překvapen jejím vzhledem. Kolem stěn stály hrubé police plné knih, knihy nejružnějších formátů se povalovaly na stole, na židlích, na zemi, a kladeny na sebe, tvořily nebezpečně nakloněné stavby. Uprostřed místnosti stály tři staré lodní bedny s těžko čitelnými nápisy. ČAJ, SUCHARY a RUM. Otvorem ve stropě viselo dolů silné lano.

Komisař Valet odložil zavazadlo, zavřel dveře a zavolal:

"Haló!"

Hlas zanikl a zase bylo ticho. Návštěvník si počal se zájmem prohlížet místnost. Podíval se kulatými okny na moře a pak vzal do rukou knihu s nejbližší hromady. G. KLAUS: Chemie ve službách kriminalistiky.

Pan Valet se sarkasticky ušklíbl a položil knihu na původní místo. Pootevřel bednu s nápisem RUM a shledal, že je plná sucharů. Trochu se zarazil, podíval se znovu na nápis, zavrtěl hlavou a zase víko zavřel. Chvilí si prohlížel lano visící z otvoru ve stopě, zacloumal jím a zavolal nahoru: "Halóó!"

Několik okamžiků pozorně poslouchal, pak pokrčil rameny a pokračoval ve své prohlídce. Přistoupil k polici a luštil nápisy na hřbetech uložených knih. S tváře mu zmizel ironický úsměv a byl vystřídán výrazem mírného překvapení. Nakonec byl nashromážděnou literaturou tak zaujat, že ani nepostřehl příchod hlídače majáku.

Pan Kavaňas, spustiv se po laně dolů, oznámil svou přítomnost šetrně tím, že upustil konev od petroleje. Detektiv se prudce obrátil.

Muž, který ostříhal světla majákových lamp a občas stříhal jejich knoty, stál uprostřed místnosti, držel v sevřených zubech lulku a díval se mírumilovným pohledem na svého návštěvníka.

Pan Valet měl intenzivní pocit zklamání, zaviněný tím, že muž, stojící před ním, naprosto neodpovídal jeho představám o hlídačích majáků vůbec a o podivínském hlídači DVOJKY zvláště.

Václav Kavaňas rozhodně nepůsobil dojmem výstředníka. Vypadal jako pan profesor, který si o prázdninách nedává tak úzkostlivě záležet na korektním zevnějšku, ale kterému to vůbec neubralo na přirozené důstojnosti. Byl to úhledný, zdravě vyhlížející muž se spoustou velmi světlých vlasů a jen z vějířovitých drobných vrásek a usměvavých očí bylo lze tušit, že se přiblížil čtyřicítce.

"Dobrý den," řekl komisař Valet a pan Kavaňas vlídně, ale mlčky kývnul na pozdrav.

"Vy jste hlídačem tohohle majáku?"

Pan Kavaňas mlčky přisvědčil.

"Už dlouho?" ptal se Valet jen tak, aby něco řekl, třebaže znal přesně počet Kavaňasových služebních let.

Václav Kavaňas široce mávnul rukou.

"Dlouho," doplnil detektiv slovem hlídačovo gesto a snažil se zahnat své rozpaky z hlídačova mlčení.

"Těžká služba, že ano?" pokračoval v jednostranné rozmluvě a posuněk pana Kavaňase byl tentokrát nerozhodný.

"Člověk si zvykne, vidíte? Aspoň tady máte klid," řekl pan Valet se sotva znatelným nádechem závisti. Hlídač přitakal tak prudce, že to vypadalo poněkud komicky.

"To si myslím, až moc, že?" ptal se vesele detektiv. "Ale svědčí vám to!"

Majákový poustevník se usmíval, pokud mu to lulka v sevřených zubech dovoľovala, a spokojeně přikyvoval.

Pak bylo chvíli ticho a komisaře Valeta se zmocňoval nepříjemný pocit, že si počíná jako pitomec. Teď se s ním ještě budu bavit o počasí, posmíval se v duchu sám sobě a připadal si jako člověk debatující

s věšákem na šaty.

"A poslechněte," přerušil konečně mlčení, "to jste sem slezl po tom provaze?"

Pan Kavañas mlčky přisvědčil.

"To je hezký výkon," řekl detektiv uznale a pohledem odhadoval příslušnou výšku. "Kolikrát denně to děláte?"

Hlídač majáku se vzhledem profesora na prázdninách vztyčil dva prsty. Pan Valet zvedl mírně obočí a podívil se:

"Dvakrát! Tomu říkám tělocvik! Já jsem o něco mladší, ale myslím, že bych to nedokázal." Vzápětí se panu Kavaňasovi naskytla neobvyklá podívaná. Pan Valet se totiž pokusil šplhat. Dostal se asi metr nad podlahu, spustil se zase dolů a řekl s rozpačitým úsměvem:

"Také by to šlo. To dělá cvik."

Trochu se zarazil, když viděl, že hlídač se posměšně šklebí, a pak se ostýchavě zeptal:

"Bylo to tak špatné?"

Místo odpovědi hlídač někam odešel a vrátil se s konví plnou petroleje. Vrazil ji Valetovi do ruky a ukázal palcem směrem nahoru, jako by chtěl říci: copak to, ale teď to zkuste!

Pan Valet byl překvapen. Díval se zaraženě na lano a na konev ve své ruce a pak se zeptal:

"S tímhle? No poklona! Poslechněte, to musí být hrozně těžké."

Pan Kavañas vyndal lulku z úst a řekl přívětivě:

"No jo. Proto já nahoru chodím radši po schodech."

"Po schodech? A kudy?"

"Ochozem. Tam, co jste přišel, ale pořád výš."

"No proto!" řekl s ulehčením pan Valet. "Tak jsme se přece jenom domluvili. A poslechněte, já už jsem se domníval, že jste němý."

"Protože jsem pořád mlčel?" ptal se s úsměvem pan Kavañas. "Víte," pokračoval, "mně to vždycky chvíli trvá, než se rozpovídám. Já jinak mluvím jenom dvakrát do roka, když sem přijede loď s potravinami."

"Tak to máte málo návštěv, vidíte?" Byl jste překvapen, když jste mne tu viděl?"

"No, to víte, že jsem byl překvapen," řekl pokojně hlídač majáku a pokusil se narovnat na stůl ještě více knih, než jich tam bylo, aby mohl nabídnout hostu židli.

"To si dovedu představit. Myslím, že jsem pro vás zosobněnou záhadou," pokračoval pan Valet a v duchu myslil na to, že něco takového se panu Kavaňasovi při jeho romantických detektivních sklonech zrovna hodí do krámu.

"Tajemný host na mořem obklopeném majáku," řekl se sotva znatelným nádechem zlomyslnosti. "Jak jsem se sem dostal? Kdo jsem? Odkud přicházím? Ejhle, záhada!"

"Ejhle, omyl," řekl suše pan Kavañas. "Nemluvte o záhadách, kde jich není. Přijel jste sportovním motorovým člunem evidenční značky I-2430, jmenujete se Valet a byl jste naposled ubytován v hotelu SIMON. Jediná záhada je, proč ještě držíte tu konev s petrolejem."

Pan Valet postavil roztržitě konev a sedl si na uvolněnou židli. Díval se s novým zájmem na klidného světlolasého muže a řekl:

"Nechte mne chvíli přemýšlet."

"Jen si poslužte," povídal pan Kavañas. "Na celé zeměkouli není vhodnějšího místa k přemýšlení než zde. Dvacet let už tu nedělám nic jiného."

Vzal konev s petrolejem a postavil ji do kouta.

Pan Valet si rozvážně zapálil cigaretu a foukal kouř směrem k stropnímu otvoru, jímž viselo lano. Neměl vlastně vůbec chuť přemýšlet. Pociťoval nepříjemný tlak v hlavě a věta: nechte mne chvíli spát, by byla mnohem zřetelněji vyjadřovala to, po čem prahl.

Václav Kavañas se zatím posadil na prkenné, námořnickými příkrývkami pokryté lože, opřel se zády o stěnu a pozorně si nacpával svou lulku, při čemž neměl ani tušení, že jeho spartánské lože zaujalo čestné místo v průvodu postelí, pohovek a kaučů, defilujících v ospalé mysli pana Valeta.

"Vy jste byl nahoře a viděl jste mne přijíždět," řekl náhle detektiv, ne proto, že by ho to bylo právě napadlo, ale protože se bál déle mlčet, aby neusnul.

"Ano," přisvědčil hlídač majáku, a ukončiv nacpávání, přistoupil k obřadu zapálení lulky.

"Jak jste přečetl evidenční značku člunu?"

"Dalekohledem. Proto ji tam máte, aby šla z dálky přečíst."

"Mého jména jste si všiml zde na kufru," řekl pan Valet a ukázal směrem k svému zavazadlu. "A tam je také nálepka hotelu SIMON."

"Je to velmi jednoduché," řekl zamyšleně pan Kavañas.

"Všechny logické závěry jsou jednoduché," podotkl pan Valet a skepticky dodal: "To ovšem neznamená, že by vždycky musely být správné. Což když ten kufr není můj?"

"Nemám prozatím důvod, abych se domníval, že máte zálibu v cizích zavazadlech."

"Vylučujete to?" ptal se neústupně pan Valet.

"Přirozeně, že to nemohu vyloučit s naprostou určitostí, ale považuji to za málo pravděpodobné," objasňoval trpělivě Václav Kavañas své stanovisko.

"Ve jménu nekonečné pestrosti života, dejte pokoj s pravděpodobností," vybuchl muž z motorového člunu. "Jistě jste nepovažoval za pravděpodobné, že vás dnes někdo navštíví, a prosím, jsem zde. Přišel jsem, uviděl jsem bednu s nápisem RUM a považoval jsem za pravděpodobné, že tam ten rum je, a vidíte, byly tam suchary. Tak na to nemůžete dát."

"Je mi líto, že jste nenašel rum tam, kde jste jej hledal," šklebil se Kavañas. Přistoupil k bedně s nápisem SUCHARY, vyndal z ní pozorně láhev lihoviny a kapesním nožem pomalu odstraňoval pečeť z hrdla.

"Je to jediné, co mohu svému hostu nabídnout. Suchary jistě nechcete a na čaj je příliš teplo."

"A mimo to," pravil pan Valet, ukazuje na bednu s nápisem ČAJ, kdoví co v tom je."

"Tam je opravdu čaj. Vyměnil jsem obsahy u těch dvou beden."

"Proč jste to udělal?"

"Hoši z remonkérou každého půl roku říkají, že to dělám proto, abych měl suchary v rumu a rum v sucharech, že se potom toho rumu zdá víc. A patří jaksi k mým povinnostem, abych se tomu vtipu po každé zasmál."

Pan Kavañas postavil před svého hosta porcelánový šálek, a spatřiv jeho zděšení, pravil:

"Číškou vám nemohu posloužit. Já to piju z láhve."

"Tak se zdá, že ti hoši z remonkérou vědí, co povídají."

"Kdepak," řekl dobrácky Václav Kavañas. "To je jen takové škádlení. Já toho vypiju tak málo, že kdyby oni nevypili každého roku na mé zdraví zbytek přidělu, vypadalo by to tady jako ve skladišti lihovin."

"Vždyť já také jen žertuji," povídal ospale pan Valet, "ale ještě pořád nevím, proč dáváte suchary do bedny s nápisem RUM a naopak."

"No, víte, já to dělám proto, abych si stále uvědomoval, že se člověk nesmí dát klamat vnější tvářností věcí."

"Ale jděte," řekl s údivem pan Valet.

"Svět je pln věcí, kterým jsou dávana nepravá jména," pokračoval pan Kavañas. Držel v ruce láhev rumu a díval se zamyšleně kulatým oknem na moře. "Je pln lidí, kteří se tváří jako bedna s výživnými suchary a zatím jsou plni podřadného rumu, po kterém je vám špatně."

Tohle jistě někde četl, myslil si pan Valet a snažil se dívat někam jinam než na hlídačovo lůžko. Aspoň takhle hodinku kdybych mohl. ...

"Ale mně neběží ani tak o lidi o zásady přesného myšlení a ty bedny mi připomínají, že podstata nějakého problému nebo náplň událostí může být docela jiná, než se na první pohled zdá."

Pan Valet chvíli mlčel a pak řekl:

"To je dobře, že vám sem dali jen tři bedny. Kdybyste jich měl víc, kdo ví, jaké hlavolamy byste z nich sestrojil. Bavíte se podivuhodným způsobem."

"Já se nebavím," řekl hlídač majáku. "Já se připravuji na své budoucí povolání."

"O tom jsem slyšel," pravil pan Valet. "Vypravují si to o vás v přístavu. Tak vy se opravdu chcete stát detektivem?"

"Ano."

"A jak vás to, prosím vás, vůbec napadlo?"

"To je dlouhá historie," řekl zasněně pan Kavañas a prohrábl si opálenou rukou své světlé vlasy. "Začalo to tím, že mne jedna slečna nechťela."

"V jedné staré písni je zmínka o tom," povídal s úsměvem pan Valet, "že se mladý muž z nešťastné lásky dal na vojnu, ale slyším po prvé, že se někdo z téhož důvodu chce dát k policii."

"Takhle se to ovšem nedá říci, třebaže to nakonec z toho vyplynulo. Byl jsem tenkrát upřímně nešťasten a myslil jsem, že s tím smutkem vystačím na celý život."

Odešel jsem na tento maják s gestem tragéda, tak jako jiní odcházejí do kláštera nebo se světa vůbec. Podepsal jsem přístavní společnosti smlouvu na dvacet let služby na téhle věži obklopené mořem tak lehkomyšlně, jako bych se podepisoval na pohlednici ze společného výletu. Už jste dopil? Já vám ještě naleju."

"Ani pomyslení," bránil se pan Valet a zakryl porcelánový šálek dlaněmi. "Já jsem rád, že jsem s tím hotov. Vezměte si cigaretu."

Pan Kavañas zdvořile odmítl a bafal dál ze své lulky. Odmlčel se a v duchu myslil na to, proč tohle všechno vykládá člověku, kterého předtím jakživ neviděl. Cítil, že to snad není správné, ale ve vzduchu bylo něco, co ho svádělo k tomu, aby před svým návštěvníkem položil karty na stůl. Pánové Peters, Wild a Maresku by řekli, že pan Valet ovládl pomocí sugesce a osobního magnetismu slabšího pana Kavaňase, ale to sem nepatří a čtenář se ještě naposlouchá zmatených výkladů jmenovaných pánů o silné osobnosti až dost.

Pan Valet trpělivě čekal a v knihách o osobním magnetismu bychom se dočetli, že to bylo taktické. Strážce majáku ještě chvíli mlčel a pak pokračoval:

"Ze začátku jsem byl jaksi otupělý a vystonával jsem se ze svého zklamání. Mimo to jsem žil v neustálém strachu, že zapomenou rozsvítit lampy nebo že mi v noci zhasnou, a měl jsem neklidné sny o lodích, kterým ztroskotaly mou vinou. Očekával jsem mlhu v ročním období, ve kterém si na ni dnes ani ve snu nevzpomenu."

To ovšem netrvalo dlouho a já jsem pak už vykonával své povinnosti s přesností automatu, aniž bych na to myslil. Samota mne počala skličovat a já jsem po prvé pochopil, proč mi sem dávají ten rum. Víte, dívat se dlouhé hodiny na kruh slunečního světla, dopadajícího oknem na podlahu nebo na zeď, počítat na svém tepu, jak pomalu jde slunce oblohou, dívat se, jak stín majáku se plíží po vlnách, dívat se v noci, jak se zvolna přemísťují hvězdy, a trpělivě čekat, až uplyne dvacet let, to je nad lidské síly. Cítil jsem, že musím něco dělat, na něco myslet, dát si nějaký cíl, abych se z té samoty nezbláznil. A pak mne to najednou napadlo. Člověče, říkal jsem si, za dvacet let se může stát z divocha vědec, z negramotného vysokoškolský profesor nebo hvězdář nebo sanskrťová kapacita nebo..."

"...nebo detektiv," dodal pan Valet a vložil do toho slova hluboké opovržení. "Poslechněte, to jste si vybral moc krásně!"

Pan Kavañas se podíval na svého hosta poněkud roztržitě a pak se zeptal:

"Vám by se to povolání nezamlouvalo?"

"Nezamlouvalo?" ptal se pan Valet pohrdlivě. "Nenávidím je! Já bych byl stokrát raději hlídačem majáku než detektivem."

Pan Kavañas se v tu chvíli podobal vědci ohromenému tím, že někdo může přehlížet půvaby jeho zamilované disciplíny. Díval se nedůvěřivě na pana Valeta a pak se zeptal:

"A čím jste?"

"Detektivem."

"To jsem blázen," povídal upřímně pan Kavañas.

"Nejste blázen," odporoval pan Valet. "Jste docela rozumný a chytrý člověk, ale myslím, že jste se dal nepravou cestou. Možná, že si myslíte, že život detektiva je napínavým románem, že je řetězem úspěchů dobytých mozkem; že je šachovou partií, kterou hraje policejní úředník proti zločinci."

Nevím, odkud se tyhle představy v lidech berou, snad to mají z detektivních románů, ale říkám vám, že budete zklamán."

"Nejsem nikdy zklamán, když najdu v bedně od rumu suchary nebo naopak," řekl hlídač s úsměvem.

"Mimo to jste na omylu, když se domníváte, že jsem své představy o práci v kriminalistice získal čtením detektivek. V celé mé knihovně nenajdete ani jednu knihu podobného druhu."

Jsou to samé seriosní práce: obsáhlá pojednání o vyšetřovacích metodách, o psychologii zločince, o frenologii, o daktyloskopii, o barvivech se zvláštním zřetelem k padělání bankovek, nauka o jedech a několik svazků o střelných zbraních, základy logiky, srovnávací grafologie, ověřování pravosti dokumentů, luštění šifrovaných textů, chemické rozborů krevních skvrn, statistická data o kriminální službě ve všech státech Evropy, kartotéka výstřížků ze soudních procesů v posledních desíti letech, šestisvazkové pojednání o zločineckých sklonech u notorických alkoholiků. . ."

Pan Valet tlumeně zasténal.

"Myslím, že vám není pomoci. Zapadl jste do toho až po uši a mimo to jste tím také dokázal, že se k povolání detektiva ani nehodíte.

Snad jste využil svého času dokonale, ale já vám říkám: vy nikdy žádného zločince nechytíte. Patříte mezi lidi, kteří jsou schopni udělat z jednoduché trojčlenky složitou a kteří počítají svou výšku z délky svého stínu pomocí trigonometrických funkcí, místo aby se změřili.

Takoví lidé obrůstají mechem theorie a nevidí na dva kroky kolem sebe. Sedí dlouhé hodiny s lulkou u kamen, hledí zamyšleně do prázdna a řeší výstřední hlavolamy, zatím co jim zloději vykrádají byt.

Říkám vám, že nechytíte nikdy nikoho, ledaže by se mezi zločinci vyskytl chlapík s takovou přítěží zbytečných teorií, jakou jste se zatěžkal vy."

"A já vám zase povídám," řekl pan Kavaňas s klidným sebevědomím, "že chytím svého prvního chlapíka zrovna tak bezpečně jako všechny ostatní, za nimiž se pustím."

Bylo zřejmo, že pan Valet se dokonale baví.

Ačkoliv byl mladší, cítil svou převahu vyrostlou ze zkušeností a poslouchal sebevědomé řeči pana Kavaňase s humornou shovívavostí. Připadal si jako otec, jemuž dítě vykládá, co všechno se mu koupí, až vyroste a zbohatne.

"Trochu vám to vaše sebevědomí závidím," řekl s úsměvem. "Já jej tolik nemám. Zrovna teď se pachtím za jedním velkolepým podvodníkem a přitom jsem naprosto přesvědčen, že toho chlapíka nechytnu."

"Nesmíte být už napřed smířen s neúspěchem. Já bych ho chytil docela určitě."

"Ano?" ptal se trochu sarkasticky pan Valet. "To je škoda, že odsud nemůžete, chytali bychom ho spolu a já bych se asi po prvé ve svém povolání bavil. Uznávám, že jste bystrý a inteligentní muž, ale přesto bych si v tom utkání na vás nevsadil."

"To je ovšem chyba. Na mne byste mohl vsadit sirotčí peníze."

Pan Kavaňas vstal z lůžka a dlouhými kroky několikrát přešel místnost. Pak se posadil na několik vázaných ročníků časopisu "Zprávy policejní služby" a po krátkém váhání se zeptal:

"Proč jste sem vlastně přišel?"

"Byl jsem na vás zvědav," řekl s klidným a trochu ospalým úsměvem pan Valet. "Chtěl jsem vidět člověka, zamilovaného do povolání, které se mi protiví. Jsem unaven službou i lidmi a chtěl jsem vidět pošetilce, který si nevází své nádherné osamělosti a ničím nerušeného klidu.. Říkám vám upřímně, nebud'te bláhový a pusťte z hlavy tu detektivní kariéru a važte si toho, co máte. Věřte mi, že vám závidím a že bych chtěl prožít aspoň měsíc tak klidného života."

"Tak já vám něco povím," řekl s chlapeckou veselostí pan Kavaňas. "Prožijte si tady," a tu hlídač majáku napodobil způsob řeči pana Valeta, "měsíc nádherné osamělosti a ničím nerušeného klidu a já jdu chytit toho chlapa. Kam jsem si dal čepici?"

Oba muži se dali do smíchu.

"To by to vypadalo," povídal potom pan Valet. "Vy byste tropil hlouposti na pevnině a já bych zde patrně úřadoval tak, že bych se stal hrdinou námořnických anekdot. Copak já umím obsluhovat maják?"

"To není nic těžkého, já bych vám to všechno vysvětlil. Opravdu byste tu nechtěl ten měsíc zůstat místo mne?"

Všechno, co se později stalo, bylo zaviněno tím, že pan Valet ihned neodpověděl. Pánové Peters, Wild a Maresku by řekli, že tím projevil nedostatek vůle k odporu a že v tu chvíli se pan Kavaňas, podporován vírou ve svůj úspěch, stal osobností ovládající situaci.

Ať to již bylo zaviněno nedostatkem vůle nebo jen únavou, o které jsme se zmínili, jisto je, že pan Valet chvíli mlčel a pak se trochu rozpačitě zeptal:

"Vy to myslíte vážně?"

"Úplně vážně."

"Poslechněte, vy jste vlastně velmi nezodpovědný člověk. Vždyť z toho můžete mít nepříjemnosti."

"Vy taky," řekl nesmlouvavě hlídač DVOJKY.

"Já ne," zavrtěl hlavou pan Valet. "Zítra nastupuji dovolenou."

Příštích dvacet minut pan Valet nepromluvil, protože ho hlídač majáku nepustil ke slovu.

Pan Valet se dověděl, že nahoře ve věži jsou veliké tabule s podrobným návodem obsluhy lamp. Že se každý den doleje petrolej, večer se to rozsvítí, ráno se to zhasne, a když je mlha, zapálí se petrolejové hořáky pod parním kotlíkem.

Siréna je seřízena tak, že houká v pravidelných intervalech, takže se o ni nemusí člověk vůbec starat.

Nikdo se nepřijde. Zásobovací loď tu byla před měsícem a přijede teď až v listopadu.

Pan Kavañas mluvil jasně a stručně. Doprovázel svoji argumentaci přesnými a úspornými gesty, dlouhými kroky pobíhal světnicí z kouta do kouta, zastavoval se před sedícím panem Valetem a zase prudce chodil napříč místností.

Jeho tón se stával shovívavě vmlouvavým, jako by mluvil s malým dítětem, které nechápe docela jednoduchou věc. Zakončil svou řeč asi takto:

"Vždyť na tom konec konců nic není. Podívejte se: já jenom půjdu, chytím toho podvodníka a... a přijdu, víte, vrátím se, no."

Pan Valet se dal do smíchu.

"Prokristapána," povídal, "vy o tom mluvíte, jako byste šel dát dopis na poštu. To vaše sebevědomí je směšné. Snad si počínám jako blázen, ale víte co? Jděte! Já tu počkám na váš chciplý návrat. Ale to vám říkám: nemohu zde zůstat déle než měsíc. Potom odejdu, ať vás to třeba stojí pensi."

"A jak se odsud dostanete?" ptal se pan Kavañas.

"Tak, jak jsem se dostal sem. Motorovým člunem."

Hlídač majáku se roztržitě podíval oknem na moře a pak rychle řekl:

"Ano. Motorovým člunem. To je jediné řešení. Ale buďte bez starostí, dodržím slovo. Vrátím se nejpozději za měsíc. Vy si tady zatím užijete nádherné osamělosti a ničím nerušeného klidu, dáte si do pořádku nervy, trochu si počtete v odborné literatuře, a nežli se nadějete, budu zpátky."

Mezi řečí si pan Kavañas nacpával kapsy různými předměty.

"Petrolej je ve skladišti, tady jsou klíče. Je tam také balík rezervních knotů do lamp. Jednou týdně musíte lampy vyčistit a taky tam... to... taková ta zrcadla za nimi. A skladiště je o patro níž, víte?

Ten menší klíč je od zásobárny. Tam jsou nějaké konzervy, trochu čerstvé zeleniny v písku a brambory.

V tom soudku jsou nasolené ryby, ale jestli umíte zacházet se sítí, můžete si nachytat čerstvé. Nespadněte do vody..."

"...neberte zápalky a nechod'te k oknu," posmíval se mu pan Valet. "Vy se zase chovejte slušně na pevnině, dávejte pozor, ať vás nepřejede automobil, a když někoho potkáte, tak slušně pozdravte.

Tropte co nejméně hloupostí a nezatýkejte nevinné lidi. Nezatýkejte vlastně vůbec nikoho, protože na to jako soukromá osoba nemáte právo. Kdybyste se snad čírou náhodou seznámil s tím podvodníkem, zavolejte policii.

Taky nezapomínejte, že jste dvacet let nebyl mezi civilisovanými lidmi, a nedivte se všemu, co uvidíte.

Plnovousy se už nenosí a bicykly teď mají obě kola stejně veliká, ...nebo na to se ještě pamatujete?"

"Poslední technický objev, na který se pamatuji, byl Archimedův kladkostroj," povídal pan Kavañas sarkasticky.

"Na to si vzpomínám jen matně," řekl pan Valet. "Myslím, že s tím byla spojena nějaká tragédie. On se tenkrát zrovna koupal a vykřikl "heuréka", protože ho nějaká Charlotta zabila pilníkem nebo tak něco."

"Ano," řekl pan Kavañas s naprostou vážností. "A císařovna Alžběta řekla Marratovi: Noli turbare circulos meos. Dějiny jsou nevyčerpatelným zřídlem poučení."

Pan Valet se tvářil nedůvěřivě. Přes to, že jeho dějepisné vědomosti byly poněkud kusé, cítil jakési pochybnosti, že všechny tyhle věci patří dohromady, a nejistě se zeptal:

"Poslechněte, ale to s tou císařovnou Alžbětou se stalo jindy, ne?"

"Jo," řekl pan Kavañas, "to se stalo předtím."

"No ne, počkejte, jak to vlastně bylo?" vyzvídál pan Valet.

"Všechny historické vraždy jsou vlastně policejní případy a najdete o nich obsáhlý materiál i s mými úvahami v té spodní přihrádce knihovny. Předměty doličné se mi, bohužel, nepodařilo získat. Budete-li ty věci studovat, nedejte se ovlivnit mými hypothesami a postupujte samostatně. Kdyby se vám podařilo rozluštit záhadu, kdo zabil v Olomouci posledního Přemyslovce, byl bych vám velmi vděčen."

"V O-lo-mou-ci?" vyslovoval pan Valet s určitými potížemi, "Kde to je?"

"U Přáslavic," odvětil pan Kavañas a pan Valet se ani nepokusil to podivné slovo opakovat.

V tu chvíli už byl pan Kavañas připraven k odchodu. Neměl zavazadla a kapsy jeho oděvu byly přeplněny drobnými osobními potřebami, doklady, penězi a dvěma či třemi knížkami.

Pan Valet povstal a oba muži chvíli mlčeli. Měli pocit, že se pouštějí do dobrodružství, které je příliš bláznivé a pošetilé pro dospělé muže, ale byli oba natolik chlapci, že je to lákalo.

"Odcházím," řekl pan Kavañas, napodobuje způsoby divadelních hrdinů. "Kostky jsou vrženy. Dohoním svého muže, i kdyby měl křídla. Změříme své mozky. Hra začíná."

"Buďte zdrav," řekl s úsměvem nový hlídač DVOJKY, "a až dojde k tomu měření mozků, snášejte to statečně. Na shledanou za měsíc."

Pan Kavañas se obřadně uklonil a odešel.

Z toho, že se za chvíli vrátil, lze soudit, že nebyl pověřivý. Otevřel dveře, vsunul hlavu dovnitř a zeptal se:

"Jak se ten chlap vlastně jmenuje? Zapomněl jste mi to říci."

"Zapomněl jste se na to zeptat," povídal posměšně pan Valet. "Teston. Jiří Teston. Jeho popis naleznete na všech rozích. Zvláštní znamení: nedá se chytit. Ale to je jen soukromá informace pro vás."

"Děkuju," řekl pan Kavañas a zmizel definitivně.

Pan Valér odložil kabát a zbavil se vázanky. Posadil se na okraj postele a zabýval se šněrovadly svých střevíců, když vtom se ozval zvuk, který ho vymrštil na nohy.

Pod oknem zaburácel motor jeho červenobílého člunu.

Pan Valet prudce otevřel kulaté okno, vyklonil se ven a zahulákal: "Haló! Tohle jsme si nedomluvili!"

Pan Kavañas zvedl hlavu, mile se usmál a volal nahoru:

"Snad jste si nemyslel, že toužím čtyři hodiny plavat? Jak bych se odsud jinak dostal?"

Pan Valet chvíli nerozhodně mlčel a pak křičel do stále prudšího rachotu motoru:

"A umíte s tím vůbec zacházet?"

"Právě zkouším, jestli by to jelo, ale nevím, kde se to..."

Bylo souzeno, že pan Valet nikdy neuslyší konec této věty. Motorový člun odstartoval nevidaným způsobem a pan Valet zavřel oči.

Když je zase otevřel, naplnila ho údivem dvě fakta. Předně, že pan Kavañas při tom raketovém startu zůstal v sedadle řidiče a nespadol v šatech do vody, a pak to, že motor člunu nezhasl, třebaže pan Kavañas ignoroval první rychlost a odjel z místa na dvojku.

"Tomu člověku se podaří všechno na světě," řekl si s úsměvem pan Valet a pomalu zavřel okno.

Když pan Kavañas setřásl první dojem, že jede na splašeném býku, a měl čas podívat se také někam jinam než přímo před sebe, uviděl na lištované podlážce člunu celuloidové pouzdro. Obsahovalo služební legitimaci pana Alberta Valeta, policejního komisaře.

V další kapitole vystoupí naše nová atrakce, pan Maresku alias Peters. K čemu jsou dobré dluhy, jak to bylo se strýcem pokrývačem a proč se pan Maresku nedostal do čítanky. Chcete se stát silným jedincem? Kniha "Nejvyšší úspěch? Ano!" vám ukáže cestu k cíli.

III

Pan Peters pojídal krémové trubičky v jídelně nádražní restaurace. Pan Wild pojídal krémové trubičky v jídelně nádražní restaurace. Pan Maresku pojídal krémové trubičky v jídelně nádražní restaurace. Přesněji řečeno: pan Peters, případně Wild, eventuálně Maresku pojídal trubičky v řečené restauraci, protože všichni uvedení pánové byli jednou a touž osobou. Osobou mohutnou sice až k velebnosti, nicméně však jedinou.

Firma Peters, Maresku a Wild se zabývala bankovními obchody a dobře se jí vedlo. Měla štěstí, přebytek nápadů a nebyla zatížena mravními předsudky.

Jediné, čeho postrádala, byla ona sporná hodnota, již obvykle nazýváme dobrou pověstí. Zdá se, že tak jako všechny ostatní lidi lze i bankéře, bursiány a finančníky velkého formátu vůbec dělit na poctivé a nepoctivé, třebaže je poněkud záhadné, podle jakého klíče se tak děje. Tato nejasnost je zaviněna tím, že hranice mezi geniálním bursovním trikem a čirým podvodem, mezi ziskem zákonným a nezákonným, je v tomto oboru lidského snažení velmi mlhavá a v mnohých případech lze jen velmi těžko rozhodnout, kdo ji překročil a kdo ne.

U firmy Peters, Wild a Maresku nebylo o této věci pochyb: nikdy nepřekročila hranice zákona. Od začátku svého působení se pohybovala na nesprávné straně této pomyslné čáry a nikdy nepocítila touhu vydělávat peníze způsobem poctivým. O všechny její obchody se policie velmi živě zajímala.

Tlustému, krémové trubičky pojídajícímu muži to bylo známo, ale pokud bylo lze soudit, nekazilo mu to chuť k jídlu. Titul bankovního podvodníka, jímž ho bezpečnostní úřady označovaly, považoval, mírně řečeno, za problematický.

Kdysi položil jakémusi prostému muži otázku, jež přeložena z mezinárodní hantýrky do řeči spisovné, měla asi tento smysl:

"Základy k pohádkovému bohatství jistého bankovního domu byly položeny tím, že se jeho představiteli podařilo vyvolat na burse umělou paniku rozšířením zprávy, že Napoleon zvítězil v bitvě u Waterloo.

Tisíce lidí při tom ztratilo majetek a mnozí z nich spáchali sebevraždu. Proč on nebyl podvodníkem a já jím jsem, předložím-li některé z bank, patřících jeho potomkům, falešný šek?"

"Inu, to jsou holt těžké věci," řekl nezávazně muž z lidu a jal se přemýšlet o tom, jak mohli lidé na ten podvod naletět, když každé malé dítě ví, že Napoleon dostal u Waterloo nařezáno.

Policie se ovšem nedala pochybnou filosofií tlustého muže ovlivňovat a označovala ho i nadále za bankovního podvodníka, střídajícího podle potřeby jména Peters, Wild a Maresku. Toto označení bylo jistě správné, ale bylo, abychom tak řekli, poněkud příliš věcné a nevystihovalo skutečnost, že v té trojjedinosti tlustého bankovního piráta bylo něco téměř mystického.

Někteří vážní lidé tvrdili, že předkládá-li pan Maresku k výplatě falešný šek, drží pan Wild před budovou banky úslužně otevřená dvířka nastartovaného auta, za jehož volantem sedí pan Peters s nohou na spojce a rukou na rychlostní páce.

Prosím, myslíte si o tom, co chcete, říkali ti vážní lidé, ale dovolte, abychom dodali, že jeden z nejlepších úředníků bukurešťského pátracího oddělení byl stížen nervovým záchvatem, když, nespustiv s očí telefonní celu, do níž tlustý podvodník vstoupil, viděl z ní odejít postupně tři hubené muže, po jejichž odchodu zůstala cela absolutně prázdná. Dokonce prý tam nebyl ani příslušný telefonní automat.

Ať je tomu jakkoliv, je jisto, že se pan Maresku dovedl se svými sto čtyřiceti kilogramy živé váhy rozplynouti policii pod rukama tak, že to hraničilo s okultistickými zjevy.

Jak jsme již řekli, pan Maresku seděl v nádražní restauraci a pojídal krémové trubičky. Neřekli jsme, že při tom vzpomínal na své mládí, a proto tak činíme dodatečně. Pan Maresku vřdycky vzpomínal na své mládí, když jedl krémové trubičky, a vzpomínal tudíž na své mládí zbytečně často, což si bylo lze ověřit na jeho postavě.

Pan Maresku nebyl rozený podvodník. Narodil se jako každé jiné normální nemluvně a jeho sudičky nevedly pythické řeči o trestním rejstříku. To by si byl také jeho otec vyprosil!

Při vzpomínce na tatínka nabyt podvodníkův obličej výrazu neskonalé něhy. Ať už byl muž pojídající krémové trubičky čímkoliv, rozhodně nebyl cynikem. Léta, která uplynula od otcovy smrti, nikterak neztlumila sílu jeho synovské lásky. Otcův obraz se mu jen prohloubil a prosvěttil.

Stává se velmi často, že poslušni zásady "o mrtvých jen dobré", idealisujeme si obraz zemřelých tak, že by se asi sami sotva poznali. To pan Maresku nedělal. Nezapomínal, že tatínek chyby měl a že jich měl dostatečné množství. Nezapomínal na to proto, že právě pro ty malé chyby měl otce tak rád. Absolutně dokonalého člověka můžeme ctít, můžeme si ho bezmezně vážit, ale nemůžeme ho dobře milovat. Je to spíše mramorový pomník než jeden z nás a potřebovali bychom se o něm dovědět, že rád jezdí v elektrice na černo, abychom ho začali mít rádi.

"Vážím si lidí, kteří dovedou zpívat," vyprávěl kdosi. "Moje žena neumí. Nemá hudební sluch. To je jistě spíš vada než přednost. Je si toho vědoma a stydí se zpívat. Jen jednou jsem ji zaslechl, jak si v kuchyni tlumeným hláskem prozpěvovala. Bylo to tak mile falešné a mne zaplavila vlna náhlé něhy. Cítil jsem, jak

ji mám hrozně rád a šel jsem ji políbit."

Otec pana Maresku byl malým obchodníkem běžného typu. Ve chvílích oddechu chodil do hostince a po vypití příslušného množství piva pronášel neuctivé řeči o berní správě, dynastii a poměrech vůbec. Tvrdil, že stav obchodnický je ve psí, ale neměl jasnou představu o tom, co by se vlastně mělo změnit, aby se mu na světě líbilo. Jen kdesi v hloubi duše měl pocit vlastní všem živnostníkům, že by mu vyhovoval onen stav poměrů, který dovozoval kupovat od australských divochů dýmáky za ulomenou gramofonovou kliku.

Stal se reakcionářem a hlásal, že přílišná civilisace škodí. Přirovnával lidstvo k hladové krávě na asfaltu a se vztyčeným ukazováčkem pronášel ponuré věštby.

Protože očekával katastrofu společenských zřízení každým okamžikem, nespěchal s placením svých dluhů. Byl na jejich výši dokonce hrdý a měl pocit, že se tím jaksí vymanil z příslovečně malých poměrů. Ostatně tvrdil, že dluhy zachránily jeho strýci život. Když lidé nad tím nedůvěřivě kroutili hlavou, vypravoval historku o tom, jak jeho strýc, pokrývač, uklouzl na kostelní střeše a zůstal viset za konečky prstů na okapovém žlabu. Žlab pomalu povoloval a malé venkovské náměstí bylo nepříjemně hluboko. Jediný strýcův pomocník, malý a slabý učedník, seděl na hřebenu střechy zdrcen hrůzou a neschopen pohybu.

Mistr pokrývačský se rozzehnal se životem, krátce se pomodlil a řekl:

"Nejvíc mě žere, že tu práci dostane konkurence."

Pak nařídil učedníkovi, aby si vzal kus břídlu a tužku a psal všechno, co mu bude povídat, načež mu diktoval své dluhy. Na štěstí jich měl jako kvítí, a než s tím byl hotov, přinesli lidé žebříky a sundali ho dolů.

Z této historky čerpal otec pana Maresku své přesvědčení o užitečnosti dluhů, a třebaže jeho závazky dostoupily částky, kterou nikdy nebyl s to zaplatit, považoval se za člověka naprosto poctivého.

Výchově svého syna věnoval velikou péči. Hlavně trval na tom, aby jeho potomek ovládal aspoň tři cizí jazyky. Byl to celkem vzato nešťastný nápad, protože pan Maresku mladší, ačkoliv byl jinak velmi nadaný mladý muž, učil se jazykům velmi nesnadno. Nakonec mluvil zdravému rozumu nebezpečnou směsicí němčiny, francouzštiny, angličtiny a svého rodného jazyka a uváděl své učitele do stavu bezmezného zuřivosti nebo tichého zoufalství podle jejich povahového založení.

Proslul mezi těmito těžce zkoušenými muži zvláště svými překlady. Zdá se, že při tom postupoval takto: jestliže bylo v originálu použito výrazu nebo vazby naprosto neobvyklé a nepřípustné v jeho řeči mateřské, přeložil větu doslovně a předstíral, že nemá nejmenšího tušení, proč si učitel rve vlasy.

V případech, v nichž by byl této metody mohl použít, uchýlil se k volnému překladu a tlumočil větu způsobem tak výstředně pitomým, že naprosto nebylo pochyb o tom, že si dělá ze svých učitelů legraci. V jedné ze svých anglických lekcí měl přeložit větu:

I bought a copy, but put it away in my pocket to read later on, as I had to get out of the tram, což učinil tímto způsobem: "Koupil jsem si kopí, ale strčil jsem je do kapsy, abych jej použil později při vystupování z tramvaje."

Anglický učitel reagoval na tento překlad způsobem, který naprosto nelze omluvit tím, že používání kopí při vystupování z tramvaje opravdu není fair, a navždy zničil víru pana Maresku v příslovečný anglický klid.

Číslice letopočtu pomalu rostla, a když konečně pan Maresku dovedl říci ve třech cizích jazycích větu:

"Jste rád, když vás bolí hlava?", dospěl jeho otec k názoru, že teď již může klidně umřít, a učinil tak, zanechav po sobě dluhy, schopné zachránit život desíti na okapu visícím pokrývačským mistrům.

Po smrti svého otce změnil se lehkomyšlný pan Maresku v zářící příklad čítankového poctivce. Rozhodl se, že zaplatí tatínkovy dluhy, a podřídil svůj způsob života tomuto cíli... Pracoval se zaťatými zuby těžce a úporně, snížil svůj životní standard na úroveň čínského kuli, strádal korunku ke korunce a platil. Šedivé a neradostné dny se řadily v týdny, měsíce a roky a pan Maresku se za tu dobu zřídka pořádně najedl a ani jednou si nekoupil krémovou trubičku.

Kéž by vytrval! V ohni této zkoušky se nakonec ukázalo, že pan Maresku není z rodu čítankových hrdinů. Po deseti letech nadlidské práce a zapírání podlehl malomyslnosti pro příčinu celkem malichernou. Zjistil totiž, že tatínkovy odolávají jeho zoufalým náporům svými předvoji úroků a úroků

z úroků a jeho povahová nestálost mu našeptávala slabošské myšlenky. Toužil po změně a říkal si, že by teď mohl dělat zase něco jiného, třeba stavět ze zápalek most přes Dunaj nebo kopat tunel polévkovou lžicí.

Zapomněl, že práce se nikdy neztratí a vždycky nese ovoce. Důkazem toho byla luxusní limusina, kterou si pořídil jeho zaměstnavatel.

Krátce řečeno: pan Maresku kapituloval a prohlásil, že za svého otce žádné dluhy platit nebude. Kajícíně uznal moudrost starých rodinných zásad o užitečnosti dluhů, najedl se krémových trubiček a šel na lůžko s pocitem, že nebožtík tatínek by byl kvitoval zakončení tohoto nerovného boje pochvalným kývnutím hlavy. Dříve než sfoukl svíčku, vzal tužku se židle, která mu nahrazovala noční stolek, obrátil se na druhý bok a napsal na zeď svého studeného kumbálu heslo:

"Kdo dře jako kůň, je osel."

To, co od té osudové chvíle začal pan Maresku vyvádět, nebylo reakcí na dlouhých deset let živoření a vyčerpávající dřiny, nýbrž výrazem jeho přirozeného povahového založení. Miloval vtipy, třebaže je prováděl s těžkopádností neohrabaného medvídky, a typ dobromyslného životního clowna mu byl mnohem bližší než rozvázná důstojnost průměrných lidí.

Byl rád na světě, dovedl až do dna vychutnávat drobné radosti, které život přinášel, těšil se ze svých vítězství a dovedl snášet porážky. Nebyl člověkem, který vzpomíná na chvíle štěstí s povzdechem, že si jich tenkrát nevážil. Pan Maresku si jich vážil, vážil si jich ihned a bezprostředně, jakmile nastaly. Starosti a svízele mu byly douškem pelyňku, po kterém tím lépe chutnaly krémové trubičky a který tudíž nebylo nutno odmítat. Je možné, že oněch tvrdých deset let nebylo pro pana Maresku ničím jiným než postem, který si ukládáme, aby nám lépe chutnala štědrovečerní hostina.

Řekli jsme si, že pan Maresku miloval vtipy. Jeho sklon k žertování byl druhu poněkud neobvyklého, což nejlépe vysvitne z historie o tom, jak se pokusil stát se Silným Jedincem.

Začalo to tím, že si pan Maresku z nedostatku jiné četby přečetl knihu "Nejvyšší úspěch? Ano!" a velmi se při tom pobavil. Řekl si, že takovou spoustu pošetilostí ještě pohromadě neviděl, což by si byl řekl kdokoliv z nás také. Jenže pan Maresku se při tom zároveň rozhodl, že se pokyny v příručce obsaženými bude řídit, a sliboval si, že tak zabije dvě mouchy jednou ranou: dokáže nesmyslnost podobné nauky a při tom se velkolepě pobaví.

Jestliže se pan Maresku nestal Silnou Osobností ve smyslu uvedené bible úspěchu, bylo to zaviněno tím, že neměl pro takovou životní dráhu předpoklady. Měl příliš mnoho kritického smyslu a příliš malou dávku bezohlednosti. Nedovedl v sobě potlačit vědomí, že muž, který by se rozhodl řídit se na své cestě k cíli zákony džungle nebo přesněji řečeno zákony obsaženými v knize: "Nejvyšší úspěch?" Ano!", stal by se svému okolí nebezpečným asi tak, jako člověk, který se rozhodl, že bude za jakoukoliv cenu první venku z hořícího divadla.

Pan Maresku se tedy řídil pokyny knihy "Nejvyšší úspěch? Ano!", ale dával pozor, aby při tom nebyl nikdo ušlapán. Ve snaze dostat se ven z hořícího divadla vnikl do divadelního skladiště, kde strašlivou silou vyrazil hradní bránu, vylomil nízké dveře perníkové chaloupky, zdolal gotický portál, vyvrátil vrata selské usedlosti a za průčelím egyptského chrámu narazil na zeď. Pak opustil budovu divadla, kráčeje důstojně prázdnými, dýmem naplněnými chodbami.

Svou cestu k úspěchu nastoupil pan Maresku tím, že si ještě jednou pečlivě přečetl uvedenou knihu. To bylo se stanoviska autosugesce správné. Méně správné bylo to, že měl proti každé větě spoustu námitek.

NAJDĚTE SI VZOR! JISTĚ ZNÁTE ČLOVĚKA, KTERÝ JDE NESMLOUVAVĚ ZA SVÝM CÍLEM. Znam, řekl Maresku. Tak třeba můj šéf. Muž jako z křemene. Tvrdý a nesmlouvavý. Hlásá právo silnějšího a nemá v úmyslu stát se ochráncem vdov a sirotek. Říká, že prožil své mládí v bídě a nemá námitek, aby sirotci šli touž kamenitou cestou. Uznává, že slabší jedinci to mohou zaplatit zdravím, ale nazývá to přirozeným výběrem. Když u jakýchsi zkoušek nebyl mezi těmi, kdož obstáli, neříkal tomu přirozený výběr. Jak tomu říkal, nechci opakovat.

Je přesvědčen, že je vynikající muž, a ignoruje hlas lidu, který tvrdí, že je domýšlivý trouba. Ale čtěme dále.

Pokládám několikahodinové přerušení práce za nezbytně nutné, je-li pracovní doba příliš dlouhá. Tuto přestávku lze vyplnit jinou prací, nejlépe ovšem prací právě opačnou.

Věnujeme tichou vzpomínku královně Penelopě, řekl pan Maresku. Šila celé dny a v nočních přestávkách to zase párala. Všichni jsme se domnívali, že její pracovní systém patří dávné minulosti, ale vy, vážený pane, jste jiného názoru. Navádíte hodináře, aby ve chvílích oddechu kazil hodinky, kominíka, aby nosil saze do komínů, zedníka, aby rozebral zeď, kterou právě dozdil, dřevorubce, aby namáhavě vztýčoval skácené stromy.

Takovým způsobem přečetl pan Maresku celou knihu a přistoupil k praktickým důkazům nesmyslnosti zásad v ní uvedených.

Získejte si důvěru svého šéfa.

Zabývejte se stále zkoumáním povah.

Fridrich Rückert: Kdo sedí na vrbě, je blázen, nevyřeže-li si píšťalku.

Pan Maresku si získal důvěru svého šéfa a pak se zabýval zkoumáním povah, které prokázalo, že pan šéf je velmi popudlivý, vyřeže-li si někdo píšťalku z jeho vrby.

Muž sedící na vrbě dostal výpověď a dva měsíce žaláře podmíněně.

No tak prosím, řekl pan Maresku a s úsměvem hledal v knize úspěchu radu, co má dělat dál.

Musíte se naučit přímému pohledu, nesmíte se už ohlížet na zklamání a omyly, chcete-li vzhůru a vpřed.

Udělejte tlustou čáru přes celý dosavadní život!

Co bylo, musí být navždy odbyto!

Ted' to teprve začalo pana Maresku pořádně bavit. Zúčtoval s minulostí, udělal tlustou čáru přes celý svůj dosavadní život a vrhl se do života jako býk do arény.

Přesně podle návodu si našel nové místo v rekordním čase. Zavedl do své práce systém a trpělivě čekal, až si toho nový představený všimne. Přísným rozvrhem dělil hodiny svých dnů na práci, odpočinek a zábavu a stále se zdokonaloval. Dopřával si vydatného spánku a nikdy se nerozčiloval. Dokonce zapřel své sportovní citění natolik, že s kamarádkou bodrostí napomínal své kolegy v kanceláři, aby pilněji pracovali, kdykoliv se domníval, že představený poslouchá za dveřmi.

Po úředních hodinách odcházel za město a 45 minut se procházel kolem ovocného sadu, dýchaje z plných plic. Zůstal tomuto zvyku věren přesto, že upadl v podezření, že chodí za hlídačovou dcerou. V 17.30 obědval. Jedl s rozvahou a poslušen příručky nemluvil při tom o starostech. Plnit tuto zásadu bylo mu hračkou, protože žádných starostí neměl a mimo to obědval sám.

Pak přišla na řadu hodina dalšího vzdělání. V tomto bodu se pan Maresku poněkud odchyloval od zásad stanovených knihou "Nejvyšší úspěch?" Ano!" Podle nich měl číst odborné časopisy, prohlížet svůj zápisník a sbírat nové poznatky z knih a technických příruček, což bylo znesnadněno tím, že nový šéf pana Maresku byl výrobcem špejlí, a pan Maresku se marně pídil po literatuře z tohoto oboru. Proto rozšířil svůj zájem na knihy pojednávající o zpracování dřeva vůbec. Přečetl obsáhlé dílo o stavbě lyžařských můstků, nasbíral spoustu nových poznatků o výrobě leteckých vrtulí a plachetních lodí. Tím jaksi nahrazoval to, že neměl ani ponětí, jak se vyrábějí špejle.

Podle toho, co právě studoval, navrhoval postupně svému šéfu, aby začal vyrábět lyže, římské galery, housle nebo bumerangy. Třebaže jeho návrhy byly soustavně zamítány, nedal se odradit a studoval soustavně podle plánu, viz kapitolu o duševní práci úspěšného člověka na 302. stránce knihy "Nejvyšší úspěch?" Ano!"

V 19.30 měla nastat hodinka souladu v rodině: pěstění obecného vzdělání, duchaplná zábava nebo předčítání z krásné a zábavné literatury, společná hudba nebo řešení hádanek. Také zde narazil pan Maresku na určité potíže.

Byl svobodný mládenec a jedinou možnou společnicí takových domácích večerů byla jeho stará bytná. Bohužel, její představy o duchaplné zábavě byly velmi mlhavé. Obyčejně mlčky poslouchala řeči pana Maresku a chrastila při tom pletacími dráty, nebo začala vyprávět o svém nebožtíku muži a v tom případě vnesla naprostý zmatek do rozvrhu pana Maresku tím, že překročila stanovených 60 minut souladu v rodině o dvě hodiny.

Pro pěstění obecného vzdělání neměla smyslu vůbec. Rozhořčeně odmítala luštit hádanky, a když se jí jednou pan Maresku zeptal, zda by se nechtěla věnovat společné hudbě, úplně se vyděsila. Uchopila do

pravé ruky pohrabáč od kamen, a couvající krok za krokem, opustila pokoj pozpátku, sledující při tom nedůvěřivě každý podezřelý pohyb svého nájemníka.

Hodinu, která se mu tím v denním rozvrhu uvolnila, trávil potom pan Maresku v biografu. Přesně dodržovaný denní rozvrh mu nedovolil zhlédnouti předváděný film až do konce. Po šedesáti minutách představení se zvedl a s omluvným: "Račte dovolit, račte dovolit, račte dovolit" vynesl své objemné břicho do uličky mezi sedadly a odešel na malou večerní procházku před spaním.

Před ulehnutím položil dvě zápalky na sklo kapesních hodinek tak, aby ukazovaly 6 hodin 45 minut, načež pomalu a soustředěně řekl:

"Je samozřejmé, že se vzbudím v 6 hodin 45 minut."

Samozřejmě se vzbudil mnohem později. Rázem vstal, nerozvažoval, neotálel a přikročil k ranní autosugesci:

"Dnes zvýším svůj pracovní výkon, dnes zvýším svůj pracovní výkon, dnes zvýším svůj pracovní výkon..."

V tu chvíli se obvykle ozvalo zaklepání a vstoupila paní bytná. Byla úplně v právu, když očekávala, že ji pan Maresku vlídně pozdraví a pronese několik běžných vět o počasí. Ne, že by o to stála, ale sluší se to. Měla už na bytě jináci pány a všichni ji ráno vlídně zdravili. Zestárla v počestnosti a mimo to není nějakou obyčejnou kvartýrskou. Byla vlastně příslušnicí městské smetánky a její nebožtík muž nebyl malým pánem, to by měl její nájemník vědět.

"Dnes zvýším svůj pracovní výkon," drmolil pan Maresku místo pozdravu a nic mu u staré paní neprospělo, že se při tom přívětivě usmíval.

"Tady máte kávu," řekla uraženě.

"Dnes zvýším svůj pracovní výkon," kýval hlavou pan Maresku, jako že ví.

Stařenka semkla rty a odešla z pokoje. Pan Maresku odhodil pyjama a jal se provádět dechová cvičení. Vypadal jako Nestleovou moučkou živené nemluvně po třiceti letech a rozhodně nepůsobil dojmem člověka, který se v posledních šesti letech málokdy najedl. Měl postavu sádelnatého japonského zápasníka, a jak se tak batolil po pokoji, dýchaje prudčeji, než bylo potřebí, poskytoval velmi zábavnou podívanou.

"Dnes zvýším svůj pracovní výkon," říkal si pan Maresku cestou do kanceláře a skutečně tak učinil. Zvyšoval své výkony tak dlouho, až dostal výpověď. Totiž:

Všichni kolem vás musí mít stále pocit, že zažijí někdy od vás nějaké překvapení, tvrdila příručka o úspěchu.

Šéf pana Maresku ten pocit měl a byl toho názoru, že je to pocit velmi nepříjemný. Nechtěl se dát překvapit a raději oželel zdatného pracovníka. Z toho plyne, že někteří lidé nejsou tak zvědaví, jak příručka o úspěchu předpokládá.

Pan Maresku prodělal ještě mnohé nesnáze na své cestě k vytčenému cíli. Často přemýšlel o svých plánech do budoucnosti a soustřeďoval se ke svým úvahám tím, že se upřeně díval na černý puntík namalovaný na zdi ("Nejvyšší úspěch?" Ano!", str. 271, druhý odstavec).

Došel k přesvědčení, že se ocitl ve slepé uličce. Nechtěl být otrokem a neměl vlastností potřebných k tomu, aby se stal otrokářem. Silný jedinec, dobývající si místo na slunci na úkor slabých, mu připadal jako člověk domýšlivě prohlašující: "Já jsem chytrý! Šídím malé děti." Rozhodl se, že si svůj podíl na pozemských statcích vybojuje na úkor těch nejsilnějších a rozrazil začarovaný kruh tím, že založil firmu Peters, Maresku a Wild.

Způsob boje si ovšem voliti nemohl. Nevím, jaká pravidla jsou dodržována, utká-li se pan Morgan s panem Rockefellerem, ale ať jsou jakákoliv, pan Maresku se jimi nemohl řídit. Nemohl zničit Morgana na burse. Mohl mu ukradnout hodinky.

To ovšem řečeno obrazně a pan Maresku by se proti té větě důrazně ohradil, protože bankovní podvodník stojí na zločineckém žebříčku mnohem výš než kapesní zloděj, a pan Maresku byl bankovním podvodníkem první třídy, což mu může dosvědčit policie všech evropských států.

Je charakteristické, že bezpečnostním úřadům nikdy nenapadlo, že pan Maresku a Jiří Teston by mohli býti jednou a touže osobou. I kdyby je byl někdo na tuto možnost upozornil, byli by řekli: "Maresku to dělá jinak."

Pan Václav Kavaňas nebyl téhož názoru, protože neuznával platnost domněnky, že zločinec používá osvědčeného triku tak dlouho, až ho při něm chytanou. Pan Maresku ovšem neměl o existenci nějakého pana Kavaňase ani ponětí a klidně pojídal krémové trubičky v jídelně nádražní restaurace.

Další epocha: Pan Kavaňas je zaujat proti netopýrům, ale má docela rád psy. Jeli jste už v motorovém člunu po dlážděné ulici? Pan Maresku považuje pana Kavaňase za "muže se psem". Fantom podsvětí. Pouze pro silné nervy, mládeži nepřístupno. Watson je zatčen. Pan Kavaňas také.

IV

Než pan Václav Kavaňas doplul do přístavu, obeznámil se s řízením motorového člunu natolik, že jeho přistání bylo poměrně klidné. Vystoupil na pevninu s pocitem, že všechno ostatní už půjde hravě. Všechno ostatní už opravdu šlo hladce, až na tu záležitost s motorovým člunem. Nemůžete přistát u břehů Evropy, uvázat motorový člun k některému z kruhů na přístavní zdi a odjet dejme tomu do Pardubic, ani v tom případě, když je ten motorový člun váš. To se prostě nesluší.

Pan Václav Kavaňas si toho byl vědom a cítil, že by se za takové jednání musil panu Valetovi zodpovídat. Proto se rozhodl, že se motorového člunu postará o důstojný útulek v některé loděnici, a podnikl příslušné kroky. Když pozdě večer klesl na postel v hotelovém pokoji, měl dojem, že těch příslušných kroků bylo trochu moc.

Začalo to tím, že několika prvními dotazy zjistil, že jeho rozhodnutí uskladnit někde motorový člun obyvatele zdejšího pobřeží velmi překvapuje. Zvedali udiveně obočí a ptali se ho, odkud přišel, jako dlouho se zdrží, kde měl ten motorový člun doposud a zda by jej nechtěl prodat. Navštívil postupně všechny majitele malých soukromých loděnic a předsedu zdejšího sportovního klubu a zjistil, že zbývá toliko dvojí řešení: pustit člun na širé moře, nebo...

Tak se stalo, že za pozdního odpoledne téhož dne seděl pan Kavaňas v červenobílém motorovém člunu a pomalu jel živou ulicí přístavního městečka, nevšímaje si hloučků udivených občanů. Tento neobvyklý způsob dopravy byl umožněn tím, že páně Valetův člun byl naložen na voze taženém párem silných koní. Kočí krácel rozvážně vedle vozu a pan Kavaňas se rozložil v sedadle člunu, protože byl unaven zmíněným již nadbytkem příslušných kroků. Po krátké zastávce u benzínové pumpy, jejíž zřízenec jasně a nekompromisně prohlásil, že nehodlá koupit zbytek benzínu v nádržce motorového člunu, dorazil povoz k malé přízemní budově místní zastavárny a pan Kavaňas vešel dovnitř.

V klenuté, elektrickou lampou špatně osvětlené místnosti byla dřevěná přepážka s několika okénky, nad nimiž byly upevněny sotva čitelné nápisy: Klenoty, Šatstvo, kožišiny, umělecké předměty. Nápis motorové čluny hledal pan Kavaňas marně. Za přepážkou byl jen jediný úředník, starý naftalínem vonící muž. Podíval se na přichozího přes okraje svých brejliček a tiše se zeptal:

"Co si přejete?"

"Chtěl bych zastavit motorový člun," řekl pan Kavaňas trochu nejistě.

"Cože byste chtěl zastavit?" ptal se nedůvěřivě úředník.

"Motorový člun."

"Ha!" zvolal úředník s podivným výrazem v tváři. "Motorový člun. Tušil jsem to. Kde je?"

Pan Kavaňas mlčky ukázal směrem k oknu, které vedlo na ulici.

"Rozumím," řekl starý pán. "Je stříbrný a štíhlý jako delfin. Přirazil k chodníku, je uvázan u pouliční svítilny a kolébá se na smaragdově zelených vlnách. Mírný větřík přináší s moře pozdravy a vůně dalekých zemí a rackové kreslí na obloze křivky těla ženy, již milujeme."

Pan Kavaňas byl dokonale zmaten.

"Proč mne posíláte k oknu?" ptal se starý úředník s mírnou výčitkou. "Představa, již jsme si stvořili, je křídli křehká a byla by rozbita brutálním nárazem střízlivé skutečnosti. Podívám-li se, uvidím, že člun se proměnil v otlučený bicykl, skládací postel nebo starý šicí stroj nebo že zmizel vůbec, aniž se v něco proměnil."

Starý pán sejmul brejličky a počal si je pečlivě čistit koncem své vázanky. Pan Kavañas mlčel a pak řekl: "Nepředpokládám, že by se věci vyvinuly tak, jak říkáte..."

"Není nutno, abyste to předpokládal. Snažím se pouze docílit, abyste příliš nelpěl na představě, že máte venku motorový člun, a abyste byl statečný, až se přesvědčíte, že tomu tak není. Nechtěl bych vás vidět, jak pln zoufalství pobíháte po chodníku, rвете si vlasy, přísaháte, že tam byl, a tážete se lidí, nebe i pekla, kam se poděl, třesoucí se rukou cloníte si oči a marně se díváte do dále přes ulici až do protějšího hokynářského krámu. Pro všechno na světě, zachovejte klid. Zmizelo-li vaše plavidlo, můžete odjet na bílém slonu do pohádkové říše, z níž jste přišel."

Podivný mužik si nasadil brejličky a bez jakéhokoliv zřetelného posuňku naplnil ovzduší pocitem ukončené audience. Pak pomalu odešel k oknu, pískaje si tlumeně jakousi starou píseň. Pan Kavañas se nehýbal a se zamyšleným úsměvem pozoroval starého pána. Vyndal z kapsy balíček cigaret a s rozvahou si jednu zapálil.

Starý muž u okna přestal pískat a prudce se obrátil do místnosti. Jeho tvář měla výraz ohromení. Běžel k okénku, zadíval se na Václava Kavaňase, jako by ho byl předtím neviděl, posadil se na židli, vyskočil a rozběhl se zpátky k oknu. Když se vrátil, řekl s výrazem dětské bezradnosti.

"Je tam motorový člun."

"Ano," řekl pan Kavañas. "Štíhlý jako delfin. Přirazil k chodníku, je uvázan u kandelábru a kolébá se na stříbrných hřbetech vln. Mírný vánek přináší vůni dalekých zemí, a pokud se pamatuji, rackové něco malují na nebi."

"Ale nesmysl," řekl starý pán. "Ten motorový člun tam opravdu je."

"Škoda," řekl pan Kavañas, "byl bych docela rád odjel na bílém slonu."

"Cože? Ah, ovšem. Jsem povinen vysvětlit vám své jednání. Domníval jsem se, že jste vyslán Bratrstvem Netopýrů."

"Nikoliv. Nejsem jejich členem z důvodu zásadních. Nemohu se nadchnouti pro spaní na půdách ve visu střemhlav."

"Bratrstvo Netopýrů," vykládal s úsměvem starý pán, "je stolní společnost, jejíž členové se rozhodli škádliti mne tím, že mi prostřednictvím navedených lidí nabízejí do zástavy Eiffelovu věž, svatogotthardský tunel nebo slzy Panny Orleánské v lahvičce. Domníval jsem se, že máte podobné poslání, ačkoliv jste mne tím motorovým člunem trochu zklamal. Myslím, že teď je na řadě nějaké souhvězdí nebo Mléčná dráha."

"Zdá se, že nestojíte o tak podivné zástavy."

"To bych nemohl říci. Dal bych jim s radostí přednost před obvyklými budíky, gramofony, zimníky a klecemi na papoušky, ale musím se řídit předpisy, které byly vymyšleny lidmi s přízemní duší. Fantasie se zakazuje. Váš motorový člun bude tudíž největší kuriozitou této zastavárny, nepočítám-li sebe."

"Sebe?" ptal se udiveně pan Kavañas. "Jak to, prosím?"

"No, víte, já jsem tady uvázl mezi těmi ostatními zaprášenými předměty a můj stručný životopis by se dal vyjádřit takto: můj nebožtík tatínek mne sem zavedl, když mi bylo čtrnáct let, a pravděpodobně ztratil příslušný zástavní lístek. Vzдал jsem se již naděje, že budu někdy vyzvednut."

Téhož dne večer seděl pan Kavañas v hotelovém pokoji a tak jako všichni velcí detektivové kouřil a soustředěně přemýšlel. Pak napsal několik dopisů a šel je dát na poštu. Zbytek večera strávil tím, že se toulal ulicemi, prohlížel si výkladní skříně a nakonec zapadl do biografu a vrátil se do hotelu zpit nadšením a úžasem. Viděl po prvé v životě zvukový film.

Příštího dne si opatřil vyhlášku s obrázkem Jiřího Testona na kožišině, koupil si papír, lupu a velikou mapu Evropy a navštívil jakousi redakci, z níž si přinesl všechna stará čísla novin, obsahující články o Testonových podvodech. Za dvě hodiny poté věděl o Testonovi skoro tolik jako policie sama a zamyšleně se díval na mapu Evropy, na níž opatřil kroužkem všechna města, která byla sídlem Testonem podvedených bank. U každého kroužku bylo připsáno datum a tlustá červená čára spojovala řadu měst v tom pořadí, jak je podvodník poctil svou přítomností. Výsledkem byl jakýsi diagram, z kterého bylo patrné, že Teston překládal postupně svou činnost ze středu kontinentu blíž a blíž velikým oceánským přístavům.

"Pochopitelně," řekl si pan Kavañas a doufal, že policie zablokovala přístavy dokonale. Potom pečlivě složil mapu Evropy, chopil se lupy a podrobil obrázek nahatého dítěte zevrubné prohlídce. Spokojeně zabručel a po celou další hodinu se zabýval tím, že na čistý list papíru kreslil ušní boltec dítěte, zvětšený do normálních rozměrů ucha dospělého člověka.

Pan Kavañas měl totiž jakousi vlastní teorii, která se zabývala měřením a srovnáváním velikosti, stavby a charakteristického utváření ušních boltců, a mnoho nevinných lidí mělo být v příštích dnech přivedeno do rozpaků tím, že se jim pan Kavañas upřeně díval na uši.

Těsně před obědem ukončil pan Kavañas svou práci a pak už se o Testona nestaral. Odpoledne si koupil dva nové obleky, obuv, prádlo a kožený cestovní kufr a šel se podívat na fotbalový zápas místního klubu.

Další tři dny strávil tím, že střídavě navštěvoval bodrého starého pána v zastavárně, aby se zeptal, co mu Bratrstvo Netopýrů poslalo do zástavy, toulal se bez cíle ulicemi, chodil do biografu a pečlivě četl všechny noviny. Zbytek času vyplňoval tím, že přemýšlel, co si koupí, až dostane odměnu za dopadení Testona.

V tomto bohorovném klidu se dočkal odpovědi na své dopisy, po jejichž přečtení se spokojeně ušklíbl, sbalil své zavazadlo a odcestoval. Kdy, kde a proč se pověsil na paty panu Mareskovi, není známo. Zdá se, že ho sledoval několik dnů napříč kontinentem, aniž tomu pan Maresku věnoval pozornost. Tlustý podvodník měl pocit naprostého bezpečí a jeho klid byl otřesen teprve tehdy, když se na scéně objevil foxteriér.

S tím psem to bylo tak: megafon umístěný v nádražní restauraci počkal, až pan Maresku snědl poslední krémovou trubičku, pak si odkašlal a ohlásil, že rychlík k Nancy a Strasburgu stojí na šestém nástupišti. Pan Maresku to vzal na vědomí, zaplatil, chopil se svého zavazadla a batolil se podzemním tunelem na šesté nástupiště. Pan Kavañas ho ležérně následoval. Nechal ho nastoupit do poloprázdného vlaku a šel si koupit noviny. Pan Maresku si našel úplně prázdný oddíl, umístil svůj kožený kufřík do zavazadlové sítě a zatížil čalouněné sedadlo svými sto čtyřiceti kilogramy. Díval se oknem na nástupiště a cítil, že všechno na světě je v nejlepším pořádku. Byl dokonale spokojen, a jestliže té chvíli měl vůbec ještě nějaké přání, byla to touha prokázat kterémukoliv členu velikého lidského bratrstva nějakou laskavost. A s tím psem to bylo tak: pan Maresku se díval oknem na nástupiště. Jeho duše se plnila náklonností ke všemu živému a znovu si ověřoval, že krémové trubičky ho dělají lepším člověkem. Zahlédl pana Kavaňase ubírajícího se na opačný konec nástupiště a ani ho nenapadlo, že toho člověka vidí v posledních dnech, kamkoliv se hne. A i kdyby si toho byl všiml, byl by to považoval za zajímavou náhodu a nic více. Měl pocit naprostého bezpečí, pokud se neobjevil foxteriér.

S tím foxteriérem to bylo tak: když se pan Kavañas vracel od novinového stánku, naskytl se mu neobvyklý pohled. Na elektrické osobní váze seděl černobílý foxteriér a se zdviženou hlavou se díval nahoru na stupnici, jako by byl zvědav, kolik váží.

Pan Kavañas ho chvíli s úsměvem pozoroval a pak vhodil do automatu příslušný peníz. Váha tiše zabzučela a se zvonivým úderem vydala vážný lístek. Foxteriér rozjařeně zaštěkal a projevoval dychtivou zvědavost, kolik váží. Když mu pan Kavañas s úsměvem podal vážný lístek, uchopil jej opatrně do tlamy a kmital pahýlem svého ohonu překvapující rychlostí. Tím považoval pan Kavañas příhodu se psem za skončenou a pomalu se ubíral k tloušťkovému vagonu. Asi v půli nástupiště se obrátil a spatřil, že pes držící vážný lístek v zubech jde stále za ním. To nemohl potřebovat.

"Tak už jsi se zvážil a teď jdi hezky domů," domlouval mu vlídně a ohlížel se po oblázku, aby mohl předstírat, že miní zahájit onu hru, která je tak oblíbená všemi psy na zeměkouli, a získat tak čas potřebný k nastoupení do vlaku. Našel, co hledal. Na okraji nástupiště ležel malý kámen, vyhozený ze šterkového lože kolejnic.

Pan Kavañas jej zvedl, udělal: "Tf, tf, tf, tf" a mrštil jím pod klenbu prázdného nástupiště. Psík startoval rychlostí vystřelené koule a pan Kavañas se rozběhl k tloušťkovému vagonu. V tu chvíli se ozval zvuk, který ho jako kouzlem přenesl zpět do ovzduší klukovských let: řinkot rozbitého okna, promíšený jásavým psím štěkotem a jadrným mužským klením.

"A kruci, rozbil jsem okno," řekl si pan Kavañas a pelášil kolem vlaku s výrazem studu ve tváři. Za několik vteřin už seděl v tloušťkově oddělení a předstíral, že čte noviny. Už léta nebyl tak vzrušen. Díval

se na sloupec úvodníku, toužil, aby se vlak dal do pohybu, a vzpomínal, kdy naposled rozbil kamenem okno. Před jeho duševním zrakem se objevil starý dům, patřící provazníku Pabišovi, a pihovatá tvář Pepíka Houžvy, kamaráda až za hrob. Bože, kolik je to vlastně let?

Dveře oddílu se prudce otevřely a majitel nádražního kiosku vrazil dovnitř brunátnou tvář. Sevřel rty a beze slova vrazil panu Kavaňasovi pod nos ten nešťastný kousek šterku a celý jeho výraz pravil:

"Co je tohle?"

Pan Kavaňas se chvíli zamyšleně díval na kámen v mužově ruce a pak rovněž beze slova vyňal z náprsní tobolky bankovku a vložil ji do napřažené mstitelovy pravice. Zloba na mužově obličej byla vystřídána výrazem vřidnosti a ochoty. Nemotorně se uklonil, šoupnuv při tom pravou nohou vzad, a tiše zavřel dveře oddílu. Pan Kavaňas si oddechl a pan Maresku překvapen zvedl obočí, protože neměl tušení, co to vlastně bylo.

Za minutu poté se sloupy podepírající klenbu nástupiště počaly pomalu sunouti kolem okna oddílu a rychlík opustil nádraží. Pan Kavaňas se ponořil do čtení novin tentokráte doopravdy a pan Maresku tonul ještě pořád v trubičkovém opojení. Rozkošnický se povaloval na svém sedadle a přivřenýma očima sledoval půvabnou krajinu, ubíhající rovnoměrně vzad. Uspávající rytmus vlaku počal na oba cestující působit svým kouzlem a pan Kavaňas odložil noviny s rozhodnutím, že si raději zdřímne, když vtom se za dveřmi oddílu ozvalo tiché zakňučení.

Pan Kavaňas vstal prudčeji, než bylo potřeba, a trýzněm zlou předtuchou otevřel dveře vedoucí na chodbičku. V následující otevřel dveře vedoucí na chodbičku. V následující vteřině zjistil, že je majitelem černobílého foxteriéra, ať se mu to líbí nebo ne. Pes vpadl do kupé jako malá puma a projevoval svému novému pánu tak neklamné známky přichylnosti, že pan Kavaňas se nakonec usmál a resignovaně mávl rukou.

Zato s panem Maresku se udála podivuhodná změna. Z počátku s nevšedním zájmem pozoroval nový přírůstek společnosti, pak se zamyslel a v jeho očích se objevil ostražitý výraz. Slunná pohoda jeho nitra zmizela jako kouzlem a na obzoru se objevily zlověstné mraky. Nebezpečí bylo ve vzduchu.

Jestliže byli příslušníci podvodnického cechu trápeni občas zlými sny, byly to sny plné hrůzy. Pokojným občanům se občas zdá o loupežnících, dětem o čarodějnicích a ve snech podvodníků vystupoval v téže roli muž se psem. Probouzeli se zpoceni a po celý příští den se usmívali na muže v policejních uniformách jako na protivníky mnohem méně nebezpečné.

Muž se psem byl jakýmsi fantomem mužů z podsvětí nebo, střízlivěji řečeno, byl vyděračem, který pracoval takto: vyhlédl si svou oběť a nasbíral proti ní takové množství usvědčujících důkazů, že to stačilo na půl století káznice. S mravenčí pílí a houževnatou vytrvalostí vysledil staré zapomenuté historie a pořídil přesný seznam hříchů. Pak předložil své oběti účet za mlčení. Účet takový, že jej bylo lze zaplatit jenom za cenu celé řady nových podvodů a loupeží, které se pak staly položkami na novém vyděračově účtu. Tak se stalo, že řada podvodníků v nejbližších letech vůči chladě chátala, a ti, kdož se v tomto začarovaném kruhu dosud neocitli, nevěděli dne ani hodiny.

V mysli pana Maresku běžel zrychlený film posledních dnů, v nichž se mu pan Kavaňas stále pletl do cesty. V hotelu, v automatech, v podzemní dráze, na ulicích a ve vlaku. Pan Maresku nabyl přesvědčení, že je novým číslem v programu muže se psem. Ne, že by byl zachvácen panikou, na to byl příliš oštěřený kozák, ale prostě konstatoval, že hra začala, a byl ve střehu. Třebaže sám muže se psem nikdy neviděl, považoval okolnosti za dostatečně průkazné a jal se přemýšlet o tom, co by měl podniknout.

Byl nucen konstatovat, že prozatím nemůže dělat nic, a seděl tudíž tiše ve svém rohu a předstíral spánek. Teprve po dvou hodinách jízdy, když rychlík zmírnil rychlost, a rachotě přes výhybky, vjížděl do nádraží v Nancy, tlustý podvodník se probudil, zadíval se oknem ven a se strojeným překvapením zvolal svou strašlivou francouzštinou:

"Oh, můj Bože, co to? Co je to? Moje zmýlená! Nepravá železná dráha! Kam jsem by zavezen? Oh, ty nespolehlivé železné dráhy, ony mne zahubí!"

Zmocnil se kvapně svého kufru a jakýmsi kouzelným trikem protáhl své objemné břicho úzkými dveřmi oddílu do uličky, nevšímaje si foxteriéra, který pro nic za nic začal zuřivě štěkat.

Velký detektiv Kavaňas zamyšleně pozoroval tloušťkův ústup a řekl k foxteriérovi:

"Poslechni, Watsone, čeho se ten chlap vlastně polekal?"

Pak opatrně otevřel okno, ale nevyklonil se, nýbrž vystrčil ven ruku, v níž držel malé kulaté zrcátko. Na jeho lesklé ploše poskakovaly obrazy lidí, různých nádražních zařízení a konečně mohutná postava tlustého podvodníka.

Pan Maresku se vzdaloval podél vlaku, proplétal se mezi cestujícími a nakonec, opatrně se rozhlédnuv, nastoupil do jiného vagonu téhož rychlíku.

Pan Kavañas spokojeně kývnul hlavou, schoval zrcátko a zavřel okno. Věděl naprosto bezpečně, kam tlouštík jede, a na všechno ostatní bylo dost času. Když v Nancy nikdo do jeho oddílu nepřistoupil, zařídil se co nejpohodlněji a dlouho četl. Pak odložil knihu i noviny a zadíval se na foxteriéra, který ležel na podlaze s hlavou položenou na předních prackách a díval se na svého pána.

"Tak co s tebou mám vlastně dělat?" ptal se ho pan Kavañas. "Vlezeš si do vlaku a jedeš, ani nevíš kam, a domníváš se, že je to v pořádku. Není. Chováš se jako dobrodruh a ne jako pořádný pes. Člověk, pán tvorstva, povýšil psa na svého druha pro jeho příslovečnou věrnost. Víš ty vůbec, co je to věrnost? Proč jsi opustil svého pána? Jestliže zemřel, bylo tvou povinností projevovat trdomyslnost, odmítat potravu, pojití žalem na jeho hrobě, a ne jít na nádraží a odjet bůhvíkam s prvním člověkem, který se ti namane do cesty.

Představ si, že se po dvaceti letech osamělosti vracím mezi lidi s pevnou vírou, že se za tu dobu psi nezměnili. Tu se setkávám s tebou a vidím věci, kterých jsem se opravdu nenadál. Nikdy za mých časů nebyli psi zvědaví na to, kolik váží, a přinášeli vržené kameny zpátky k nohám svého pána. Ty ne. Ty si na to zjednáš a necháš si ten oblázek aportovat prodávacem novin.

Nemohu takové jednání schvalovat a znovu tvrdím, že charakterní pes by to neudělal. Jsem připraven na to, že za mé nepřítomnosti se leccos změnilo, ale shledám-li, že za posledních dvacet let si psi přisvojili práva, která jim nenáleží, vrátím se ihned na svůj osamělý maják.

Přijímám tě do svých služeb, protože mi nic jiného nezbyvá, a doufám, že toho nebudu muset litovat. Budeš mít mnoho příležitostí, abys napravit nevalné mínění, jehož jsem o tobě nabyt. Od nynějška nejsi pes obyčejný, nýbrž policejní, a jmenuješ se Watson. Později ti vysvětlím, jaké povinnosti ti tvůj nový stav ukládá. Zatím máš ještě pohov, protože nejsme ve službě. Půjdeme se do jídelního vozu navečeřet. Watson radostně souhlasil.

Asi o šestnáct hodin později byli cestující podrobeni pasové prohlídce a pan Kavañas byl po dvaceti letech zase v Čechách. Otevřel okno a zadíval se do kraje prozářeného sluncem. Zalesněná úbočí hor, půvabná údolí s rozsetými chaloupkami, bílé, robustní a sebevědomé statky, domky výhybkářů s květinami za okny ho vítaly jako ztraceného syna a pan Kavañas cítil, že dostává hroznou chuť na půllitr pilsenského piva. Případně na dva.

Pan Maresku se blížil cíl své cesty a porovnával své hodinky s časovým údajem zatrženým v jízdním řádu. Věděl, že utkání vlastně teprve začne, a byl vzrušen jako herec před premiérou. Mohl muže se psem zmást tím, že byl jel až do Prahy nebo ještě dále, ale pan Maresku nikdy z boje neutíkal a věřil ve svou šťastnou hvězdu. Víra v sebe je první podmínkou úspěchu, řekl si a sarkasticky se při tom zašklebil. Předpokládal, že muž se psem vystoupí zároveň s ním, a odhadoval své vyhlídky na uniknutí.

Nalepil si sice během jízdy divoký a mohutný černý plnovous, ale to udělal spíše ze smyslu pro legraci než proto, že by doufal oklamat svým zevnějškem pronásledovatele. Vrhle ještě jeden pohled do malého toaletního zrcátka, uchopil své kožené zavazadlo a vyšel do chodbičky. Vlak pomalu vjížděl do nádraží. Muž se psem opravdu vystoupil, jak pan Maresku předpokládal. Kráčet klidně po nástupišti se psem u nohy a naprosto se nepokoušel najít mezi obecností tlustého podvodníka. Zdálo se, že ho spíš zajímají hezké slečny. V nádražní dvoraně přistoupil k nástěnnému telefonu, a postaviv svůj kufřík na zem, jal se v ošumělém telefonním seznamu hledat místní hotely. Watson měl zatím důležitý rozhovor s loveckým psem jakéhosi pána v zeleném kamaších. Byl by udělal mnohem lépe, kdyby byl býval hlídal paně Kavaňasův kufr, ale jak víme, byl v policejní službě dosud nováčkem.

Zatím co tlustý podvodník vyměňoval jeho kufr, vedl pan Kavañas tento telefonický rozhovor:

"Hotel METROPOL? Reservujte mi, prosím, jednolůžkový pokoj s koupelnou. Ano. Kavañas. Václav Kavañas. Správně. A prosím vás, mohl byste mi opatřit lístek do divadla na dnešní večer?..."

To už pan Maresku odcházel s kufrem pana Kavaňase, jako by se nechumelilo. U východu z nádraží přistoupil k policistovi a řekl:

"Pane praporčíku..."

Strážník se zachmuřil a řekl trucovitě:

"Nejsem praporčíkem."

Tvář pana Maresku se pokryla výrazem údivu a rozhořčení:

"Ne? Skutečně ne? To lze vysvětliti jenom neobvyklou tupostí ... a řekl bych trestuhodnou tupostí vašich ... eh... představených. Když si pomyslím, že nechávají muže vaší inteližens v hodnosti pouhého strážníka. To je skandál! Hněvám se na vaše přestavené. Opravdu. Ale všechno bude jiné. Jsem vaše dobrá víla."

Strážník byl dokonale ohromen. Zadíval se na divokou houštinu černých vousů a chtěl právě něco hrozného říci, když pan Mareska zašeptal:

"Zadržte muže, který telefonuje, a prohlédněte jeho zavazadlo. Chci říci zavazadlo. Zítra budete praporčíkem."

Pan Maresku nadzvedl klobouk a odbatolil se do neznáma. Policista se chvíli nechápavě díval směrem k východu a pak věnoval svou pozornost muži u telefonu. Pan Kavañas položil sluchátko do vidlice, chopil se kufru a pohledem pátral po Watsonovi. Watson se omluvil loveckému psu a přispěchal k svému pánovi. Strážník si navyklým pohybem upravil opasek a přistoupil blíže.

"Je tohle váš kufr?" ptal se výbojně a ukazoval na zavazadlo v Kavaňasově ruce.

"Ano," řekl s úsměvem pan Kavañas, "... totiž... ne," a při půli věty se už neusmíval.

"Ne?" tázal se ironicky strážník. "To je zajímavé. Tak pojd'te se mnou."

Pan Kavañas resignovaně pokrčil rameny a zeptal se:

"Oba?"

"Jak to myslíte?"

"Jsme dva. Já a můj pes."

"Oba!" řekl tvrdě strážník.

"Watson," pravil pan Kavañas, "jsi zatčen a cokoliv řekneš, může být použito proti tobě. Pojd'."

Za chvíli poté se za stánkem prodáváče novin vynořil pan Maresku a rozmarně si pískal. Najmul si drožku a dal se zavézt do hotelu METROPOL.

"Proše pana, jednolůžkový pokoj s koupelnou," řekl hotelovému zřízenci.

Muž za přepážkou odložil detektivku "Muž a stín" a pravil:

"Lituji, ale všechno je zadáno. Nemáme ani jediný pokoj volný."

tlustý podvodník se na chvíli zamyslel a pak vsadil všechno na jednu kartu:

"Ale já jsem před chvílí telefonoval z rejlejtejšn. Z nádraží."

"To je něco jiného," řekl zřízenec. "Pan Václav Kavañas, že ano? Ten pokoj je pro vás rezervován. Byl to náš poslední. Račte vyplnit přihlášku."

Pravý Václav Kavañas seděl v té době na židli v kanceláři policejního ředitelství s Watsonem u nohou. Na stole ležel otevřený kufrík a mladý policejní úředník si právě prohlížel svazek listin. Snažil se, aby nebylo znát, že si neví rady.

"Máte v kufru padělané akcie. To je vážná věc," řekl posléze.

"Ale vždyť vám říkám, že mi někdo na nádraží ten kufr vyměnil."

"To je možné, ale já s tím nemohu nic dělat. Ať si vás vyslechne pan komisař sám."

Jak je vidět, výsledek prvního kola utkání tlustý podvodník kontra muž se psem byl 1:0 pro pana Maresku. Batole s plnovousem se usadilo v kavárně hotelu METROPOL a opájelo se pocitem dokonalého vítězství a borovičkou.

Později přišel asi čtyřicetiletý muž trochu podezřelého zjevu a rozhlížel se místností. Když mu tlouští dal nenápadné znamení, loudal se chvíli kavárnou a pak přistoupil k jeho stolku.

"S dovolením," řekl a po tlouštíkově kývnutí hlavou se posadil. Objednal si u číšníka černou kávu a po jeho odchodu si zamyšleně prohlížel svůj vousatý protějšek. Chvíli mlčel a pak řekl:

"No, ty vypadáš!"

"Oh, vím to," pravil pan Maresku. "Ty plné vousy zahubí můj přirozený půvab, ale co mám dělati? Naše povolání často vyžaduje sebezalháni."

"Sebezapření."

"Ano... Sebezapření."

Oba muži se odmlčeli a pak se pan Maresku zeptal:

"Je to hotovo?"

"Ano. Můžeš si pro to zítra přijít. Vypadají krásně, ale nevím, jestli se ti na to někdo chytí. Vlastně mi do toho nic není, dělej si, co chceš, ale vymýšlíš si čím dál větší pitomosti. Třeba zrovna to přestrojení. Víš, co policie vyvádí, a místo aby ses snažil být nenápadný, nalepíš si vousy jako Krakonoš. Já vím, že za tebou běhají malé děti. Ale to ti povídám...

... je tam velmi krásně, příjemná procházka kolem řeky, a restauraci na "Vyhlídce" vám mohu vřele doporučit. Odtamtud můžete podnikat výlety do okolí. Určitě se vám tam bude líbit."

Číšník, který byl přinesl objednanou černou kávu, se zase vzdálil a tloušťkův partner se mohl vrátit k původnímu tematiku:

"Tak co jsem to chtěl vlastně říci? Tohle: je možné, že budeš sledován, až si tam pro to půjdeš. Tak na to dávej pozor, a kdyby se ti někdo pověsil na paty, musíš se ho nějak zbavit. Jak, to nevím, protože si nedovedu představit, že bys mohl při své tloušťce někomu utéci."

"Podceňuješ mne," řekl zasněně pan Maresku. "Když běžím, podobám se lani."

Pokračování v příští kapitole: slečna Kadlecová jako důkaz nespravedlnosti přírody. Všichni běží a nevědí kam a pan Maresku má příležitost dokázat poslední větu předešlé kapitoly. Zakoupí zinkový kotlík, telefonuje, rozmlouvá se slečnou Kadlecovou a dělá kouzla. Pan komisař čte příliš pomalu.

V

Situace byla tedy taková: pan Maresku považoval pana Kavaňase za neblaze proslulého muže se psem a výměnou kufrů způsobil, že policie považovala pana Kavaňase za podvodníka, a personál hotelu METROPOL se domníval, že pan Maresku je pan Kavaňas. Tu se na scéně objevila slečna Kadlecová a všechno se trochu zamotalo.

Lidé, kteří slečnu Libuši Kadlecovou znali, používali její existence jako důkazu, že příroda je nespravedlivá při rozdělení svých darů. Někteří pošetilci totiž tvrdí, že příroda spravedlivá je a obhájí své přesvědčení naivním povídáním o tom, že lidé kypící zdravím mají jen průměrné duševní schopnosti, že mozek neduživých je schopen dosáhnouti vrcholů exaktního myšlení, že nevidomí jsou odměněni bystřejším sluchem a jemnějším hmatem a tak dále až k cynickému vtipu, že má-li někdo jednu nohu kratší, má za to druhou nohu delší.

Nesmysl, říkali jejich odpůrci, podívejte se na slečnu Kadlecovou. A zastánci spravedlivé přírody zmlkli. Rádi totiž hlásali teorii, že sekretářky se dělí na dvě skupiny. Na sekretářky, abychom tak řekli, dekorativní a pak na ty, které jsou zdatnými pracovníci.

Prvé jsou neobvykle hezké a jejich úkolem je vnášet poesii do zatuchlých kanceláří a působit dojmem rozkvetlé třešně, zvlhlé rosou časného jitra. Jest jim pohazovati plavou kšticí a vyvolávat v hlavě svého zaměstnavatele myšlenky dokazující, že mohl být básníkem, kdyby se nebyl vrhl na obchod s pneumatikami. Jinak se jejich schopnosti blíží nule a je dobře, jsou-li líné. Aspoň toho tolik nezkazí. Jejich heslem je: "Prosím, ne tak rychle, piši těsnopisem!"

Zdatné pracovnice naproti tomu nevynikají zvláštními tělesnými půvaby, zato jsou obvykle nadány inteligencí, o níž se rozkvetlým třešním ani nezdá. Z toho zastánci spravedlnosti v přírodě usuzují, že tělesné a duševní přednosti sekretářek podléhají jakémusi zákonu rovnováhy. Buďto jsou krásné a pak to jim i jejich šéfům musí stačit, nebo nejsou tak hezké a pak mají příslušnou dávku inteligence, vtipu, energie a iniciativy k tomu, aby se staly platným pomocníkem svého zaměstnavatele.

Nevyskytla se dosud, říkají, sekretářka šeredná a hloupá. Nevyskytla se proto, odpovídají jejich odpůrci, protože by takovou ženskou nikdo nezaměstnával. Mohla by se vyskytnout zrovna tak, jako se na opačném konci řady vyskytla slečna Libuše Kadlecová, krásná jako jarní den a chytrá jako četník. (Tohoto lidového přirovnání bylo použito s laskavým svolením zemského četnického velitelství.)

Ve svých dvaceti letech zastávala již odpovědné místo osobní sekretářky pražského průmyslníka Mudrocha a byla by se v této funkci málem setkala s panem Maresku a podvodníkem zvaným Kardinál v aféře statku Podlesí. V té době byl pan Maresku v začátcích své podvodnické dráhy a rád se k větším

podnikům sdružoval se zkušenějšími přestupníky zákona. Teprve později se stal osamělým vlkem a virtuosity ve svém oboru dosáhl v době Jiřího Testona. Svědčí o jeho smyslu pro humor, že na afěru s Podlesím vzpomínal docela rád, a jestliže později něčeho litoval, bylo to jen to, že se tenkrát nesetkal tváří v tvář se slečnou Kadlecovou. Byl by si tím ušetřil nepříjemnost, o níž bude ještě hovořeno. V době, o níž mluvíme, byl již pražský průmyslník Mudroch mrtev a slečna Libuše Kadlecová hájila barvy jiné firmy s neméně dobrými výsledky. Dovedla využít každé šťastné příležitosti a pokusila se o to v té historii s panem Maresku.

Stála zrovna před přepážkou v hale hotelu METROPOL a odevzdávala vrátnému klíč od svého pokoje, když tlustý podvodník vystoupil z liftu a chystal se opustit hotel, aby si vyzvedl čerstvě natištěné akcie v hodnotě stejné váhy starého novinového papíru.

"Pane Kavaňasi," řekl hotelový zřízenec, když se tlouštík batolil kolem jeho pultu, "přál jste si lístek do divadla. Prosím."

"Mersiboku," poděkoval pan Maresku, strčil obálku do kapsy, zaplnil svým mohutným tělem jeden kvadrant otáčivých hotelových dveří a octl se na ulici.

"Jak se ten pán jmenuje?" zeptala se se zájmem slečna Kadlecová.

"Kavaňas, slečno," řekl zřízenec a po nahlédnutí do přihlašovacího lístku dodal: "Václav Kavaňas." Tomuhle Libuška říkala Veliká Příležitost.

"Mersiboku!" řekla se smíchem a vrhla se do otáčivých dveří.

"Inyapadekua," zabručel dodatečně vrátný a vrátil se k rozečtené detektivce.

Je poněkud těžké vysvětlit, jak se stalo, že o půl hodiny později se pan Maresku hnál ulicemi města jako štvaný jelen s tisícehlavým davem v patách. Nejméně by to mohli vysvětlit ti, kdož se toho bláznivého běhu zúčastnili. Jisto je, že poměrně rozumní jedinci mohou vytvořit dav, který, uveden do pohybu, si počíná jako splašený skot. Skot s malým "s" míním, pochopitelně. Lidské stádo dovede ušlapat dítě, které by každý v davu obsažený jednotlivec za normálních okolností pohladil a dal mu korunu na bonbony.

Slečna Kadlecová opustila hotel s úmyslem dohonit tlustého, strašlivým plnovousem zarostlého muže a promluvit s ním několik vážných a důležitých slov. Zdálo se to tak lehké a samozřejmé. Později podrobila svůj úmysl zkoumání se stanoviska společenského katechismu Dra Gutha-Jarkovského a dospěla k názoru, že není vhodné, aby zastavovala na ulici muže, který jí nebyl představen. To, že nakonec zapomněla na obvyklé společenské normy, bylo zaviněno tím, že ji tlouštík zpozoroval a počal se chovat způsobem tak výstředním, že naprosto upoutal její zájem.

"Je možné, že budeš sledován, až si pro to půjdeš. Tak na to dávej pozor, a kdyby se ti někdo pověsil na paty, musíš se ho nějak zbavit," řekl tlouštíkův partner v kavárně, ale pan Maresku na to moc pozor nedával. Kardinálova opatrnost mu vždycky byla k smíchu, a jestliže se nakonec dal na útěk před slečnou Kadlecovou, měl na tom, jako na všech jeho činech, podíl vrozený sklon ke clownovství. Když zjistil, že je sledován, přidal do kroku. Při zahýbání za roh viděl, že vzdálenost mezi ním a slečnou Kadlecovou se nezmenšila. Usmál se do plnovousu, prošel průchodním domem a obešel blok domů, takže se octl zase tam, kde byl před pěti minutami. Slečnu Kadlecovou to začínalo bavit.

Tlustý podvodník se stále rychleji proplétal mezi pasanty, rozzlobil jakousi mladou maminku tím, že narazil do dětského kočárku, a omluviv se španělsky, dal se do běhu. Slečna Kadlecová byla nucena konstatovat, že to bude mnohem veselejší, než si představovala. Za celých dvacet pět let jejího života se jí nestalo, aby někdo před ní utíkal. Uličnický blýskla očima a pustila se za prchajícím.

Tlouštík přes svoji otylost běžel dobře. Občas se ohlédl po dívce, ale jeho tvář neměla výraz pronásledovaného člověka. Zářila z ní radost hravého štěněte. Nevinná a veselá honička nabyla poněkud jiné tvářnosti, když pan Maresku porazil muže v placaté čepici. Snad to byl jinak občan zcela mírumilovný, ale ukázalo se, že naprosto nesnáší, aby ho někdo porazil a běžel dál jako by se nechumelilo.

Povstal se země rozhodnut dokázati tlustému vousáči, že se chumelí tak, jak se ještě nikdy nechumelilo, a rozběhl se za ním. V běhu pronášel závažná a tvrdá rozhodnutí, týkající se nejbližší budoucnosti páně Mareskovy, a se zavilostí rozzuřeného primitiva sliboval strašlivé tresty nejen pachatelů, ale i celé jeho rodině.

Slečna Kadlecová se poněkud opozdila, protože patřila k onomu typu žen, které dovedou poslouchat brilantní anekdotu se shovívavým úsměvem, ale které mohou umřít smíchy, vidí-li někoho upadnout. Smála se tak, že v běhu ztratila svůj sportovní baret, ale nevšímajíc si toho, utíkala dál. Jakýsi výstředně oblečený mladík baret zvedl a rozběhl se za ní.

Pořadí pan Maresku, muž v placaté čepici, slečna Kadlecová a mladík s baretem nebylo dlouho zachováno. Na rohu ulice stál chlapík se strniskem vousů na bradě a kouřil zorku. Bez zájmu se díval na běžícího tloušťka a zbystřil pozornost teprve tehdy, když kolem pádl muž v placaté čepici. "Franto," křikl zpěvavě, "těbůh! Co je?" Když se mu nedostalo odpovědi, zahodil dokouřenou cigaretu a rozvážně se rozběhl za svým kamarádem.

Pak se několik výrostků s veselým pokřikem přidalo k honbě a to byl počátek lidské laviny.

Pronásledovatelů stále přibývalo a nakonec byla ulice plná pádicích lidí, z nichž vlastně nikdo neměl tušení, co se to děje. Dav se hnál jako bouře kolem výkladních skříní a strhoval s sebou náhodné chodce, kteří měli namířeno docela jinam. Lidé zaměstnaní v obchodech, dílnách a kancelářích vybíhali zvědavě do ulice a mizeli v dáli unášení davem.

Všechno bylo v pohybu. Dělníci, úředníci, ženy s nákupními brašnami, šéf obchodního domu, běžící vedle příručního, buclatá prodavačka z mlékárny, zmrzlinář funící za svým vozíkem, starší obrýlený pán klusající stylem staré školy s pěstmi položenými na prsa.

"Zamkl jste pokladnu?" ptal se běžící šéf obchodního domu příručního.

"Ano, pane šéf," odpověděl zaměstnanec a oba běželi mlčky dál.

Ani muž s vozíkem nezapomínal na svou živnost a stereotypně pokřikoval: "Zmrzlina! Zmrzlina!" Země duněla pod nohama davu a dvě ženy strženy proudem v běhu pokračovaly ve své řeči.

"Vona si koupí kožich! Já ji, pamatuju, když šila po domech za dvacet korun denně!"

Jakýsi rozcuchaný muž se vzhledem fanatického kazatele běžel a hřímajícím hlasem volal:

"Lidstvo se žene do záhuby a jeho dnové jsou sečtení. Amen, amen, pravím vám, kdožkoliv by běžel a nevěděl kam, je trouba."

"Lidstvo se žene do záhuby a jeho dnové jsou sečtení," opakoval si vzrušeně obchodní příručí a jeho oči se naplnily podivným světlem. Zdálo se mu, že slyší zvuky andělských trub a hlas zemřelé maminky.

"Zbytky těch kretonů," řekl mu pan šéf, "můžete prodat jako partie, ale musíte říci panu účetnímu, aby to odepsal."

"Ale vždyť bude konec světa," zavzlykal běžící příručí.

"To nevádí, ale kvůli daním, víte?" volal zoufale majitel obchodního domu, unášený proudem poněkud rychleji než jeho zaměstnanec.

Běžící strážník, opájející se svou autoritou i v tomto pohnutém okamžiku, hulákal na lidi a žádal, aby běželi v abecedním pořadí.

Pouliční svítlny trčely neochvějně z rozbouřeného moře lidí a opuštěný nákladní automobil se chvěl pod nárazy masy těl.

Pan Maresku běžel v čele davu a stále zvětšoval svůj náskok. Myslí na to, že i ta největší legrace musí jednou skončit, a uvažoval, co by měl podniknout. Nejlepším řešením se zdálo obíhat nějakou velkou skupinu budov a přinutit dav, aby běhal stále dokola. Pak by bylo lze zapadnout do zadních řad lidského stáda, stát se z pronásledovaného jedince bezejmennou jednotkou davu a v příhodné chvíli zmizet v některém průjezdu. Stačilo oklamat tu hezkou slečnu a muže v placaté čepici, protože ti ostatní stejně nevěděli, koho vlastně honí.

Myšlenku, vběhnout do některého domovního vchodu hned a bez přípravy, pan Maresku zavrhl. Pokud byl v čele davu, mohl takový pokus skončit něčím velmi podobným přírodní katastrofě. Zřícené schodiště, prolomené podlahy a lidé padající z oken pod hrozným náparem těch ostatních. Tlustý podvodník myslel na to, že majitel takového domu by měl mnohem více důvodů k domněnce, že nastal konec světa, než fanatický kazatel, jehož hřímající hlas občas doléhal k jeho uším.

Nakonec to pan Maresku rozřešil jinak, podlehnuv náhlému nápadu. Když totiž prudce zahnul kolem nejbližšího rohu, uviděl zchátralý přízemní domek a otevřenými dveřmi zahlédl vnitřek malé klempířské dílny. Využiv toho, že dav byl ještě za rohem, vpadl dovnitř jako puma a zavřel za sebou dveře. Pak se teprve rozhlédl zšeřelou místností.

Muž s placatou čepicí objevil se na scéně o několik vteřin později a byl nucen konstatovat, že tlustý muž zmizel. Zpomalil běh a pak se nerozhodně zastavil. Vztek už ho dávno přešel a zdálo se mu, že by zase mohl dělat něco rozumnějšího než pobíhat ulicemi jako vyplašený králík. Mimo to měl hroznou žízeň a tak se rozhodl, že půjde k Bílému koni na pivo. Bohužel, nejsme natolik pány svého osudu, abychom vředy mohli plnit svá předsevzetí.

Spousta lidí vyrazila zpoza rohu a smetla muže s placatou čepicí do jízdny dráhy, zmocnila se ho jako rozvodněná řeka kousku dřeva a unášela ho dál a dál, pryč od hospody U bílého koně.

V klempířské dílně byl jen malý učedník s ježatými vlasy a černými šmouhami v růžovém obličejí.

"...ctivá poklona, co si rače přát?" zeptal se pana Maresku a netušil, jaké rozpaky mu tou prostou otázkou způsobil. Zrak tlustého podvodníka bloudil bezradně po různých klempířských výrobcích od plechových dětských vaniček a prádelních hrnců až po fantasticky dlouhé roury od kamen a nakonec zakotvil na zinkovém kotlíku do kuchyňského dřezu.

"Toto," řekl pan Maresku a učedník zavrtěl hlavou. Pravil, že ten kotlík byl zhotoven na zakázku a po starém dobrém zvyku snaživých živnostníků nabízel panu Mareskovi jakýsi dvoumetrový žlab. Pan Maresku roztržitě odmítl a trval na tom, že chce kotlík.

Neměl nejmenšího tušení, co s ním bude dělat, a byl by rád s předstíranou lítostí opustil dílnu, ale venku dosud zněl dusot běžících nohou. Asi po dvaceti minutách vyšel konečně do ztichlé ulice s kotlíkem v ruce.

V nejbližší chvíli si jej nasadil na hlavu, a několika tápavými kroky dospěl k telefonní budce, vstoupil dovnitř. Je jasno, že to nebylo počínání rozumné, ale pana Maresku v tu chvíli nic jiného nenapadlo. Domníval se totiž, že už mu nehrozí žádné nebezpečí, a jeho nervy nebyly ve střehu, když opouští klempířskou dílnu, spatřil slečnu Kadlecovou, vracející se z honby se zamyšleným úsměvem na rtech. Byla unavena a neodvažovala se pohlédnout na své střevice. Byla smířena s tím, že příhody dnešního odpoledne jsou u konce, když vtom spatřila muže, který šel napříč chodníkem s kotlem na hlavě a zmizel v telefonním automatu. Obešla automat, a když pod okrajem kotlíku uviděla část divokého plnovousu, spokojeně se ušklíbala. Otevřela dveře budky a líbezně se zeptala:

"Telefonujete?"

"A... ano, telefonujeme," duněl tloušťkům hlas pod kotlíkem, "čekáme, až bude spojeno dohromady."

Pan Maresku se obrátil k telefonnímu přístroji, uchopil sluchátko a položil si je svrchu na kotlík asi v těch místech, kde pod ním měl ucho. Slečna Kadlecová dostala takový záchvat smíchu, že pan Maresku neodolal a vztyčil bílou vlajku.

Vybatolil se z telefonní budky s kotlíkem v ruce a vesele řekl:

"Ať činím cokoli, můj dojem stále jest: vy si se mnou přejete mluvit."

Jeho čeština vyrazila ze slečny Kadlecové poslední zbytek dechu. Když se zase vzpamatovala, řekla:

"Ať činím cokoli, můj dojem stále jest: vy se mnou mluvit nechcete. Jinak si nedovedu představit, proč jste uspořádal ten přesporní běh za tak veliké účasti obecnosti. Chtěla jsem se vás jenom zeptat, jste-li opravdu pan Václav Kavaňas."

Tlustý podvodník cítil, že nemá na vybranou, a obrazně řečeno, skočil do tmy.

"Oh," pravil, "zajisté. Jsem opravdu pan Václav Kavaňas."

"V tom případě vás prosím o krátkou rozmluvu," řekla slečna Kadlecová.

"Prosím," uklonil se pan Maresku a gestem španělského granda mávl rukou směrem k bráně parku na protější straně ulice. A šli.

Čerstvě zkropené záhony květin vydechovaly vůni mokré země a veliký kos se procházel trávníkem.

Klenba listů, podepřená mohutnými sloupy kmenů, propouštěla paprsky odpoledního slunce a zlatá světla tančila mezi stíny po sadových cestičkách, kdykoliv zavanul vítr. Kdesi blízko pleskal vodotrysk.

Pan Maresku a slečna Kadlecová usedli na lavičku a chvíli oba mlčeli. Pak se slečna Kadlecová zeptala:

"Vracíte se domů?"

"Myslíte do hotelu?" ptal se pro jistotu tlustý podvodník.

"Ne. Myslím domů," řekla slečna Kadlecová.

"Oh ne," odpověděl pan Maresku a na jeho tváři se objevil teskný výraz.

"Nemám domova. Lituji toho. Je jisté velmi krásné vracet se domů, ale není to každému dopřáno. Na

mých obzorech stoupá dým rychlíkových lokomotiv a transoceánských parníků a marně se ohlížím po kouři z Ithaky. Žádná Pénélopé mne toužebně neočekává."

"O tom nic nevím," řekla roztržitě slečna Kadlecová, "ale očekává vás váš bratr. Je velmi znepokojena vaší dlouhou nepřítomností a myslím, že se dokonce zlobí."

"On byl vždycky velmi popudlivý," řekl drze tlustý podvodník. "A netrpělivý."

"Je trpělivý jako beránek, ale všechno má své meze. Říká, že jste si jenom někam odskočil a jste pryč skoro dvacet let."

"Dvacet let?" zeptal se tloušťík zamyšleně. "Bože, to to uteklo."

V téže době byl pan Václav Kavañas uveden do kanceláře policejního komisaře. U psacího stolu sedící policejní úředník byl asi stejného stáří jako on a probíral se právě svazkem falešných akcí. Při Kavaňasově příchodu ani nezvedl hlavu a navyklým pohybem ukázal na židli, stojící před psacím strojem. Pan Kavañas poslušně usedl s foxteriérem u nohou a zřízenec, který ho přivedl, se zeptal:

"Přejete si ještě něco, pane komisaři?"

"Ne."

Zřízenec odešel a pan Kavañas si mlčky prohlížel kancelář. Brzy toho nechal. Policejní kancelář si nemůžete prohlížet déle jedné minuty. Pak si prohlížel schýlenou hlavu policejního komisaře. Brzy toho nechal. Policejního komisaře si nemůžete prohlížet, myslím, že je to zakázáno. Potom se deset minut díval oknem na střechu protější budovy. Nakonec začal nahlas hovořit se psem:

"On to ještě nemá přečteno, víš?"

Komisař zvedl prudce hlavu, podíval se přísně na pana Kavaňase a pak beze slova pokračoval ve čtení. Pan Kavañas se tím nedal zastrašit.

"Já s ním mám zkušenosti," pokračoval ve své přednášce a foxteriér s nakloněnou hlavou naslouchal.

"Četl vždycky pomalu. Tak na příklad v sextě jsem mu půjčil "Tři mušketéry" a víš, že mi je do dneška nevrátil?"

Policejní komisař prudce vstal, zadíval se pozorně na pana Kavaňase a pak radostně vybuchl:

"Vašku! Človče!"

"To to trvalo," řekl lakonicky mořem ošlehaný strážce DVOJKY.

"Nezlob se, že jsem tě hned nepoznal," hlaholil komisař. "Bože, vždyť je to tolik let, co jsme se neviděli! A jak to, prosím tě, že ses dal na dráhu zločinu?"

"Nic takového jsem neudělal," odpověděl pan Kavañas. "Dej mi cigaretu a já ti to všechno vysvětlím."

Slečna Kadlecová dokončovala řeč, v níž domnělého Václava Kavaňase přemlouvala k návratu domů.

"Nejste povinen," pravila "vysvětlovat mi své jednání, ale po tom všem, co jsem vám řekla, nechápu, proč ještě váháte. Váš bratr říká, že jste se měli vždy rádi a že vám nikdy neublížil."

"Ah, to říká on," řekl tloušťík s předstíraným pohnutím. "Já říkám, že mi ublížil. Snědl mi tři krémové trubičky, které jsem dostal za hezké vysvědčení. To mu nikdy nezapomenu!"

"To je přece maličkost," pravila slečna Kadlecová se shovívavým úsměvem. "Ostatně, jistě vám je vrátí." Na tloušťíkově tváři se objevil bolestný úsměv.

"Já vím. Ted'! Já už je nerad," řekl a ani se nezačervenal.

"Nebud'te malicherný. Jste o deset let starší než on a máte k němu určité povinnosti. Nechci vás kárat, ale myslím, že jste měl bdít nad jeho výchovou, když vám rodiče tak záhy zemřeli. Místo toho jste odjel do ciziny a byl jste tam tak dlouho, že jste skoro zapomněl mluvit česky. Ať činím cokoliv, můj dojem jest, že byste se měl zítra vrátit se mnou do Prahy."

"Budu o tom přemýšlet," řekl tlustý podvodník nezávazně a pak se rozloučili. Slečna Kadlecová se vrátila do hotelu a pan Maresku si oddechl. Bloumal sadovou cestou, drže zinkový kotlík za ucho a rozpačitě jím pohupoval. Přemýšlel o své situaci a myšlenka, že by měl jet do Prahy, se mu vůbec nelíbila. Pouštěl se sice docela rád do riskantních podniků, ale jako všichni podvodníci byl i on trochu pověřčivý. A Praha mu nesvědčila.

Uznával ovšem, že by to mělo své výhody. Předně by to byla legrace a to bylo pro tlustého podvodníka velmi důležité. Mimo to se zdálo, že by se v úloze Václava Kavaňase mohl dostat k mimořádně tučnému

soustu. A konečně měl pan Maresku velmi pádné důvody pro to, aby se nepletl pod nohy policistům hledajícím Jiřího Testona.

Nebezpečí prozrazení nebylo veliké. Podle toho, co říkalo to děvče, odjel Václav Kavaňas z Prahy, když jeho bratru bylo osm let, a přenechal péči o svého sourozence starému podivínskému strýci. Strýc zemřel před několika lety a bratři se celých dvacet roků neviděli.

Pan Maresku zpomaloval chůzi a pak se docela zastavil. Když se probral ze svého zamyšlení, zjistil, že se dívá na Jiřího Testona. Král bankovních podvodníků ležel nahý na kožišině a zdálo se, že taky přemýšlí. Pod obrázkem se neřestně rozvalovala cifra odměny, vypsané na jeho dopadení. Tlustý podvodník se musil usmívat, kdykoliv ten obrázek viděl.

Usmíval se také tentokrát a pak se opatrně rozhlédl, jestli ho nikdo nevidí. Z kapsy u vesty vyndal zbytek měkké tužky a přimaloval dítěti bujný plnovous. Několikrát poodstoupil od vyhlášky a opět přikročil, aby několika tahy zdokonalil svou práci. Pak si ze vzdálenosti asi tří metrů ještě jednou zálibně prohlédl výsledek své činnosti, kývl spokojeně hlavou a pokračoval ve své cestě.

Ani nevěděl, jak se dostal na prostranství s lidovými zábavními podniky. Za prkennou, asi po pás sahající bariérou byly nakupeny kolotoče, tobogany, houpačky, panoptika a střelnice a všechno zelo skličující prázdnotou. Zdálo se, že ani jediný obyvatel této země se nehodlá točit, houpat nebo dát překvapovat voskovými kuriozitami. Zaměstnanci zábavních podniků se pohybovali svou říší zamlkle, pomalu a tiše jako strašidla.

Pan Maresku položil zinkový kotlík na zem, opřel se lokty o bariéru a zamyšleně se díval na chátrající čabraky koňů na kolotoči. Na dřevěných schůdcích k podiu seděl starší holohlavý muž a pokoušel se spravit beznadějně děravý zinkový kotlík asi stejné velikosti jako ten, který tlustý podvodník koupil u klempířského učně. Nevšímal si pana Maresku, hleděl si své práce a polohlasně klel.

"Oh můj bože," řekl tlustý podvodník, "zdá se, že se to nedaří."

Majitel kolotoče zvedl hlavu a spatřil pana Maresku stojícího za bariérou. Dobrosrdečně se zašklebil a povídal:

"Bodejt' by se to dařilo, když to má víc děr, jak zdravýho plechu. To aby spravoval kouzelník."

"Mám mnoho špatných vlastností," pravil pan Maresku, "ale moji přátelé si váží okolnosti, že přicházím jako na zavalanou."

"Jsem kouzelník," dodal na vysvětlenou.

Muž sedící na schůdcích mlčel a zdálo se, že v tom, jak si ruce pohrával těžkou klempířskou pájkou, byla výstraha.

"Podejte mi ten kotlík," řekl tlouštík a majitel kolotoče mu vyhověl, aniž by vstal. Seděl dál na schůdcích a plivl na pájku, aby se přesvědčil, je-li ještě horká.

Pan Maresku držel trosky kotlíku ve výši prsou, zavřel oči a pronášel jakési nesrozumitelné formule. Za stálého mumlání jakési nesrozumitelné formule. Za stálého mumlání si pomalu dřep, takže zmizel užaslému majiteli kolotoče za bariérou a vzápětí se vynořil s úplně novým kotlíkem v rukou.

Muž od kolotoče roztržitě odložil pájku a nedůvěřivě si prohlížel výsledek kouzla.

"Kuš," řekl překvapeně. "To je tedy hezký. To se vám povedlo. Von to asi byl nějaký podfuk, ale moc šikovnej. Hlavně, že mám nové kotlík."

Potom dodal s nádechem sarkasmu:

"A co takhle nějaký návštěvníky, to byste mi nemohl přikouzlít?"

Tlouštík si zamyšleně hladil plnovous a hleděl do neurčita. Pak se mu v očích objevil soustředěný výraz a chvíli se díval ke vzdálenému stromořadí, v němž spatřil zase ten bez cíle běžící dav. Najednou se obrátil k majiteli kolotoče, zvedl ukazovák a řekl:

"Okamžik," načež odběhl pryč.

Majitel kolotoče později vyprávěl, že to byl nejpodivuhodnější den jeho života. Díval se za tlustým mužem a myslí mu táhla ozvěna dávno zapomenutých příběhů o Aladinově kouzelné lampě, o Alibabovi a čtyřiceti loupežnících a všechny ty drahé nesmysly o čarodějích, vílách a skřítcích. Pak si vzpomněl na babu Jagu a šel manželce odevzdat nový zinkový kotlík.

Když uklízel klempířské nářadí, vběhl do zábavního parku tlustý vousatý kouzelník v čele strašlivé spousty udýchaných lidí a v několika vteřinách byly kolotoče, houpačky, tobogany a skluzavky plné

obsazeny, protože dav je vzal útokem.

Všichni ti lidé, vyprávěl majitel kolotoče, vypadali jako blázni. Jakýsi zmrzlinář se dostal nevysvětlitelným způsobem do lodičky Tondovejch houpaček i se svým vozíkem a houpal se tak zběsile, že Tonda zavíral oči. Orchestriony a elektrické gramofony se rozeřvaly a měli jsme tenkrát tržbu, jako bejvala u svatého Matěje v Praze. Kolegové zářili, ale já jsem byl jaksi nesvůj, pořád jsem si myslel, aby nám ty peníze zasej nezmizely nebo tak něco.

Ty lidi vyváděli jako pominutý a rozcuchanej chlap, a to byl určitě blázen, stál na kolotoči, překřikoval orchestrion a kázal jako nějaký apoštol:

"Je-li vám zle, doufejte v Boha, je-li vám hůře, doufejte ještě víc, a je-li vám nejhůř, taky vás čert nevezme."

Tohleto už říkal starej Řešák a ten se nakonec udoufal těsně předtím, než ho vzal čert.

Ten tlustý kouzelník se na ty bláznivý lidi koukal a zdálo se, že je moc spokojenej. Pak najednou někam zmizel a jakživ jsem ho neviděl.

Po návratu do hotelu si slečna Kadlecová vyžádala telegrafní blanket a vyplnila jej takto:

Ladislav Kavaňas, Praha.

Uzavřenou smlouvu posílám současně poštou. Setkala jsem se náhodou s vaším nezvěstným bratrem.

Přemlouvám ho, aby se vrátil do Prahy, ale nevím, jestli se mi to podaří. Bylo by nejlepší, kdybyste sem přijel.

Kadlecová.

V zatuchlé policejní kanceláři dokončoval pan Václav Kavaňas vyprávění svého příběhu. Policejní komisař usměvavě naslouchal a místnost se pomalu plnila cigaretovým kouřem.

"Předstíral, že vystupuje, a sedl si do jiného vagonu," pravil pan Kavaňas. "A nic bych za to nedal, že to byl zrovna on, kdo mi ten kufr vyměnil."

"Poslechni, Vašku," řekl komisař, "že ty myslíš, že ten chlap je Teston?"

Pan Kavaňas se záhadně usmál a řekl:

"Kdybyste ho svlékli a položili na kožišinu, to byste koukali na tu podobu."

Komisař se snažil zůstat vážným, a hladě Kavaňasova psa, povídal:

"No, víš, takové zjišťování totožnosti je pro nás poněkud neobvyklé, to my dělat nebudeme. Ostatně jako všichni detektivové amatéři jistě nemáš rád, když se ti policie plete do práce. To já znám z knížek, víš? Tak já ti tedy nebudu kazit hru. Když mi slíbíš, že zase přijdeš, abychom si mohli popovídat o starých časech, tak tě pustím a vyříd' si to s tím chlapem sám."

Pan František Kliment, mistr klempířský, vstoupil zamračeně do své dílny. Tušil, že se zase bude musit zlobit. A taky jo.

"Proč ještě není zameteno?" zaburácel na malého rozježeného učedníka.

"Já jsem..."

"Já se tě ptám, proč ještě není zameteno?"

"Já jsem..."

"A kde je ten kotlík?"

"Pane mistr, já..."

"Neodmlouvej! Já se tě ptám, kde je ten kotlík!"

"Já jsem ho prodal."

"Prodal? A to se na to podívejme! Tak prodal. A kdo ti to dovolil? Počkej. Já se tě ptám, kdo ti to dovolil. Kdo tady poroučí? Zdá se, že pan Pepík. Pan Pepík se rozhodl, že ten kotlík prodá, a taky ho prodal. Co tomu budu říkat já, to je vedlejší. Já tady vůbec nic neznamenu. Já jsem tady páté kolo u vozu. Směl bych se zdvořile tázat, co ještě jsi prodal?"

"Už nic."

"No tak to je vyhráno," zajásal pan mistr. "Já jsem myslel, že jsi to střelil všechno, jak to tady stojí a leží. Ale to je asi jen odloženo, já vím, že se toho jednou při tvém obchodním talentu dočkám. A tak si jako

vzpomínám, že jsem ti říkal, abys ten kotlík zanesl paní Jeřábkové. Já ovšem mohu říkat, co chci, a pan Pepík si také dělá, co chce. Tak prodal, říkáš. A kde máš peníze? Ptám se tě, kde máš peníze?!" Učeň sáhl do kapsy špinavých montérek a podal rozzlobenému mistru bankovku. Pan Kliment si ji prohlížel s nasupeným obočím a pak řekl přísně:

"Pět set korun? Co to je?"

"To je za ten kotlík."

"Poslechni, nezlob mě, já ti dám takovej pohlavek, žes to neviděl. Děláš si ze mne legraci nebo co? Pět set korun za kotlík?"

"Jo," řekl sebevědomě učeň. "Byl tady takovej tlustej fousatej pán a povídal, že by ten kotlík koupil. Já jsem povídal, ten že není na prodej. A on, že by ho přece jenom chtěl koupit. No tak jsme spolu obchodně jednali, slovo ke slovu a on mi nabízel tři sta korun. Já jsem povídal, za tu cenu to nejde, pan mistr má velkou režii..."

"To jsi řekl dobře. To tě chválím. A co on?"

"No, on mi potom nabídl 500, tak jsem to akceptoval."

"A co dál?"

"No, už nic."

"To je všechno?"

"Jo."

"To jsi mu nemohl říci, že těch kotlíků můžeme nadělat víc? Že mu kdykoliv s nevšední ochotou posloužíme? Že jsme stará solidní firma, těšící se již třicet let nejlepší pověsti, a že naše výrobky jsou bezkonkurenční jakosti? Že mu takovej kotlík vydrží tisíc let a aby k nám zase přišel, až bude potřebovat nový? A ani ses ho nezeptal, kde bydlí? Takovýho zákazníka, kterej ti dá pět set za třicetikorunovej kotlík? Bože, hochu, já nevím, jakej z tebe bude živnostník. No, snad se to dá ještě napravit. Vezmi si čepici a půjdeme toho pána hledat."

V malé sklepní místnosti seděl pan Maresku a rozmlouval s mužem, kterého jsme před několika hodinami viděli v kavárně hotelu METROPOL. Tloušťík mluvil klidně a rozmarně a dráždil tím svého opatrného kolegu, kterého jsme nazvali Kardinálem.

Jeho Eminence byla kdysi sama nadějným aktivním podvodníkem, ale abychom tak řekli, namířila si příliš vysoko, ztratila rychlost a dostala se do vývrtky. Po nouzovém přistání se Kardinál uchýlil na odpočinek a otevřel si pokoutní tiskárničku, v níž si podvodníci opatrovali falešné domovské a křestní listy, cestovní pasy a jiné užitečné papíry.

Nesporné úspěchy pana Maresku probouzely v něm pocit žárlivosti a tloušťíkovo sebevědomí snášel s krajním sebezapřením. Odmítal domněnku, že by jejich rozdílné umístění na podvodnickém žebříčku bylo spravedlivé, a sváděl to všechno na svou příslovečnou smůlu.

"Já ti říkám," řečnil podrážděně, "že bys měl těch bank na nějakou dobu nechat, než se to zase trochu uklidní. Ty si z toho děláš legraci, ale nezapomínej, že v tom nejsi sám. Já se kvůli tobě zavřít nedám. Nemohu spoléhat na to, že bys neřekl, kdo ti to tiskne. Tak se podle toho zaříd' a přestaň hřešit na své štěstí. Uvědom si už, k čertu, že tě honí policie celé Evropy."

"Mne?" zeptal se pan Maresku, zvednuv udiveně obočí.

"Tebe nebo Testona. To je jedno."

"To není jedno," řekl tloušťík. "To je rozdíl. Já přece nejsem Teston."

"Já vím. Ty taky nejsi Peters a nejsi Wild a možná, že ani nejsi Maresku. Mně nebudeš nic vykládat. Ty víš svoje a já vím taky svoje, ale když nechceš, nebudeme o tom mluvit. Já jsem chtěl jenom říci, že bys měl s tou holkou do té Prahy jet. Řekni malému bratříčkovi, že ses v dalekých zemích moc nadřel a že si potřebuješ odpočinout. Lehni si na kanape a dej aspoň půl roku pokoj."

"Ty bys na mém místě do té Prahy jel?" zeptal se škádlivě tloušťík.

Kardinál se zamračil a pokračoval, aniž odpověděl.

"Dělej si, co chceš, ale bylo by to nejlepší řešení, a jestli to děvče mluví pravdu, mohla by to být největší trefa, jakou jsi kdy udělal. Kardinální trefa."

"Jako tenkrát to Podlesí, vid'?" řekl pan Maresku.

Bylo již řečeno, že tlustý podvodník dovedl vzpomínat na aféru s Podlesím bez hořkosti, ale pro Kardinála to byla vzpomínka na poslední hřebík do rakve velkých podvodnických ambicí. Semkl pevně rty a uraženě se odmlčel.

"Já vím, že to myslíš dobře," řekl pan Maresku smířlivě, "ale myslím, že to nepůjde. Vždyť já ani neumím pořádně česky. To děvče mi to řeklo."

"To není pravda. Mluvíš docela dobře, a když jsi byl dvacet let v cizině, tak to můžeš svést na to. Za dvacet roků člověk leccos zapomene."

"No dobře," pokračoval pan Maresku, "ale kdo mi ručí za to, že ten opravdový Kavañas tam nepojede také?"

"Vždyť jsi říkal, že byl zatčen."

"Byl, ale čert nikdy nezaspí," řekl pan Maresku zamyšleně.

"Nespí," zabručel nevrle Kardinál.

"No právě. Nezaspí."

"To je nesmysl," řekl Kardinál. "Když ho chytli s plným kufrem falešných akcií, tak ho jen tak nepustí. A ten nápad, že je to muž se psem, pusť z hlavy. Toho by ses tak snadno nezbavil. Já ti, zkrátka, radím, abys tam jel a počkal tam na klidnější doby."

"Už moje maminka vždycky říkala, že jsem příliš poddajná povaha, a ty na to hřešíš," řekl tlouštík zasněně. "Tak já tedy do té Prahy pojedu."

Oba muži se odmlčeli a v malé dílně se pomalu stmívalo. V obličejích tlustého podvodníka bylo lze spíše tušit než vidět chlapecký úsměv a Kardinálovy rty byly trpce sevřeny, ačkoliv oba vzpomínali na touž událost; jak byli před pěti lety společně v Praze a jak to dopadlo.

V další kapitole se čtenář doví, jak to tenkrát bylo s tím Podlesím a proč podvodník, zvaný Kardinál, zanevřel na město nad Vltavou. Stane se zřejmým, že povolání podvodníka není tak snadné, jak by se zdálo, a že v Praze si potrpí na vyrovnané účty. Nakonec se Kardinál pokusí zachránit prohranou šachovou partii tak zvaným studiovým obratem.

VI

Tenkrát si ještě Kardinál a pan Maresku netykali, ačkoli se znali již delší dobu. Pan Maresku neměl o schopnostech Kardinála valného mínění a Kardinál se na tlustého podvodníka díval jako na nováčka, který má víc štěstí než rozumu. A právě takového partnera potřeboval.

Seděli spolu u malého stolku na terase petřínské restaurace. Pan Maresku byl po prvé v Praze a díval se na její mosty a věže s neskrývaným okouzlením. V jeho mohutné hrudi planulo nadšení pro krásné formy a v souhlase se svými tělesnými proporcemi byl zamilován do baroka. Rozčilloval Kardinála tím, že se zastavoval před pražskými uměleckými památkami a vyražel výkřiky obdivu ve všech evropských jazycích, a když spatřil Turka na Karlově mostě, počínal si tak, jako by byl potkal rodného bratra.

Ted' tu seděl a díval se na Prahu nejenom proto, že se mu líbila, ale i proto, že to bylo mnohem příjemnější než dívat se na Kardinála. Jeho Eminence se jako obvykle mračila. Pokukovala nevrle po četných hostech u ostatních stolů a zdálo se, že není spokojena.

"Mně se to tu moc nelíbí."

"Je to na vás vidět," řekl tlouštík. "Mně se to tu líbí náramně."

"Je tady moc lidí," povídal Kardinál a rozhlédl se nevraživě kolem sebe. Pan Maresku chvíli mlčel a pak řekl:

"To přece nevadí. Hovořit můžeme nerušeně. Ostatně, proč jsme nezůstali v té kavárně?"

"Proč jsme nezůstali v té kavárně," vrčel Kardinál. "Copak jste neviděl toho chlapa u vedlejšího stolu? Tvářil se, jako když čte noviny, a při tom nás pozoroval. To byl určitě detektiv."

Tlouštík si chvíli prohlížel hubenou a nervosní tvář Kardinálovu a pak pravil:

"Zdá se, že vaše nervy jsou ven z pořádku. Out of order. Ať se hneme kamkoliv, vidíte kolem sebe samé detektivy."

"Pamatujte si," povídal Kardinál, "že v našem povolání opatrnosti nikdy není dost a že první podmínkou úspěchu je být nenápadný."

Pan Maresku měl podmínky úspěchu dokonale prostudovány, ale nemínil se přit. Zadíval se na zelenou

kopuli chrámu sv. Mikuláše a čekal, co bude dál. S opačného konce se ozvalo zapískání krátkého signálu.

"Co to bylo?" ptal se Kardinál znepokojeně.

"Policejní prefekt, přestrojený za pikolika," řekl posměšně tloušťík. "Totiž ředitel, vy tady prefekty nemáte."

Kardinál se zamračil a pan Maresku pokračoval:

"Jde to s vámi nějak s kopce. Jste nervosní a vypadáte bídne. Měl byste víc chodit ven a cvičit nebo tak něco. Nebo jeďte na venkov, ačkoliv já na vašem místě bych to nedělal. Praha je překrásné město."

"Mně se bude líbit až z oken odjíždějícího rychlíku. Pokud jsem tady, pálí mne zem pod nohama."

"Vážně?" divil se tloušťík. "A proč?"

Kardinál si zasmušile zapaloval cigaretu. Pak prudce vdechl kouř a řekl:

"Oni si tady hrozně potrpí na vyrovnané účty. Dvakrát jsem tu pracoval a dvakrát mě chytli. A jsou to, kolego, jediné mé dva tresty. Nikde jinde jsem takovou smůlu neměl."

"A proto jste mne sem zavolal, aby vás do třetice zavřeli i se mnou. Tak vám mockrát děkuju."

"Ale neblázněte," povídal Kardinál a ztlumil hlas. "Říkám vám, že tentokrát jdu najisto a bude to kardinální sousto."

Pan Maresku se tvářil skepticky, ale Kardinál si toho nevšímal a zdál se cele zaujat vidinou velkolepého podvodu. Podvědomě cítil, že pan Maresku nemá velkou důvěru v jeho schopnosti, a teď měl příležitost dokázat, že byl podceňován.

Naklonil se blíže k tloušťíkovi a pravil:

"Tak poslouchajte."

"Eskymo!" vykřikl prodavač docela blízko jejich stolu a Kardinál se po něm nevrle ohlédl. Potom konečně začal vyprávět.

"Já znám jednoho milionáře..."

"Ale jděte!" řekl udiveně jeho tlustý partner. "To bych byl neřekl, že máte takové známosti. Tykáte si?"

"Poslechněte," pravil Kardinál, nutě se do ledového klidu, "buďto mne necháte vykládat a nebudete mi skákat do řeči, nebo toho nechám. Měl byste být rád, že jsem vás k takové věci pozval."

"Promiňte, Eminence, a račte laskavě pokračovat," řekl s úsměvem pan Maresku. Kardinál zahodil dokouřenou cigaretu a roztržitě se zeptal:

"Tak kde jsem vlastně skončil?"

"Hned na začátku," odpověděl tloušťík. "Říkal jste, že máte přítele milionáře."

"Nic takového jsem neřikal. Řekl jsem, že vím o jednom zdejšími milionáři, který si vzal do hlavy, že koupí venku na Sázavě zámeček s rozsáhlými pozemky. Jmenuje se to Podlesí nebo tak nějak a patří to jakémusi panu Nevrklovi. To je takový starý podivín, který v tom Podlesí vůbec nebydlí, ale tvrdohlavě odmítá ty pozemky prodat. Pan Mudroch, to je jako ten milionář, stejně tvrdohlavě zvyšuje své nabídky a nabízí mu neuvěřitelné částky." Kardinál se napil piva a pokračoval.

"Nevím, proč tomu chlapíkovi tak záleží na tom, aby ty pozemky měl. Buďto si myslí, že jsou tam diamanty, nebo má k tomu nějaké citové vztahy, víte, vzpomínky z mládí nebo tak něco. Skutečnost je prostě taková, že kdyby k němu někdo přišel a řekl mu, že mu tu koupí zprostředkuje, sáhl by rád hluboko do kapsy. Už tomu rozumíte?"

"Moc ne," řekl pan Maresku upřímně. "Tohleto přece není práce pro nás."

"Proč ne?" zeptal se nevraživě Kardinál.

"Protože když už jsem jednou podvodníkem, tak se držím svého řemesla," povídal pan Maresku.

"Obchod realitami, ačkoliv má mnoho společných znaků, nespadá do našeho oboru. A to ani nemluvím o tom, že nemám ani tušení, jak chcete toho majitele přemluvit, aby ty pozemky přece jenom prodal."

"Já nikoho přemlouvat nebudu," řekl Kardinál. "ani ve snu mně něco takového nenapadlo. Pro mne za mne si ty pozemky může pan Nevrkla klidně nechat. Mně stačí, když se mi z toho podaří vytěžit balík tisícovek."

"To už zní zajímavěji, ale pořád tomu nerozumím," pravil pan Maresku.

Kardinál se shovívavě usmál a pomalu se chystal vynést své eso. Ještě chvíli otálel a pak řekl tónem učitele poučujícího žáka:

"Tak dávejte pozor."

"Slyším a poslouchám," řekl pan Maresku chrámu sv. Mikuláše.

"Ti dva lidé si zatím o té koupi jen dopisovali a osobně se neznají," pravil Kardinál. "Představte si, co by se stalo, kdyby k tomu milionáři přišel nějaký starý elegantní pán a řekl, já jsem Nevrkla a rozhodl jsem se, že tu vaši nabídku přijmu. Jsem ochoten prodat vám Podlesí."

"No, jestli si myslíte, že by ten Mudroch, nebo jak se jmenuje, sáhl do kapsy a vyplatil mu ty peníze, tak jste na omylu."

"Dobrá," řekl klidně Kardinál. "Připusťme, že by v něm mohla vzniknout pochybnost, jestli ten člověk je opravdu pan Nevrkla. Byl by jeho návštěvou překvapen a nějak by mu to nesouhlasilo s tím nevrlym odmítáním nabídek, které, jak víte, předcházelo. Možná, že by mu při větě: - Já jsem Nevrkla – blesklo hlavou: - To by mohl říci každý. – Něco docela jiného by bylo, kdyby byl na Nevrklovu návštěvu připraven. V mysli naočkované představou "dnes přijde ten Nevrkla" není místa pro pochyby o osobní totožnosti."

"Poslechněte," řekl rozmarně tlouštík, "nečetl vy jste někde ve vězení knížku o psychologii?"

"Tak já si to představuji takhle," pokračoval Kardinál, nevšímaje si tlouštíkovy poznámky. "My dva navštívíme ještě dnes milionáře Mudrocha. Nezáleží na tom, jak se mu představíme, ale řekneme mu, že se nám naskytá možnost přemluvit našeho starého přítele Nevrklu, aby mu to Podlesí prodal, a zeptáme se, jakou odměnu je ochoten nám vyplatit, když se nám to podaří. Dědek, to se ví, na to skočí. Myslím, že nám nabídne docela slušnou částku a my mu řekneme: dobrá, pane Mudrochu, platí. My vám sem Nevrklu přivedeme, jakmile se nám ho podaří přemluvit, a pak už bude vaší věcí, abyste si ho pojistil, než si to zase rozmyslí."

"Rozumím," řekl vážně pan Maresku. "On ho pojistí na život."

Kardinál vypadal, jako by byl dostal ránu palicí do hlavy. Zadíval se vyjeveně na svého tlustého partnera, vstal, rozhlédl se kolem a zase si sedl. Poznámka pana Maresku mu vyrazila dech a úplně porušila souvislost jeho myšlenek. Ačkoliv to vypadá neuvěřitelně, měl v té chvíli pocit, že neví, jak se jmenuje. Obrazně řečeno, ohromující pitomost tlouštíkovy závěru způsobila v Kardinálově mozku krátké spojení. Pan Maresku pozoroval zmateného Kardinála, aniž hnul brvou, a nic nenasvědčovalo tomu, že clown v jeho nitru bláznivě křepčí radostí nad tím, že se mu zase jednou něco povedlo. Kardinál si ještě chvíli počíнал jako pudl, kterého někdo znenadání hodil do vody, ale nakonec přece jenom pochopil. Pochopil právě proto, že tak vážně se pan Maresku tvářil jenom tenkrát, když prováděl nějakou pitomost. Polohlasně zaklel a okázale projevoval úmysl zaplatit a jít pryč. Pan Maresku se jal zachraňovat situaci: "Vždyť já vám rozumím," řekl dobrosrdečně. "Chtěl jste říci, že on si ho pojistí tím, že mu vyplatí když ne všechno, tedy aspoň pořádnou zálohu. A koho tam přivedeme místo toho Nevrkly?"

"Jednoho kolegu. Jmenuje se Šimek. Bydlí v Pachtýřské ulici a už dva dny nacvičuje Nevrklov podpis, který Mudroch zná z korespondence."

"Zdá se," řekl zamyšleně pan Maresku, "že je to dobře vymyšleno," a docela si tím Kardinála usmířil.

"A to jsem vám ještě neřekl jednu důležitou okolnost, která nám tu věc podstatně ulehčí," pravil hubený podvodník. "Ten milionář je kardinální hlupák."

"Jaký hlupák?" zeptal se škádlivě pan Maresku.

"No prostě náramný. Naivní jako malé dítě, důvěřivý jako ovečka. Je nesmírně tlustý a snad mu mozek zarostl sádlem nebo co," pravil Kardinál a nedíval se při tom na pana Maresku, "ale říkám vám, že jeho duševní stav hraničí se slabomyslností. Je v Praze velmi populární jako hrdina neuvěřitelně hloupých anekdot."

"Tak vy teda myslíte, že to bude lehká práce?"

"Hračka, povídám, zábava bez nejmenšího rizika a může vynést třeba milion."

Pan Maresku se zamyšleně díval na panorama Prahy a znenadání se zeptal:

"A kdy se u vás začaly projevovat ty lidumilné sklony?"

"Jaké lidumilné sklony? Jak to myslíte?"

"Takhle," povídal pan Maresku. "To, co mi tady povídáte, by šlo provést docela dobře i v tom případě, kdybyste jako prostředník mezi milionářem Mudrochem a tím domnělým Nevrklov vystupoval sám. Proč mne k tomu snadnému soustu zvete?"

Kardinál chvíli rozpačitě mlčel. Měl chuť zabručet něco o kamarádství a kolegalitě, pronést několik vět na thema dnes mně, zítra tobě, ale přemohl se. Jeho tlustý partner byl příliš chytrý, než aby mu to uvěřil, a tak nakonec Kardinál přiznal barvu.

"No, víte," pravil, "to je tak. Já si v tomhleto městě nevěřím. Podívejte se: sám jste řekl, že ten plán je dobře promyšlen. To já vím taky. Je to jako z jednoho kusu a nemá to trhlinu. Dobře. Ale, kolego, ty dvě práce, které jsem tu už provedl, byly zrovna tak čistě udělány a při obou mne chytli, a to víte, to člověku nepřidá sebevědomí. Kdybych to měl udělat sám, nepustil bych se do toho snad vůbec.

Odkládám to už dva měsíce a nemohu se k tomu odhodlat. Zatím to věci nijak neuškodilo, protože Mudroch v té době stále zvyšoval své nabídky, ale už je nejvyšší čas, abychom něco podnikli. Tak tedy, abych odpověděl na vaši otázku: nepozval jsem vás k tomu z lidumilných pohnutek, nýbrž proto, že potřebuju mít vedle sebe někoho, kdo nemá takovou smůlu jako já."

"Dobře," řekl Maresku. "A jaký podíl mi nabízíte?"

"Polovinu."

"Vaše ušlechtilost je bezmezná. A co ten třetí kolega?"

"Ten dostane od každého z nás deset procent. Za ten podpis je to až dost."

Tak tedy začala aféra s Podlesím, na kterou později pan Maresku vzpomínal s úsměvem a Kardinál s pocitem trpké křivdy, kterou na něm spáchal osud.

"Tak co?" zeptal se Kardinál, "jdete s sebou?"

"Jdu," řekl pan Maresku.

"Tak pojďme."

A šli.

Pan Ludvík Mudroch seděl za svým těžkým psacím stolem a maloval směšné panáčky na okraj novin. Oběma "O" v nápisu národní politika přimaloval hlavu, ruce a nohy a pak se vrhl na úpravu úvodníku. Přimaloval háčky nad všechny sykavky a pak si s potěšením přečet šišlavou úvahu o tom, že rozvoj automobilismu ohrožuje prosperitu železnic.

Byl tak zaujat, že přeslechl zaklepání, a když pan Maresku s Kardinálem vstoupili do jeho pracovny, řekl, aniž zvedl hlavu:

"No tak pojďte, pojďte, kde jste tak dlouho s tou limonádou? To tam zase s někým povídáte a já se tady mohu žízni zbláznit. A kde je dnešní pošta?"

Kardinál šťouchl loktem do pana Maresku, jako by chtěl říci, tak ho vidíte, cvoka. Místo toho řekl zdvořile:

"Pardon..."

"Cože?" ptal se pan Mudroch a teprve potom zvedl hlavu. Výraz překvapení na jeho tváři byl vzápětí vystřídán chlapeckým úsměvem a pan Mudroch vstal, aby své návštěvníky přivítal a zároveň se jim omluvil:

"Dobrý den, pánové. Promiňte, myslel jsem, že je to pan Hromádka, můj sluha, víte?"

Kardinál vznešeně kynul klavou a řekl:

"Je na nás, pane Mudrochu, abychom se omluvili, protože jsem k vám vtrhli bez ohlášení, ale v předsíni nikdo nebyl."

"To mne vůbec nepřekvapuje," pravil pan Mudroch. "Pan Hromádka nikdy není tam, kde by měl být." Kardinálův výraz říkal, že zná velmi dobře ty potíže se služebnictvem. Pak se hubený podvodník mírně uklonil a pravil:

"Dovolte, pane Mudrochu, abychom se vám představili. Já jsem Kolda, Břetislav Kolda, a tento pán..."

"Já jsem Písecký," řekl pan Maresku.

Zdálo se, že pan Mudroch z toho má dětinskou radost.

"Opravdu?" volal. "To je náhoda, těší mne, pánové, velmi mne těší."

Pánové se na sebe udiveně podívali a Kardinál sotva znatelně pokrčil rameny. I milionáři si potrpí na společenské fráze, myslel si pan Maresku a zadíval se na pomalované záhlaví Národní Politiky, ležící na psacím stole. Tváří mu přelétl náznak úsměvu a pocítil vlnu náhle sympatie k panu Mudrochovi.

Z jakéhosi nejasného důvodu měl rád lidi, kteří si malují neumělé panáčky na okraji novin, a nerad je

podváděl.

"Posaďte se, pánové," pravil pan Mudroch, "a poslužte si."

Oba podvodníci si vzali nabídnutý koutník a pan Mudroch zase zapadl do křesla za svým mohutným psacím stolem.

"Dovolte, pane Mudrochu," řekl Kardinál, "abychom vám stručně řekli, proč jsme vás navštívili."

"Ať je to cokoliv, jste vítáni. Já jsem, pánové, člověk družný a společenský a při tom jsem svým personálem úplně izolován od ostatního světa. Nechápu, jak se vám povedlo, že jste se sem dostali. To, že v předsíni nebyl pan Hromádka, mne, jak už jsem řekl, nepřekvapuje, ale jinak jsem nucen předpokládat, že jste postříleli mé ostatní zaměstnance, kteří se ze všech sil snaží, abych zde v dokonalém klidu a nikým neobtěžován mohl umřít nudou. A kdybych, pánové, opravdu umřel, tak by se nic nestalo, protože já jsem tu dokonale zbytečný. Já se jenom smím občas na něco podepsat."

"Jistě přeháníte, vážený pane Mudrochu," řekl tlustý podvodník, dávaje pozor, aby se nedopouštěl gramatických chyb. "Je o vás všeobecně známo, že jste duší a mozkiem mnoha gigantických podniků a jistě ovládáte svůj personál železnou rukou."

"Ale, co vás napadá," řekl dobrosrdečně pan Mudroch. "Se mnou si každý dělá, co chce. Já už jsem, pánové, abych tak řekl, jenom symbol. Fetiš. Stárnu a ztrácím autoritu. Personál ví všechno líp než já a nikdo mne nebere vážně. Jako třeba s tou limonádou. Povídám panu Hromádkovi, člověče, já mám takovou žízeň, že kdyby tady tekla Niagara limonády, tak to všechno stačím vypít, no a vidíte, ten chlap je už hodinu pryč, a až se vrátí, bude se divit, že měl přinést limonádu, a řekne, že jsem ho poslal třeba pro oplatky, ačkoliv já oplatky vůbec nejím."

Pan Maresku pozoroval zamyšleně popel na svém doutníku a Kardinál s námahou ovládal svou netrpělivost. Pan Mudroch chvíli mlčel a pak řekl:

"Nebo slečna Kadlecová, moje sekretářka. To je hrozná ženská. Tu mi byl čert dlužen."

"Já si ji dovedu živě představit," povídal žoviálně Kardinál. "Nějaká taková kostnatá stará panna, není-liž pravda, s brejlema a spoustou vrtochů, zahořklá a zlomyslná..."

"Pane na nebi!" zvolal rozjařeně pan Mudroch. "Zadržte! Kdyby vás tak slyšela! Kdepak. Ani pomýšlení. Drahy pane, ta vypadá jako filmová hvězda. Zlatovlasý upír. Najáda s temnými očima. Řecká bohyně písní všemi deseti, ovládající těsnopis a všechny muže v okruhu pěti kilometrů. Svěží, krásných a rozjásaných dvacet let."

"Vážně?" divil se Kardinál. "Pak ale nechápu, proč jste proti ní tak zaujat?"

"Ona mě terorizuje," řekl vzdorovitě pan Mudroch. "Já ji mám rád a vždycky jsem si přál, abych měl takovou vnučku, ale měl bych ji ještě raději, kdyby se mnou nejednala jako moje nebožka maminka. To je pořád: neměl byste tolik kouřit, chod'te víc na procházky, jenom v zahradě, víte, ven kdepak, tenhle obraz se do vaší pracovny nehodí, je to bohapustý kýč a tak dál. Pak zase přijde a povídá: pane šéfe, ta zkratka "m. n." v té smlouvě neznamena "mým nákladem", nýbrž "mandanto nomine", to je "jménem zmocnitelovým", a ještě si dovoluji podotknout, že šaty, které máte na sobě, jsou velmi špatně ušity. Pánové, to je k zbláznění. A nejhorší na tom je, že má vždycky pravdu. Podíval jsem se doma do zrcadla a opravdu jsem v těch šatech vypadal jako strašák. To se rozumí, že jsem jí to neřekl, nosil jsem je dál, až pak jsem je jako náhodou polil inkoustem a ona se tak šťastně zasmála a řekla: - Tohle, zaplať Pán Bůh, nepůjde vyčistit."

"Podívejme se, to je zajímavé," řekl Kardinál, ačkoliv ho to nezajímalo ani za mák, a přemýšlel, jak by se dostal k účelu své návštěvy. Pan Mudroch ho předešel.

"Tak, pane Mudrochu," povídal, "abychom vás nezdržovali..."

"Ale pánové," hlaholil pan Mudroch, "mne vůbec nezdržujete. Jsem rád, že si zase jednou mohu pohovořit s rozumnými a zajímavými lidmi a ne se svým personálem. Až přijde slečna Libuška, to je jako ta moje sekretářka, tak to budete musit mluvit obchodně, ale pokud zde není, můžeme si klidně povídat. Nechcete ještě doutník? Ještě kouříte. Aha. A co jste říkali tomu včerejšímu poprasku na burse? To vám mě stálo peněz!"

"Takové věci se stávají," řekl moudře Kardinál. "My jsme to, bohudík, předvídali."

"Dokonce nám to tak trochu přišlo vhod," dodal pan Maresku.

"Ano?" podivil se pan Mudroch. "A vidíte, já, starý hlupák, jsem tomu sedl na lep. Už nějak ztrácím cit

pro atmosféru na burse. A slečna Kadlecová říkala, abych ty papíry prodal. Říkala, říkala. Nebo ne? Ale ano, říkala, docela jasně si na to vzpomínám. No, už se stalo. Nemáte, pánové, nějaký dobrý tip? Potřeboval bych si před Libuškou spravit reputaci."

"To přece nemyslíte vážně, pane Mudrochu," smál se pan Maresku. "Člověk vašeho formátu, rozený biznismen, nepotřebuje, abychom mu radili. Váš rozhled, vaše zkušenosti..."

"Ale dejte pokoj," mávl rukou pan Mudroch. "Moje zkušenosti! Na tom včerejšku to vidíte nejlépe. Vy jste to předvídali a dokonce jste toho dovedli využít a já jsem zůstal na bojišti. Ale já se zase dostanu do formy, jak říkají atleti. Teď jsem se vrhl na hádanky, to velmi bystří úsudek. Neznáte nějakou pěknou hádanku?"

Pan Maresku i Kardinál musili zahanbeně přiznat, že neznají. A pokud se toho dobrého tipu týče, konečně, proč ne? Nejsou proti seriosnímu obchodnímu spojení, a právě proto dnes přišli.

"Chceme vám totiž nabídnout spolupráci," pravil pan Maresku.

"Výborně," řekl pan Mudroch. "Velmi rád spolupracuji s lidmi vašeho druhu. Jakákoli vaše nabídka je mi vítána. A víte co? Když jsme tak mluvili o těch hádankách, neříkejte mi, proč jste přišli, a já budu hádat. To je docela pěkná zábava. Když budu hádat špatně, budete říkat samá voda, když už tak jako trochu budu na stopě, řeknete přihořívá, a když to uhodnu, zavoláte hoří. Znáte to, ne?"

Nervosního Kardinála to trochu začínalo zlobit, ale panu Mareskovi zářily oči. To byl dědek podle jeho gusta.

"No, prosím," řekl dost neochotně Kardinál, ale to může dost dlouho trvat. Snad by bylo lépe, kdybychom vám to..."

"Ne, ne," volal pan Mudroch, "já to nechci slyšet. Prosím vás, pánové, nekazte mi zábavu. Uvidíte, že je to docela pěkná hra. Jistě se vám to bude líbit."

Kardinál sevřel rty a odmlčel se.

"Tak já budu hádat," chystal se radostně pan Mudroch. "Přišli jste mi nabídnout předsednictví v nějaké správní radě."

"Ne," řekl s úsměvem pan Maresku a Kardinál zachmuřeně zavrtěl hlavou.

"Prosím vás," žadonil pan Mudroch, "neříkejte ne, říkejte voda."

Panu Mareskovi se to opravdu velmi líbilo.

"Voda," řekl ochotně a pan Mudroch cítil, že našel spřízněnou duši.

"Tak říkáte voda. To se divím. Většina mých návštěvníků chce, abych vstoupil do nějaké správní rady. Podivuhodné, že vy nechcete. A já bych vstoupil! Klidně. Já už jsem ve sto sedmdesáti správních radách, každá zasedá dvakrát do roka, to máte třistačtyřicet schůzí ročně, takže mám ještě dvacet pět volných dnů. Tak tedy voda? To jsem blázen. No, a co takhle, abych financoval nějaký vynález?"

"Voda," řekl Kardinál takovým způsobem, jako by chtěl říci: "Nesmysl!"

"Samá voda," pravil s úsměvem pan Maresku.

"Kardinální voda," dodal Kardinál zase tak opovržlivě.

"Jaká?" ptal se udiveně pan Mudroch.

"Kardinální," odpověděl hubený podvodník.

"Kardinální voda?" kroutil hlavičkou pan Mudroch.

"Co je to? To je nějaká minerálka, ne?"

"Něco takového," řekl Kardinál se špatně skrývaným vztekem. "Lékaři to předepisují při měknutí mozku." Pan Maresku zavřel oči a čekal, co se teď stane. Nestalo se nic.

"Vážně?" řekl dobromyslně pan Mudroch. "To jsem nevěděl. A pomůže to?"

"Pouze v lehčích případech," pokračoval Kardinál s neochvějnou drzostí.

"Podívejme se," divil se pan Mudroch. "Kardinální voda, říkáte? A není to drahé?"

"Korunu hektolitr," řekl ležérně pan Maresku.

"Dejte pokoj! To je zadarmo! Jak je to možné?"

"To víte, konkurence, ale to je dlouhá historie. Snad bychom mohli přejít k věci."

"Správně. Čas jsou peníze. Tak kde jsme vlastně skončili? Aha. Tak vy nechcete, abych financoval nějaký vynález."

"Ne," řekl sklesle Kardinál.

"Prosím vás," domlouval mu dobrácky pan Mudroch, "říkejte voda."

Kardinála škrtl límeček. Zajel si kostnatým prstem za jeho okraj a tlumeně zasténal:

"Voda."

Pan Mudroch ho chvíli zkoumavě pozoroval a pak řekl s výrazem uraženého dítěte:

"Poslechněte, že vy mne šidíte? Určitě mne šidíte. To já nehraju, Že je to přece jenom nějaká ta správná rada?"

"Ne," řekl otráveně Kardinál a zavrtěl hlavou.

"Prosím vás," domlouval mu pan Mudroch. . . "

"Já vím," zvolal zoufale Kardinál, "mám říkat voda. Voda."

"Ježíšmarjá," zaúpěl pan Maresku, zadržuje s nadlidským úsilím výbuch smíchu.

"Co říkáte?" ptal se ho zvědavě pan Mudroch.

"Říkám voda," řekl tlouštítk. "Voda, voda."

"Voda," opakoval zamyšleně pan Mudroch. "Tak já budu hádat dál."

"Prosím vás, buďte tak laskav," řekl sarkasticky Kardinál.

Milionář se na chvíli zamyslel a pak, přesvědčen, že tentokrát trefil do černého, řekl sugestivně:

"Tak vy přicházíte z nějakého dobročinného spolku!"

"Hoří!" zvolal Kardinál a jeho partner zvedl překvapeně hlavu.

"Ano?" jásal pan Mudroch.

"Ne!" řekl tvrdě Kardinál. "Ale takhle bychom se nikam nedostali. Chcete koupit to zatracené Podlesí nebo ne?"

To bylo na pana Mudrocha poněkud příliš rychlé. Zamžikal překvapeně očima a vypadal, jako by se byl právě probudil. Když si konečně ujasnil, oč jde, pravil dychtivě:

"Podlesí? Ale to se rozumí, že chci. Proč jste to, pánové, neřekli hned? Posílá vás pan Nevrkla?"

"Neposílá," řekl Kardinál, "ale, prosím vás, počkejte chvíli, my vám to všechno vysvětlíme."

Tím Kardinál spotřeboval zbytek svých tělesných i duševních sil a bylo zřejmo, že už není schopen někomu něco vysvětlit. Slova se ujal pan Maresku:

"Podívejte se, pane Mudrochu, to je tak. My víme, že vám na uskutečnění té koupě záleží, a domníváme se, že máme možnost přemluvit pana Nevrklu, aby vám ty pozemky prodal. Jistě jste se už přesvědčil, že to nepůjde lehce, ale my věříme, že se nám to podaří. Budeme s tím mít ovšem nějaké výdaje, a tak se vás přicházíme zeptat, jakou odměnu jste nám ochoten vyplatit, když vám tu koupí zprostředkujeme."

Pan Maresku si po té dlouhé řeči oddechl s blahým vědomím, že se nedopustil, pokud věděl, ani jedné gramatické chyby.

Milionářův obličej zářil nadšením.

"Ježíši, pánové," jásal, "to bych byl opravdu moc rád. Kdyby se vám to povedlo zprostředkovat, dal bych vám každému pět tisíc korun. Na mou duši," dodal velkomyslně.

Tohle Kardinála zase vzkřísilo.

"Doufám, že žertujete," pravil a díval se upřeně na pana Mudrocha.

"Ani pomyslení," řekl rychle milionář. "Myslím to opravdu vážně."

"V tom případě se vám poroučíme," řekl mrazivě Kardinál, který už toho měl opravdu dost. "Jistě uznáte sám, že směšná částka, kterou vám nabízíte, nestojí za to, abychom se vůbec namáhali."

Kardinál se zvedl z klubovky a pan Maresku povstal rovněž. Pan Mudroch učinil pohyb, jako by je chtěl zadržet, ale oba mužové se uklonili a energicky zamířili ke dveřím. Milionář se jal mávat baculatýma ručkama a žalostně naříkal:

"Ale pánové, mějte rozum, počkejte, vždyť se můžeme dohodnout, já vás nechci ošidit."

"Dám vám každému půl milionu," zvolal zoufale, když viděl, že Kardinál sahá na kliku. "Nechcete?"

Pan Maresku pocítil dětinskou radost, že té legraci ještě není konec, a Kardinál se namáhal, aby potlačil své vzrušení. Polknul naprázdno a s rukou na klíce se zeptal:

"Kolik?"

"Půl milionu."

"Tak to si zase můžeme sednout. Musím přiznat, že máte originální způsob obchodního jednání."

"Ano?" řekl polichoceně pan Mudroch a šťastně si oddechl, že to tak dopadlo. "O mně vůbec říkají, že

jsem originální," dodal stydlivě.

"Právem," řekl Kardinál. "Docela právem. Jste dokonce velmi originální. Kardinálně originální. Kardinálně."

Všichni chvíli mlčeli a pak se ujal slova pan Maresku:

"Tak podívejte se, pane Mudrochu. Jakmile se nám podaří pana Nevrklu přemluvit, přivedeme vám ho sem a pak už bude vaší starostí..."

Pan Maresku měl tisíc chutí říci: "Abyste ho pojistil na život", ale přemohl se a pokračoval:

"...abyste kul železo, dokud je žhavé, dřív, než si to zase rozmyslí."

"Na to se, pánové, spolehněte. Čekám na tu příležitost příliš dlouho, než abych ji propásl."

"Správně," řekl Kardinál. "Máme plnou důvěru ve vaši obchodní zdatnost. A teď byste mohl být tak laskav a dát nám písemné prohlášení o tom, že ihned po podepsání kupní smlouvy nám hotově vyplatíte provisi jednoho milionu korun."

"Ale já jsem říkal půl milionu," bránil se chabě pan Mudroch.

"Ano," přisvědčil Kardinál, "ale každému z nás."

"To jsem říkal?" ptal se naivně pan Mudroch. "No tak dobře. Já vám to tedy napíšu."

Vytáhl ze zásuvky psacího stolu čistý list papíru s klasicky jednoduchým, ale žoky peněz reprezentujícím záhlavím: Ludvík Mudroch, Praha a plnicím jako klacek tlustým perem psal, polohlasem si předříkáváje:

"Zavazuji se... hotově vyplatiti... ihned po podepsání kupní smlouvy Tak říkáte milion? Milion."

Ták... ještě podepsat... a je to. Prosím, pánové."

"Tak to je v pořádku," pravil Kardinál. "Oznámíme vám telefonicky, kdy vám sem pana Nevrklu přivedeme, a doufáme, že to bude už zítra. Do té doby: na shledanou!"

"Budu se velmi těšit," řekl zářící pan Mudroch. "Bude to takový můj osobní triumf, víte. Říkal jsem totiž slečně Kadlecové, že kdybych měl zdatný personál, byla by ta koupě už dávno uzavřena, a ona povídala, že by ráda viděla toho, komu by se to podařilo, když si ten starý pošetilec postavil hlavu a pohrdá penězi. Tak si představte, jak bude Libuška koukat! Jak jí to bude imponovat!"

"Bude překvapena, za to ručím," řekl Kardinál zlomyslně. "Myslím, že se z toho tak hned nevzpamatuje."

"Na shledanou, pane Mudrochu," usmíval se pan Maresku a tak se rozloučili. Pan Mudroch je doprovodil do předsíně a pak se vrátil do své pracovny, aby pokračoval v malování směšných panáčků na okraji novin. Když byl s tou prací hotov, smluvil si telefonicky schůzku se známým bytovým architektem. Zámeček Podlesí bude nutno vybavit novým vnitřním zařízením.

Pan Maresku se zamyšleně díval na panorama pražského hradu a kolem rtů mu pohrával chlapecký úsměv. Těžká, solidně stavěná loďka doplula tiše doprostřed Vltavy a Kardinál přestal veslovat.

"Tak co tomu říkáte?" vybafl na pana Maresku.

"No, to víte," řekl tlustý podvodník. "Jakživ jsem se tak nebavil. Ještě že nechtěl, abychom si s ním hráli na schovávanou."

"Až budeme mít ty peníze v kapse, tak mu to navrhnem. Musí vlézt pod psací stůl a počítat do sta. Pak nás může hledat. Tak řekněte sám, přeháněl jsem, když jsem říkal, že je hloupý?"

"Právě jsem o tom přemýšlel," pravil pan Maresku, "a musím vám říci, že se mi to moc nelíbí."

Kardinál se díval na tlustého podvodníka s nelíčeným úžasem.

"Nelíbí?" opakoval nechápavě.

"Podívejte se," řekl pan Maresku. "Jsou dvě možnosti. Buďto není tak hloupý, jak se dělá, nebo tak hloupý je. A mně se to nelíbí v žádném případě."

Kardinál tomu vůbec nerozuměl. Mimo to ho to začínalo zlobit. Potřeboval partnera, který by ho povzbuzoval, a teď se zdálo, že pan Maresku má chuť malovat čerty na zed'. To byl naprostý opak toho, co Kardinál očekával.

"Já to myslím tak," řekl pan Maresku. "Buďto se pan Mudroch přetvařuje a pak je to pro nás nebezpečné, nebo je opravdu tak hloupý a pak mne to mrzne."

"Mrzí," řekl nevrle Kardinál.

"Ano, mrzí," přisvědčil pan Maresku.

"Nechápu, proč vás mrzí, že on je hloupý. To má mrzet jeho. A že hloupý opravdu je, na to vám mohu

přísahat."

"Dobře," řekl pan Maresku, "ale pak z té práce nemohu mít radost. Když podvedete chytrého člověka, tak je to úspěch. Těší vás to a rád na to vzpomínáte. Pokus o podvod na chytrém člověku je jako šachová partie, mozek proti mozku, myšlenka proti myšlence, lest proti lsti. Ale tohleto! Mně to připadá jako šidit nemluvně."

"Nikdy jsem nebyl proti šizení nemluvnat," bručel podrážděně Kardinál, "a nikdy jsem nehrál šachové partie na krásu. Vítězství má cenu jednoho bodu, ať jste je vyhrál na Aljechinovi nebo na posledním v tabulce."

"Já vám zase říkám, že jsou vítězství, z nichž žádný rozumný člověk nemůže mít radost, protože velmi záleží na tom, za jakých okolností jich bylo dobyto. Čím těžší podmínky, tím radostnější úspěch. Podívejte se: jednou jsem ukradl vzácnou miniaturu ze sbírek, střezných tak pečlivě, že si to ani nedovedete představit. Nic jsem z toho neměl, protože jsem se ji neodvážil prodat. Víte, miniatury, to je hrozně mizerný artikl. Obyčejný člověk tomu nerozumí, a kdybyste mu řekl, jakou to má cenu, myslil by, že jste se zbláznil. A ti, co tomu rozumějí, se na to kouknou a řeknou vám, že je to buďto padělek, nebo že jste to ukradl v amsterodamském museu. To je právě ten trabl. Tak já jsem jenom chtěl říci, že ačkoliv jsem si tu věc mohl dát, jak vy říkáte, za klobouk, měl jsem hroznou radost z toho, že se mi to povedlo. Podle vás bych měl mít stejnou radost, kdybych to byl vzal dítěti, které by si s tím na ulici hrálo. To je přece podstatný rozdíl."

"Je," řekl Kardinál. "Jenomže tyhle zásady patří do nějakého hloupého románu o lupičích ze sportu a ne do praxe, a já vám říkám, že na to jednou pořádně doplatíte. Pro mne je směřodonné, že na té věci s Podlesím vyděláme spoustu peněz a že je to po prvé, co jsem se dostal k takovému kardinálnímu soustu. A jestliže jsme při té příležitosti musili konstatovat, že je ten milionářský dědeček slabomyslný, je to pro nás jenom výhodné."

"A je-li tak hloupý," dumal pan Maresku, "jak to, že tak zbohatl?"

"Tak promiňte," řekl Kardinál, "ale tohle je otázka hloupá. Kardinálně hloupá. Mnozí hlupáci jsou bohatí a spousta chytrých lidí je chudých. O tom je zbytečno přemýšlet. Je to nespravedlivé, ale je to tak, a vážím si našeho podvodnického cechu právě proto, že se to snaží trochu napravit. Divím se, že policie pro to nemá porozumění."

Při poslední větě zvedl pan Maresku udiveně obočí a s překvapením si uvědomil, že Kardinál se právě pokusil o vtip. Snad by se byl nad tím zamyslel, kdyby ho pocit vlhka v ponožkách nebyl přinutil, aby se podíval na podlahu člunu. Pak zvedl hlavu a řekl Kardinálovi:

"Poslechněte, to tam neměli lepší loďku? Vždyť nám sem teče voda."

"To už je osud," řekl fatalisticky Kardinál. "Mně v tomhle městě po každé teče voda do bot a takhle je mi to milejší, než když je to řečeno obrazně."

Vtip číslo dvě, myslil si s úžasem pan Maresku a díval se na Kardinála, jako by ho viděl po prvé.

"Budeme tu poradu musit skončit," uznával Kardinál a umístil své boty opatrně na vyvýšenou lištu. "Jen vám ještě řeknu, jak to zítra uděláme."

"Dobře," souhlasil pan Maresku, "ale mluvte stručně a pokud možno vynechávejte slovo kardinální. Tím to zkrátíme asi tak na polovinu."

Kardinál se zamračil, ale jinak si tlouštíkovy poznámky nevšímal a pravil:

"Zítra ráno zatelefonuju Mudrochovi, že odpoledne přivedeme pana Nevrklu. Ted' se rozejdeme, protože není třeba, abychom se ukazovali pohromadě."

"Já vím," řekl vesele tlouštík. "Detektivové pod stolem, ve skříni, v taxíku, na lustru a v koupelně, přestrojení za kamelota, za tetu Alžbětu, za trpaslíka nebo za mlynáře a jeho dítě současně. Divím se, že vás ještě nenapadlo, že by také pan Mudroch mohl být detektivem."

"Ten je na to příliš hloupý," pravil Kardinál. "Skoro tak hloupý jako vaše vtipy na mou opatrnost."

"Výborně, Kardinále," zvolal pan Maresku. "Já vás nepoznávám!"

Kardinál mávl odmítavě rukou a řekl:

"Nechme těch zbytečných řečí nebo se utopíme. Tak, jak jsem povídal: ted' se rozejdeme a já navštívím kolegu Šimka a domluvím to s ním na zítřek. Přesně ve tří hodiny odpoledne navštívíme Mudrocha a večerním rychlíkem můžeme odjet. Je vám to jasné?"

"Úplně, Eminence. K utkání s panem Mudrochem nastoupíme v kompletní sestavě úderem třetí hodiny."

Pan Mudroch si právě uvědomil, že jakživ neslyšel o francouzském státníkovi z doby Ludvíka XIV., jehož jméno by začínalo na AEUO a končilo na UUI, a odložil znechuceně křížovku, když hodiny v jeho pracovně lahodným gongem odbily tři hodiny a pan Hromádka vstoupil, aby ohlásil pány Koldu, Píseckého a Nevrklu.

"Buďte vítáni, pánové," hlaholil radostně pan Mudroch. Jste přesní jako hodiny a přesnost je zdvořilost králů."

"A zásadní vlastností dobrého obchodníka," doplnil Kardinál, potřásaje nabídnutou pravicí milionářovou.

"Dovolte, pane Mudrochu, abychom vám představili pana Nevrklu."

Pan Šimek byl malý červenolící pán s krátkými neposlušnými vlasy, nízkým čelem a krkem býka, poctěného první cenou na hospodářské výstavě.

"Tak to je pan Nevrkla," radoval se pan Mudroch. "Těší mne velice, byl jsem na vás tolik zvědav."

"Můžu říct, že já na vás taky," řekl pan Šimek. "Slyšel jsem o vás tolik zajímavýho, že jsem tomu ani nechtěl věřit."

"Opravdu?" ptal se pan Mudroch. "Tak to asi budete zklamán. Takových lidí, jako jsem já, je na tucty."

"To, pane Mudrochu, neříkejte," odporoval pan Maresku. "Skromnost je krásná vlastnost, ale všeho moc škodí. Jste nejzajímavější člověk, s jakým jsme se kdy setkali."

"Tak dost, dost," bránil se vesele milionář. "Říkal jste, že všeho moc škodí, a to platí i o lichocení. To tady pan Nevrkla je mnohem zajímavější typ než já. S člověkem, který nechce peníze, se setkáte velmi zřídka."

"No, dnes si snad dá říci," pravil Kardinál, "vidíte, pane Nevrklo? Přemluvili jsme ho, aby si na to vzal kufík."

"Dobře jste udělali, pánové. V bance totiž neměli dost pětistícovek, tak to mám připraveno většinou v tisícikorunách, takže to zabere dost místa. Já jsem se totiž, pane Nevrklo, rozhodl, že vám to hned vyplatím, abyste si to třeba zase nerozmyslel."

"Inu, to víte," povídal pan Šimek-Nevrkla, "k takový věci se člověk tak lehko nevodhodlá. Dlouho jsem si to rozmejšlel, a kdyby mě tadyhle pánové nebyli přemluvili, tak bych to vopravdu neprodal. No, ale už jsem se rozhod, a když mně nabídnete slušnou cenu, je to krásný Podlesí vaše."

Buďte bez starosti, pane Nevrklo," řekl pan Mudroch, "nemíním smlouvat. Moje poslední nabídka platí do puntíku. A to je přece cena víc než slušná."

"Teda jestli to myslíte takhle, tak to zasejč můžu jít," řekl zámecký pán z Podlesí. "Já to za slušnou cenu nepovažuji, a jestli se nemejlím, tak budete muset přidat."

"Ale, pro Krista Pána, pane Nevrklo, vždyť vám za to Podlesí nabízím víc jak dvojnásobek jeho skutečné ceny. To přece uznáváte?"

"Uznávám, neuznávám," řekl zarytě pan Šimek. "Tady nejde voto, jakou cenu má Podlesí ve skutečnosti, nýbrž voto, jakou cenu má pro vás. Já vím, že jste si to vzal do hlavy, že ten zámeček musíte mít ať se děje, co chce, a takový kaprice se holt musejí zaplatit, to jinak nejde. A jestli mi řeknete, že to není fair, že tý situace tak využívám, tak vám můžu říct, že je mi dočista jedno, co si o tom myslíte. Jako obchodník musíte si bejt vědomej, že cena se určuje jedinež poptávkou a poptávka tady je. Očekávám, že se s tím vyrovnáte jako velkorysej člověk."

Začíná to na AEUO, to byl nějaký divný státník, myslil si pan Mudroch, jak se tak někdo může jmenovat, to nechápu. Možná, že mám špatně ten klášter v Tibetu, musím se podívat do naučného slovníku. A ten chlap se zbláznil. Ať si to Podlesí nechá.

"Tak víte co, pane Nevrklo, za těch okolností já to Podlesí nechci."

"Nehcete?"

"Nehci."

Kardinálovi se zatmělo před očima. Pro Krista Pána, ten Šimek je osel. Já jsem mu říkal, aby nevzbudil Mudrochovo podezření přehnanou ochotou prodat Podlesí, a on mi místo toho tady hraje úplného vyděrače. Blbec. Kardinální blbec. V té chvíli zasáhl do boje tloušťák.

"Dovolte, pane Mudrochu," pravil, "já se to pokusím urovnat. Pane Nevrklo, podívejte se: pan Mudroch

ví, jako vy venkovani máte lásku k půdě, a chápe, že máte to svoje Podlesí rád a že chcete, aby částka, kterou za ně dostanete, byla úměrná vašim citům, ale nesmíte to přehánět. To, co tady děláte, není poctivý obchod, ale lichva. Za cenu, již vám pan Mudroch nabízí, můžete koupit pozemky o dvojnásobné výměře a to přece není špatný obchod. Říkal jste, že byste si chtěl koupit ten Maňákův velkostatek, a myslím, že by bylo škoda tu příležitost zameškat."

Pan Šimek si připadal jako ten příslovečný slon v krámě s porcelánem. Měl nejasný pocit, že zašel příliš daleko, ale byl natolik chytrý, že couval pomalu a bez paniky.

"Zameškat, zameškat," bručel. "To zameškám stejně. Maňák s tím prodejem spěchá a chce hotové peníze."

"Ale vždyť je budete mít," pravil Kardinál se zoufalostí učitele poučujícího omezené děčko.

"Jó, jó, budu je mít. Copak myslíte, že prodávám nebo kupuju po prvé? To je vždycky nějakých círátů, než člověk dostane peníze na dřevo. Kupní smlouva, notář, moře řečí, potom malá záloha a zbytek, až prej to bude provedený v pozemkových knihách. Copak to neznám?"

"S vámi je, pane Nevrklo, těžká řeč. Přece jste slyšel, jak pan Mudroch před chvílí říkal, že má pro vás peníze připraveny," domlouval mu Kardinál.

"Jó," řekl nedůvěřivě pan Šimek, "to říkáte vy."

"Ne," pravil dobromyslně pan Mudroch, "to říkám já. Mohu vás přesvědčit, pane Nevrklo."

Pan Mudroch odemkl zásuvku svého mohutného psacího stolu a kladl na jeho desku jeden balíček tisícovek za druhým.

Kardinál mlčel, aby neprozradil rozechvění, které se ho zmocnilo při pohledu na tu spoustu peněz, a v duchu obdivoval pana Maresku, který s dokonalou ležérností povídal.

"No tak vidíte, pane Nevrklo. Nemusíte se obávat žádných průtahů a můžete si koupit ten velkostatek třeba ještě dnes."

"tak to je teda něco jiného," řekl pan Šimek. "Já jsem vlastně ještě pořád nebyl rozhodnutej, ale když je to takový, tak si plácnem."

"No tak konečně rozumné slovo," radoval se pan Mudroch. "Dovolíte, abychom nejdříve podepsali smlouvu. Já vám tady na psacím stole udělám místo. Ty peníze dáme zatím ještě do zásuvky, ták, podívejte se, ono se to tam pomalu ani nevejde."

Vešlo se to tam a pan Mudroch zamkl zásuvku. Na psací podložku položil tři úhledně vypadající blankety na přepychovém papíře a dal pánům k dispozici své plnicí pero.

"Tak prosím," řekl.

Pan Šimek si v duchu představil známé tahy podpisu pana Nevrkly a zvedl se z klubovky.

"Nejdřív pan Kolda," řekl pan Mudroch, jako by žádal o prominutí.

Kardinál poněkud udiven obešel psací stůl, posadil se a chopil se tlustého plnicího pera. Pak si uvědomil, že místo na cílovou pásku narazil na ostnatý drát. Na blanketu, který ležel před ním, byla strojem napsána jediná věta:

"Jsem člověk omezený a pro povolání podvodníka nemám nejmenších schopností."

"Račte to podepsat," pravil pan Mudroch přívětivě.

Kardinál byl jako omráčen. Civěl na papír před sebou a nebyl schopen slova. Pan Mudroch se obrátil k panu Mareskovi a Šimkovi a dobrácky se zeptal:

"Jsou všichni podvodníci tak neskonalě hloupí jako vy tři?"

"Jak to myslíte?" ptal se klidně pan Mareška.

"Přesně tak, jak to povídám."

"Pane Mudrochu," řekl tloušťík, "nevím, jak jste dospěl k tomu klamnému závěru, ale upozorňuji vás, že si nemíním dát líbit, mluvíte-li o nás jako o podvodnících, a dokonce ve spojení s takovými obhroublými přídavnými jmény."

"To bylo moc krásně řečeno," povídal uznale pan Mudroch. "Vy jste z těch tří poměrně nejchytřejší a domnívám se, že po řádném školení, patřičné přípravě a delší praxi mohl byste býti obstojným podvodníkem třetího řádu. Dokonce jsem ochoten uvěřit, že vy jste si tenhle slabomyslný podnik nevymyslíl."

"Tohleto, ...to ...to se mi ještě nestalo!" zvolal Kardinál hlasem, v němž se předstírané rozhořčení mísilo

se strachem. Vstal z milionářova křesla, přistoupil k oknu a začal kostnatými prsty nervosně bubnovat na sklo.

Pan Mudroch se zase uvelebil za svým psacím stolem a vesele povídal:

"Vidím-li správně do budoucnosti, stanou se vám ve vašem povolání ještě daleko horší věci. Vždyť vy na to, člověče, nemáte nervy. Najděte si nějaké klidnější povolání, třeba prodávat po hospodách ředkvičky nebo tak něco. Jako podvodník jste beznadějný případ."

Ted' se konečně rozjasnilo i v mozku pana Šimka. Chvilí udiveně bloudil zrakem po ostatních přítomných a pak řekl:

"Já nevěřím svému sluchu! Tak tady mělo dojít k nějakému podvodu? Koukejte, do čeho se nevinej člověk dostane. Mně byli ti dva hned nějaký podezřelí."

"Prosím vás," povídal pomaličku pan Mudroch, sepjav ruce, "vy nemluvte vůbec. Vy jste trapné nedorozumění na dráze zločinu. A nemůžete za to. Na vás spáchala podvod příroda."

"Koukejte, pane šéf, já se nedám urážet," ohradil se pan Šimek. "Já s těma pánama nemám nic společného a ptám se vás naposled, jestli to Podlesí chcete, nebo ne."

"Tak vy jste ke všemu ještě nesolidární a necháváte kamarády v bryndě?" ptal se s předstíraným zděšením pan Mudroch. "A to Podlesí jsem od vás chtěl koupit i s tím rybníkem, protože jinak mi to není nic platné. Takhle o to nemám zájem."

"A kdo říká, že vám ten rybník nechci prodat?" řekl zpěvavě pan Šimek. "Prodám. Beze všeho. Chcete to i s rybníkem? Řekněte slovo a je to vaše. Když říkáte, že tihle pánové jsou podvodníci, tak je vyhod'te a dohodneme se spolu na to tata."

"Tak mi to prodáte i s tím rybníkem?" ptal se rozmarně pan Mudroch.

"Udělaná věc," řekl energicky pan Šimek. "I s rybníkem."

"Ale hlavičko moje pitomoučká," rozplýval se něžností pan Mudroch. "Vždyť tam žádný rybník není. To vám ani nestálo za to, abyste se na to podívali?"

"Dovolte, abych hodil ručník do ringu," řekl s úsměvem pan Maresku, zvedaje žertovně obě ruce na znamení kapitulace. "Ať už jsem provedl jakoukoli hloupost, vím, kdy jsem poražen."

"Správně," pokynul milionář uznale hlavou. "Ted' si zapálíme cigaretu a počkáme, až se ti druzí dva pánové uklidní. Poslužte si, prosím."

"Děkuji vám."

"Nabídněte svým kolegům."

"Děkuji, nebudu kouřit," řekl Kardinál vzpurně.

"No, já si vezmu, to nemůže škodit," povídal pan Šimek a dodal neústupně: "ale jsem nevinej!"

"Ale už toho nechte, kamaráde," řekl tloušťík, "už je to odtroubeno. Byla v tom někde základní chyba."

"Byla," smál se pan Mudroch. "A jak by řekl tady váš kolega: kardinální chyba. Kardinální."

Pan Maresku se chvíli s úsměvem díval na vítěze tohoto utkání a pak se trochu ostýchavě zeptal:

"Neřekl byste nám jaká?"

"Řekl," odpověděl pan Mudroch. "Nejste-li příliš zdrceni svým neúspěchem, budete se tomu musit smát. Koupil jsem Podlesí dva dny předtím, nežli jste přišli se svou nabídkou."

"To je ovšem trapné," řekl tlustý podvodník. "Co tomu říkáte, kolego?"

"Dejte mně pokoj," zavrčel otrávený Kardinál.

"No, tak už se vzpamatujte. Chybama se člověk učí."

"Jenže já vám to neříkám proto," vložil se do toho pan Mudroch, "abyste si z těch chyb vzali ponaučení, nýbrž proto, že máte-li kousek rozumu a sebekritiky, musíte nahlédnout, že se pro povolání podvodníků nehodíte. Chci vám ukázat, jací jste hlupáci, a chci vám to ukázat z důvodů výchovných. Vždyť vy byste nedokázali podvést ani tu nejdůvěřivější služebnou o úspory a přitom si chcete hrát na Arsena Lupina."

"Dovolte, pane Mudrochu, abych vám řekl, že nemáte tak docela pravdu," usmíval se tlustý podvodník.

"Ten plán nebyl špatně vymyšlen. Samozřejmě tváří v tvář faktu, že jste ty pozemky měl už koupeny, vypadal bláhově, dětinsky a nesmyslně, ale kdybychom s ním byli přišli o týden dříve, smáli bychom se ted' my."

"Ani pomýšlení," volala vesele pan Mudroch, "smál bych se zase já."

"Chcete tím říci, že jsme se dopustili ještě jiné chyby?"

"Chci tím říci, že jste se dopustili celého moře chyb."

"Snad trochu přeháníte," usmíval se pan Maresku.

"Tos se ví, že přehání," povídal pan Šimek. "To je teď lehký dělat chytrýho."

"Vy se do toho neplet' te," řekl mu tlustý podvodník. "Tak vy, pane Mudrochu, říkáte, že jsme se dopustili ještě celé spousty jiných chyb?"

"Kardinální spousty, jak by řekl tady váš kolega. Tak ku příkladu: věděl jsem, že jste podvodníci, už když jste se mi představili. Podívejte se: když už nemám tu špetku fantasie, abych si nějaké jméno vymyslel, tak si vezmu telefonní seznam nebo něco takového a tam si nějaké to jméno najdu, že jo? Místo toho přijde tadyhle váš kolega a povídá: já jsem Břetislav Kolda. Já jsem si řekl, sakra, Břetislav Kolda, Břetislav Kolda, to bych měl znát, a v tom už jsem si vzpomněl. Vždyť my tady máme na jednom předměstí ulici Břetislava Koldy. To je náhoda. No jo, určitě, říkal jsem si, to je ta, co křížuje s ulicí Píseckého. A vtom už vy povídáte, že se jmenujete Písecký. No dovolte, co je moc, to je moc."

"To byl váš nápad, kolego," ozval se jizlivě Kardinál.

"Byl," řekl kající tloušť, "a upřímně by mne mrzelo, kdyby to bylo všechno ztroskotalo jen na těch jménech. Příště budu opatrnější."

"Já jsem myslel, že se opatrnosti jen vysmíváte. To jste musil dostat tuhle kardinální sprchu, abyste přišel na chuť přísloví, že opatrnosti nikdy nezbývá."

"A že opatrnost je matka moudrosti," dodal docela zbytečně pan Šimek.

"Tak vy jste nás, pane Mudrochu, podezřívál dřív, než jsme vůbec začali mluvit o tom Podlesí?" ptal se pan Maresku.

"Ano, a proto jsem vás podrobil zkoušce. Ptal jsem se vás, co jste říkali tomu včerejšímu, dnes už vlastně předvčerejšímu poprasku na burse. Podívejte se: lidé ve vaší situaci se nemají pouštět na slabý led. Když něco nevím, tak o tom raději nemluvím. Mohli jste docela klidně říci: copak se stalo, my o tom nevíme. Místo toho mi tady namlouváte, že jste to předvídali a že vám to dokonce přišlo vhod. Pro Boha, pánové, co vám přišlo vhod? Řekněte mně, co vám přišlo vhod, vždyť se na té bursě vůbec nic nedělo, byl to jeden z neklidnějších dnů, jaké pamatuji."

Tři podvodníci mlčeli a pan Mudroch pokračoval:

"To už jsem věděl docela jistě, že tady něco není v pořádku. Kdybyste byli za jiných okolností přišli a nabídli mi, že mi zprostředkujete tu koupi Podlesí, byl bych vám prostě řekl, že přicházíte pozdě a že už jsem to koupil, ale takto jsem nemohl odolat pokušení, abych se pobavil na váš účet."

Proto mi také bylo jedno, jestli vám nabídnu jako provisi pět tisíc nebo půl milionu. Byl bych vám slíbil třeba ještě víc, ale bál jsem se, aby vám to nebylo nápadné a nechtěl jsem si kazit zábavu. Byl jsem zvědav, co se vlastně bude dít dál, a mohu říci, že jsem nebyl zklamán, protože dnes jste tomu všemu nasadili korunu."

"Jak to?" ptal se tlustý podvodník. "Čím?"

"Tím!!"

Pan Mudroch pro nic za nic strašlivě zařval a prudce trčil prstem proti představiteli pana Nevrkly.

Pan Šimek se tak vyděsil, že by byl málem polkl zbytek na rtu přilepené cigarety, a hrozně se rozkašlal. Také Kardinál při zařvání pana Mudrocha mírně poklesl v kolenou a mimoděk sáhl do postranní kapsy kabátu.

Pan Šimek postřehl jeho pohyb a bleskurychle sebou plácl na koberec, protože se domníval, že Kardinál bude střílet. Kardinál však neměl nejmenšího tušení, proč se pan Šimek válí po zemi, lekl se ho mnohem víc než předtím pana Mudrocha a s podivným jeknutím upustil skleněnou tubu s bromovými pastilkami, kterou právě vytáhl z postranní kapsy kabátu.

To se ví, ten milionářský dědek, který na Šimka zařval jen tak pro legraci, mohl se nad tou situací zbláznit nadšením a pan Maresku, to mu Kardinál nikdy neodpustil, se v klubovce zvrátil dozadu a smál se jako šílený.

Když si Kardinál a pan Šimek vysvětlili, co to vlastně dělali, a pánové Mudroch a Maresku si ještě jednou utřeli uslzené oči, pokračoval rozesmátý milionář takto:

"Pan Nevrkla mi nechtěl to Podlesí prodat, třebaže jsem mu nabízel tak nezvykle vysoké částky, protože je, nebo lépe řečeno byl, takovým mým rodinným nepřítelem. Je totiž mým švagrem a my už spolu dvacet

let nemluvíme. Teď si představte, jak mi bylo, když jste mi sem přivedli tohoto pána. Pro pána krále, řekl jsem si, tak tohle má být starý Nevrkla? Pánové, ten se změnil! Byl veliký, teď je o dvě hlavy menší, byl černovlasý, teď je nazrzlý, byl profesorem češtiny a teď mluví periferním slangem. Tempora mutantur, et nos mutamur in iis."

"Poslechněte," řekl zamyšleně pan Maresku, "na nás musila být nádherná podívaná."

"To tedy byla," pravil milionář. "Byl to pohled pro bohy. Budu na to rád vzpomínat po celý zbytek života. Ovšem nejlepší byl tady ten váš kolega, když mi to prodával i s tím rybníkem. Opravdu jste mne, pánové, pobavili."

Chvilí bylo ticho a pak pan Mudroch pokračoval:

"Tak to by bylo všechno a jenom bych k tomu chtěl dodat, že ty bankovky jsou v mém psacím stole bezpečnější než v tom vašem kufříku a že jediné, co odsud odnesete, bude má iluze o podvodnících. Já jsem se totiž vždycky domníval, že jsou to chlapíci všemi mastmi mazaní a že je jich pro tu zločineckou dráhu škoda. Myslil jsem si, že kdyby se byli narodili s troškou poctivosti, mohli se docela dobře uplatnit v obchodě, ale teď už si to nemyslím. Nu, co se dá dělat. Ztratil jsem už mnoho ilusí, a pomyslí-li si, že mi bylo vloni šedesát let, musím přiznat, že tahle mi vydržela dost dlouho."

"Tak tedy odtroubeno," řekl pan Maresku. "A co s námi hodláte podniknout?"

"Hádejte," pravil rozmarně pan Mudroch.

"Jestli máte jenom trošku uznání," povídal pan Šimek, "tak nám nabídnete odškodný za promarněný čas."

"Voda, kamaráde," smál se milionář. "Ani mne nenapadne."

"Chcete snad, abychom vám slíbili, že se staneme poctivými lidmi?" zeptal se tlustý podvodník.

"Voda. Nic takovýho mi nemusíte slibovat, protože, máte-li špetku rozumu, zanecháte toho podvodnictví stejně. S přísně obchodnického stanoviska vzato, je to živnost, která se nemůže vyplácet, a uděláte opravdu nejlip, když ohlásíte likvidaci. Při takové příležitosti je ovšem zvykem vyrovnat účty. To tedy musíte udělat nejdříve a já vám při tom chci býti nápomocen. Mé obchodnické srdce by nesneslo pomýšlení, že jsem vám k tomu nedal příležitost."

"Tedy stručný zrovna nejste," řekl zamračeně Kardinál. "Jestli se nemýlím, hodlal jste tím dlouhým povídáním naznačit, že na nás zavoláte policii a poskytnete nám tak příležitost, abychom si svou dnešní práci odpykali."

"Hoří," zvolal nadšeně pan Mudroch.

"Voda!" vybuchl zuřivě Kardinál.

"Říkáte voda?" divil se pan Mudroch. "To jsem blázen."

"To je možné," řekl Kardinál a hlas se mu chvěl vztekem a lítostí. "To už je takový zvyk, že když něco hoří, tak se na to naleje voda. Tak tedy voda čili jinými slovy: žádnou policii na nás nezavolávejte! Copak si myslíte, že se v tomhle prokletém městě nechám po každé zavřít?"

"Ne?" ptal se s nelíčeným zájmem pan Mudroch. "a co proti tomu hodláte podniknout?"

"Tohle!" řekl Kardinál a s otevřeným kapesním nožem v ruce vrhl se k milionářovu psacímu stolu.

Pan Šimek se zase polekal, a zase zbytečně. Kardinál neměl nejmenšího úmyslu ublížit panu Mudrochovi. Chtěl jenom zachránit, co se dalo. Přerázl šňůru telefonu a drát zvonkové klaviatury na milionářově psacím stole. Nepočínal si při tom zrovna šikovně a pan Mudroch nešetřil sarkastickými poznámkami. Mimo jiné říkal, že pořádný podvodnický odborník by na to měl štípací kleštičky.

"Tak," řekl Kardinál spokojeně, když byl se svou prací hotov. "A teď dávejte pozor, co vám řeknu. Ten telefonický rozhovor s policií budete musít odložit na zítřek. Bude mnohem spravedlivější, když naše utkání skončí nerozhodně. Aspoň prozatím, protože my se přece jenom nevzdáváme naděje, že o nás ještě uslyšíte."

"Pochybují," usmíval se pan Mudroch. "Já soudní síň nečtu a do společenské rubriky se asi nedostanete."

"Kdo ví?" řekl Kardinál posměšně. "Ale na tom konečně nezáleží. Teď budete tak laskav a v zájmu své bezpečnosti patnáct minut neopustíte svou útulnou pracovnu. Nerad vám vyhrožuji, ale zahnal jste nás do slepé uličky, a pokud mne se týče, jsem odhodlán bránit se, jak nejlépe dovedu. Počkáme chvíli v předsíni, abychom se přesvědčili, že jste tady zticha jako myška. Můžete zatím přemýšlet o tom, že vás ti tři hlupáci aspoň v něčem doběhli."

Pan Mudroch se chvíli zamyšleně díval na Kardinála a pak se ho zeptal:

"Neznáte nějakého francouzského státníka z doby Ludvíka XIV., jehož jméno by začínalo na AEUO?"

Kardinál vytřeštil oči a pak zuřivě řekl:

"Ne!"

"A nějaký klášter v Tibetu?" zvědál pan Mudroch.

"Taky ne! Chtěl jste ještě něco?"

"Ano," řekl milionář. "Chtěl jsem vám říci, že ti pánové, co na vás čekají v předsíni, jsou z policejního ředitelství a rádi by s vámi mluvili."

V další kapitole se seznámíme se sympatickým panem Červinkou a budeme mít příležitost ocenit jeho detektivní talent. Pan Maresku přinutí klempíře, aby běhal dokola, a pan Červinka podává obšírné hlášení.

VII

Od aféry s Podlesím uplynulo pět let. Kardinál se Praze vyhýbal jako čert kříží a dobře udělal. Byl by učinil ještě lépe, kdyby byl poslechl pana Mudrocha a živil se prodáváním ředkviček po hospodách, protože to nakonec prasklo i s tou pokoutní tiskárničkou.

"Vidím-li správně do budoucnosti, stanou se vám ve vašem povolání ještě daleko horší věci," řekl tenkrát pan Mudroch a jeho proroctví se vyplnilo. Krátce po sensačním dopadení Jiřího Testona navštívilo Kardinálovu dílnu několik civilních policistů a po zevrubné prohlídce se ukázalo, že kromě falešných akcií a osobních dokumentů vyráběl Kardinál s trestuhodnou zručností také bankovky několika států. Quod licet Jovi, non licet bovi a s Kardinálem to dopadlo špatně. Dostal trest, s jakým musí počítat všichni, kdož dávají lidem bezcenné hadry místo peněz.

Jediné, v čem se tenkrát pan Mudroch zmýlil, bylo ocenění podvodnických schopností pana Maresku. Snad to byl osobní triumf autora knihy "Nejvyšší úspěch? Ano!", ale je jisto, že krémové trubičky milující tloušťku se nestal podvodníkem třetího řádu, nýbrž hvězdou prvé velikosti.

Ale vraťme se ke svému příběhu.

Než jsme si vyprávěli starou historku o Podlesí, byla situace taková: pan Maresku se na Kardinálovu domluvu rozhodl, že se slečnou Kadlecovou do té Prahy pojede a navštíví svého bratra. Pana Kavaňase mladšího ovšem, nikoliv Turka na Karlově mostě.

Slečna Kadlecová se po rozmluvě v parku vrátila do hotelu.

Pan Václav Kavaňas opustil budovu policejního ředitelství a zamyšlen kráčel ulicemi. S úsměvem vzpomínal na rady, které mu komisař Valet dával na cestu. "Nezatýkejte nevinné lidi," říkal. "Nezatýkejte vlastně vůbec nikoho, protože na to jako soukromá osoba nemáte právo. Kdybyste se čirou náhodou setkal s tím podvodníkem, zavolejte policii." Co by asi říkal, myslil si pan Kavaňas, kdyby věděl, že ten podvodník zavolal policii na mne?

Watson předbíhal svého pána a zase se vracel, zůstával pozadu a zase ho dobíhal, kroužil kolem něho, a zapomínaje na svůj ušlechtilý rodokmen, seznamoval se se slečnami z roku českých Voříšků. Zdály se mu tak exotické! Tady je zase jedna. Jak je půvabná! Jak půvabné jsou všechny! S jakou nenapodobitelnou elegancí nosí své psí známky!

"Dovolte, abych se představil, milostivá. Watson mé jméno. Jsem policejní pes."

"Jak zajímavý," vzdychla slečna. "Chytil jste již nějakého zločince?"

"Spoustu," řekl Watson skromně. "Myslím, že budu brzo povýšen na titulárního bernardýna."

"Dejte pokoj," divila se slečna. "A to je velická šarže, vidíte?"

"No, to víte, pravil Watson. "Vy jste ještě neviděla bernardýna?"

"No, viděla, ale víte, u nás je jich málo. U nás jsou vůbec takové malé poměry. Ale slyšela jsem o nich. To jsou ti, co nosí na krku soudek s rumem, vidíte? U nás byl jeden takový zdívočelý jezevčík, ten hlásal rovnost mezi psy, a žádal, aby i ostatním bylo dovoleno nosit soudek s rumem. Myslili jsme si, že je to takový ryzí idealista, a pak se ukázalo, že byl podplacen našim pohodným. A, promiňte, že se ptám, ta vaše služba, to je pod pensí, že ano?"

Čubička se nedočkala odpovědi. Pan Kavaňas zapískal a Watson odstartoval, protože služba je služba,

ať už je pod pensí nebo ne.

Ve vestibulu hotelu METROPOL panoval ospalý klid. Hotelový zřízenec pan Červinka seděl za svým pultem a četl "Křížové eso".

Pan Červinka byl veliký detektivkář před tvář Hospodina. Zdá se, že už jeho slabikář měl místo obvyklých hesel hesla jako: Brown – bé, Clifton – cé, Holmes – há, Tabaret – té, Rouletabille – er a podobně.

Blahé chvíle, které trávil nad detektivkami, byly vykupovány četnými nepříjemnostmi, ale pan Červinka nepovolil. Celé jeho curriculum vitae bylo jediným hledáním tichého koutku, kde by si mohl dočísti načatou detektivku.

Opustil pátou třídu reálky, protože už nemohl snášeti stálé pokřikování: "Červinko, co to máte pod lavicí?" Úřednické povolání mu znechutil představený, libující si v náhlých prohlídkách zásuvky jeho psacího stolu. Později byl železničním zřízencem, uvaděčem v biografu, výpomocným hajným, řidičem autobusu, kostelníkem a kustodem sportovního klubu, ale nikde nenalezal potřebného klidu.

Konečně se stal vrátným v hotelu METROPOL a tam už několik let holdoval své vášni téměř nerušeně.

Přečetl detektivní literaturu všech národů a byl na slovo vzatým odborníkem. Stal se kritickým a tvrdil, že detektivka jako literární druh překročila svůj kulminační bod a její úroveň klesá.

Nenáviděl nedomyšlená řešení a jednou napsal rozhořčený dopis jakémusi obrázkovému týdeníku, který uveřejňoval hlavolamy pod názvem "Třiminutová detektivka". Problém, předložený čtenářům k řešení, byl tento:

Bohatý soukromník, žijící v osamělém době na venkově, byl zavražděn ve své pracovně ve chvíli, kdy psal dopis. Mrtvola byla nalezena v křesle u psacího stolu a po koberci byly rozházeny kousky roztrhaného nedokončeného dopisu. V době vraždy byly v domě kromě zavražděného toliko tři osoby. Stará hospodyně, která neuměla psát a číst, synovec A a synovec B. Policie slepila nedokončený dopis zavražděného. Byl adresován jakémusi starému příteli a zavražděný se svěřoval se svými obavami: tuší, že synovec A mu ukládá o život.

Řešení uveřejněné v příštím čísle pravilo: "Vrahem je synovec B. Synovec A by byl dopis, který ho obviňoval, odnesl a zničil. Synovec B jej pouze roztrhal a pohodil v předpokladu, že policie jím bude uvedena na falešnou stopu."

Tohle pana Červinku pobouřilo. "Bud'to umíte pořádně myslet," napsal redakci, "a pak musíte uznat, že tohle není řešení, nebo toho raději nechte. Uvědomte si, že také existuje bluf na druhou a že úloha má dvě možná řešení a je tudíž jako ukázka přesného myšlenkového pochodu bezcenná.

Jediné, co z případu plyne, je toto: bud'to starého pána zavraždil synovec B a počínal si pitomě, nebo ho zavraždil synovec A a počínal si poněkud chytřeji. Jejich úvahy po činu mohly být takové:

B: "Podívejme se. Strýc podezřívá A. To se mi hodí. Bylo by dobré, kdyby policie ten dopis našla. Roztrhám jej a pohodím tak, aby jej nepřehlédli. Nejenže budu dědit, ale dokonce budu dědit všechno, protože se zbavím bratrance A."

A: "Tak se podívejme, staroušek mne už podezřívá. Mám ten dopis zničit? Nikoliv. Nechám-li jej zde, řekne si policie: kdyby byl starého pána zavraždil A, byl by dopis zničen, aby odvrátil podezření. Protože se tak nestalo, zavraždil B. Výborně. Roztrhám dopis, ale pohodím jej tak, aby ho nepřehlédli."

Mimo to skutečnost, že stará hospodyně neuměla číst a psát, není důvodem k tomu, aby byla škrtnuta ze seznamu podezřelých. Negramotný nedovede dopis přečíst, ale dovede jej roztrhat. S úctou Josef Červinka."

Pan Červinka tedy četl detektivní román a v hale hotelu METROPOL panoval ospalý klid. Inspektoři Halíř a Kaluža se činili seč byli, aby obstáli před kritickým pohledem ostříleného detektivkáře, situace se utěšeně zamotávala a právě se do toho připletla nezbytná dívka, když otáčivé hotelové dveře se daly do pohybu a do haly vstoupil pes. Z dalšího kvadrantu se vynořil pan Kavañas, a přistoupiv k zřízencovu pultu, upozornil na svou přítomnost zakašláním. Pan Červinka neviděl a neslyšel.

"Mám zde zamluven pokoj na jméno Václav Kavañas," řekl konečně muž se psem.

Pan Červinka vyskočil, jako by byl vyburcován ze sna, a prohlásil:

"Odešel do města."

"Prosím?" ptal se udiveně pan Kavañas.

"Odešel do města," opakoval pan Červinka.

"Kdo?"

"Pan Václav Kavañas."

"Já jsem Václav Kavañas."

Pan Červinka se probudil docela, sáhl si zmateně na bradu, jako by chtěl nahmatat plnovous, a pak se mu obličej rozzářil pochopením:

"Rozumím. Vy jste se dal oholit."

"Nedal," řekl pan Kavañas a pořád se ještě nevzdával naděje, že mluví s rozumným člověkem.

"Ale vždyť jste měl plnovous!"

"Nikdy!"

"Pak to nechápu," řekl pan Červinka. Potom nahlédl do knihy záznamů a pravil:

"Dnes v jedenáct hodin dopoledne byl telefonicky objedнан jednolůžkový pokoj s koupelnou a byl rezervován na jméno Václava Kavaňase. Asi hodinu poté se pan Václav Kavañas nastěhoval. Myslím, že v té věci nemohu nic podniknout."

Pan Kavañas chtěl něco říci, ale byl přerušen hlukem u vchodu a zuřivým štěkáním Watsonovým. Do vestibulu vpadl tlouštík s rozevlátým plnovousem a za sklem dalšího kvadrantu prudce roztočených dveří bylo vidět poklusávajícího klempířského mistra, který zřejmě chtěl tlouštíka následovat. Tlustý podvodník mu v tom zabránil tím, že stále roztáčel objevující se křídla otáčivých dveří, nedovolil přičinlivému živnostníkovi vstoupit do hotelové haly a nutil ho běhat v mechanismu dveří stále dokola.

Kdykoliv se objevil kvadrant, obsahujícího klempířského mistra, ozval se vestibulem úpěnlivý výkřik jako: "Bezkonkurenční jakost!" nebo podobně. Tlouštík točil dveřmi stále rychleji a hulákal, že nic nechce, nekoupí a nepotřebuje, Watson štekla jako zběsilý a pánové Kavañas a Červinka neměli nejmenšího tušení, co se vlastně děje.

"Kulantní firma!"

"Jděte k čertu!"

"Haf, haf, haf!"

"Solidně obsloužíme!"

"Haf, haf, haf!"

"Nechci nic slyšet!"

"Deset procent slevy!"

"Ven!"

"Haf, haf, haf!"

"Nechte si své kotlíky!"

"Čtyřicetiletá tradice!"

"Taky nechci!"

"Haf, haf, haf!"

Najednou tlouštík odskočil od roztočených dveří a s překvapující rychlostí vyběhl po schodišti do prvního patra a zmizel za rohem chodby. V okamžiku, kdy běžel kolem nich, pánové Kavañas a Červinka si uvědomili, že v jeho tváři není ani stopa zloby nebo rozčilení, nýbrž výraz člověka, který se právě velmi dobře bavil.

Unavený a točením zpitomělý živnostník vypadl do ulice, podíval se na učně Pepíka nepřítomným zrakem a zvednuv ukazovák, zvolal:

"Prvotřídní materiál!"

Pánové Kavañas a Červinka sledovali celý postup i zmizení tlouštíka a pak se udiveně podívali na sebe. Ve vestibulu zavládl bývalý klid a pan Kavañas se zamyšleně zeptal:

"Kdo byl ten tlustý pán?"

"To byl pan Kavañas," pravil zřízenec.

Podívejme se, pomyslel si strážce majáku. Tak pan Kavañas. Peters, Wild, Maresku, Kavañas. Že si ten chlap ta jména nepoplete.

"Tvrdil, že tu má na to jméno zamluvený pokoj?"

"Ano."

Panu Kavaňasovi bylo všechno jasné. Tloušťík mu vyměnil kufr, vyslechl při tom jeho telefonický rozhovor, dal pokyn strážníkovi a sám se nastěhoval do zamluveného hotelového pokoje. Jediné, co strážce majáku nevěděl, bylo to, že pan Maresku ho považoval za vyděrače zvaného "muž se psem".

"Dobrá," řekl pan Kavaňas. "Dejte mi, prosím, nějaký jiný pokoj."

"Bohužel," řekl pan Červinka, "nemám nic volného. Hotel je plně obsazen. Zkuste to "U modré hvězdy", není to daleko."

To se panu Kavaňasovi nehodilo. Byl by rád zůstal tloušťíkovi nablízku. Měl dostatek důkazů, takže mohl zavolat policii a sehrát dopolední epizodu s obrácenými úlohami, ale to odporovalo jeho představám o dobře udělané práci. Chtěl, aby v nastražené síti uvázly také menší ryby, tloušťíkovi pomocníci, a mimo to měl pocit, že hra se teprve začala. Stopování nic netušícího podvodníka bylo celkem nudné a jaksi nesportovní.

Zajímavost utkání rapidně stoupla od chvíle, kdy pan Maresku zvěřil nebezpečí, a panu Kavaňasovi se to začínalo docela líbit. Zkrátka: byl by rád zůstal v hotelu, ale nechťelo se mu vysvětlovat hotelovému zřízení co a jak. Jestliže mu to nakonec přece jenom vysvětlil, učinil tak proto, že objevil v panu Červinkovi spřízněnou duši.

Všiml si totiž na pultu ležící otevřené knihy a mimoděk přečetl několik řádek:

"Ukažte mi svůj vůdčí list," řekl rozzlobený policista.

Mladý muž vytáhl cosi z kapsy a podal to strážníkovi. Podobalo se to vůdčímu listu, ale bylo to něco jiného.

"Tak copak to zase je?" ptal se policista umíněně. Uchopil malou, plátnem podlepenou knížku a pustil na ni zář své elektrické lampy.

"Ah tak," řekl, stavě se do pozoru. "Lituji, pane."

"Není proč," pravil policejní kapitán Skála.

Pan Kavaňas přestal čísti, zvedl hlavu a podíval se zamyšleně na pana Červinku. Pak řekl:

"Jmenuji se Václav Kavaňas a jsem soukromý detektiv. Zde jsou mé osobní doklady. Máte-li pochybnosti o mé totožnosti, zavolejte si telefonicky policejní ředitelství, komisaře Josefa Čepeláka. Je to můj spolužák a navštívil jsem ho před půl hodinou."

Pan Červinka zdvořile naznačil, že nemá ani nejmenší pochybnosti o správnosti těchto údajů, a pan Kavaňas pokračoval:

"Domnívám se, že muž, který se zde pod mým jménem ubytoval, je mezinárodní bankovní podvodník. Sleduji ho již několik dní a rád bych mu zůstal nablízku. Mohl byste mi nějak pomoci?"

Pan Červinka chvíli přemýšlel a pak mlčky přisvědčil. Vzal s černé, čísly opatřené tabule svazek klíčů a vyzval pana Kavaňase, aby ho následoval. Pan Kavaňas pokynul Watsonovi, který ještě pořád nevraživě pozoroval otáčecí hotelové dveře, a šli.

Prošli dlouhou, několikrát zahýbající chodbou, na jejímž konci odemkl pan Červinka dveře, otočil vypínačem a pohostinským gestem vyzval pana Kavaňase, aby vstoupil.

Strážce majáku tak učinil a konstatoval, že víc si nemohl přát. Pokojík byl zařízen téměř přepychově. Na zemi byl koberec, pokrývající celou místnost, opatřenou nábytkem barvy zažloutlé slonové kosti. Pan Kavaňas, zvyklý na své majákové doupě, si s uspokojením prohlížel chromované lůžko s čistým ložním prádlem, bílé umyvadlo s přívodem teplé a studené vody, prostornou skříň, roztomilou knihovničku, pohodlnou lenošku pod stojanovou čtenářskou lampou a elegantní bakelitový telefon na nočním stolku. "To je můj pokoj," pravil pan Červinka se stopou hrdosti v hlase, "ale používám ho zřídka. Obvykle spím na pohovce ve vrátnici. Doufám, že se vám tu bude líbit. Ložní prádlo bylo vyměněno dnes dopoledne. Kdybyste něco potřeboval, zvedněte telefonní sluchátko, ozvu se vám já. V případě, že byste chtěl volat linku, vytočte nulu."

Pan Kavaňas poděkoval a bývalý úředník železniční zřízenec, výpomocný hajný a kostelník se vzdálil. Po jeho odchodu odložil pan Kavaňas kabát, vložku a košili a s rozkoší se vrhl k umyvadlu. Foxteriér Watson podrobil pokoj zevrubné prohlídce, používaje při tom vydatně svého čenichu. Nakonec stanul před spodní přihrádkou knihovničky, přikrčil se a začal výhruzně vrčet.

"No tak, copak je?" ptal se umývající se pan Kavaňas.

Watson pronikavě zaštkal, přiběhl ke svému pánu a zase se s podrážděným vrčením vrhl ke knihovně. Pan Kavañas se ještě chvíli máchal ve studené vodě, potom použil ručníku s vetkanými písmeny HOTEL METROPOL a šel se podívat, proč se Watson rozčiluje. S úsměvem vyjmul knihu "Baskerwilský pes", zasunul ji do zadní řady a nahradil ji "Pohřbeným Caesarem".

"Tak," řekl, "a už dej pokoj."

Pak se ustrojil, učesal, sedl si do lenošky a zapálil si cigaretu. A to se rozumí, jako všichni velicí detektivové, usilovně přemýšlel.

"Copak asi dělá pan komisař Valet," ptal se Watsona. "Jak se mu líbí ten nádherný a ničím nerušený klid? Vsadil bych se, že už toho má až po krk. A to tam není ještě ani čtrnáct dní a já jsem tam byl skoro dvacet let. Co by asi dělal, kdybych se tam nevrátil? To by kluci ze zásobovací lodi koukali, jak jsem se změnil."

Pan Kavañas pokračoval ve svých meditacích a Watson pozorně naslouchal. Asi za půl hodiny se ozvalo zaklepání a vstoupil chlapec v uniformě hotelového poslíčka.

"Uctívá poklona," řekl a podal panu Kavaňasovi zalepenou obálku. "Od pana Červinky," podotkl. Obdržel korunu, poděkoval a odešel.

Pan Kavañas dopis otevřel a zjistil, že v panu Červinkovi získal zdatného pomocníka.

"Domnívám se," psal ostřílený detektivkář, "že by Vás mohla zajímat tato fakta:

tlustý muž, který se ubytoval v pokoji 26 pod Vaším jménem, sešel se krátce po svém příjezdu v naší kavárně s jakýmsi Josefem Kellerem, majitelem malé sklepní tiskárny v Zámecké ulici. Josef Keller tiskne a po hostincích, hotelích a obchodech prodává vývěsky s textem: Kouření zakázáno, cizím vstup zakázán, prosím, odložte v šatně a podobně. Pokud jsem informován, měl nedávno ve své dílně policejní prohlídku, ale zdá se, že byl včas varován. Prohlídka prý byla bezvýsledná.

Číšník, který oba muže v naší kavárně obsluhoval, nemůže podat bližší informace o jejich rozhovoru.

Zaslechl pouze, že jmenovaný Keller chválil nějaké výletní místo.

Před třemi dny se v našem hotelu ubytovala slečna Libuše Kadlecová z Prahy. Zdá se, že měla ve zdejších městě nějaké obchodní poslání. Zmiňuji se o ní proto, že projevila náhlý zájem o tlustého muže, jakmile se dověděla, že se jmenuje Václav Kavañas. Podvodník v té chvíli právě odcházel a slečna Kadlecová se pustila za ním. Vrátila se asi za dvě hodiny a odeslala telegram tohoto znění:

Ladislav Kavañas, Praha. Uzavřenou smlouvu zasílám poštou. Náhodou jsem se setkala s vaším nezvěstným bratrem a přemlouvám ho, aby se se mnou vrátil do Prahy, ale nevím, jestli se mi to podaří. Bylo by dobře, kdybyste sem přijel.

Kadlecová.

Pak odešla do svého pokoje. Bydlí v čísle 88, první poschodí, vpravo. Návrat tlustého muže z čísla 26 jste sám viděl. Nepodařilo se mi doposavad zjistit totožnost onoho chlapíka, který mu tak houževnatě nabízel zinkové kotlíky.

Asi před půl hodinou přišel na adresu slečny Kadlecové telegram tohoto znění:

Libuše Kadlecová, hotel Metropol.

Nemohu přijet. Přemluvte bratra, aby se vrátil. Odmítne-li, sledujte ho, kamkoliv se hne, a podávejte mi zprávy.

Kavañas.

Telegram byl slečně Kadlecové doručen do pokoje.

Muž z čísla 26 se odebral do naší restaurace k večeři. Za chvíli přiběhl vyjevený pikolík a tvrdil, že tomu tlustému pánu upadl knír do dršťkové polévky. Tuto zprávu je nutno brát s rezervou, náš Bohoušek hrozně lže. Později tvrdil, že ten pán už zase má vousy pod nosem, že si je patrně znovu přilepil.

Před deseti minutami sešla dolů slečna Kadlecová a večeřela u téhož stolu jako šestadvacítká. Poručila si vepřovou kotletu s osmaženými brambory a kompotem. Šestadvacítká měla uzené a pije třetí pivo.

To uzené Vám mohu vřele doporučit. Je domácí.

Mám teď nějakou práci v pokoji číslo 26 a dostavím se k Vám asi za půl hodiny. Kdybyste mezi tím odešel k večeři, napište mi na rubu tohoto dopisu své případné pokyny nebo otázky a nechte to ležet na stole.

Na dveřích restaurace je nápis Voditi psy do restauračních místností je zakázáno. Nevšímejte si toho, pro policejní psy to neplatí.

Josef Červinka v.r."

Pan Kavaňas se spokojeně usmál a napsal na rub dopisu tuto podivnou otázku:

"Proč máte detektivní román "Případ pana Prentice" svázan do desek modlitební knihy?"

Když se vrátil od večeře, přečetl si s úsměvem odpověď pana Červinky:

"To je kamufláž. Býval jsem kostelníkem."

Pokračování: pan Maresku uvažuje, podivný telefonický rozhovor o babičce, oboře, sirotcích a jiných zmatenostech a konečně interview s panem Kavaňasem.

VIII

Po večeři pan Maresku seděl ve svém pokoji a přemýšlel, co by měl podniknout. Situace nebyla tak jednoduchá, jak si ještě před hodinou namlouval. Muž se psem byl na svobodě. Bylo to neuvěřitelné, ale bylo tomu tak. Před chvílí ho pan Maresku viděl v restauraci, jak pojídá domácí uzené.

Je nutno, říkal si pan Maresku v duchu, abych si to celé ještě jednou promyslel. Ten chlapík se mi pověsil na paty asi před týdnem. Má psa. Protože se v poslední době zase několik kolegů stalo obětí muže se psem, usoudil jsem, že je to on, a pokusil jsem se zbavit se ho tím, že jsem mu na nádraží vyměnil kufr a poštval na něho policii. Výsledek se rovná nule.

Byl zatčen s kufříkem plným falešných akcií a je na svobodě. Co z toho plyne? Policie mu zřejmě uvěřila, že s tím kufříkem nemá nic společného, a propustila ho. Jak je přesvědčil? Dejme tomu, že je policejním úředníkem. Proč by policejní úředník nemohl mít psa?

Uvažujme takto: není to neblaze proslulý muž se psem, je to obyčejný detektiv a má psa. To by situaci velmi zjednodušilo a nebyl by to první ani poslední detektiv, s nímž jsem si zahrál na slepou bábu. Pak je tu ovšem ještě jedno řešení: co když je to policejní úředník, který zneužívá svého postavení a vydírá na podvodnících? Policejní ředitel a vyděrač, zvaný muž se psem, jednou a touže osobou! Dvojitý život vysokého policejního úředníka! Velmi napínavé!

Tak počkat, tohle nikam nevede. Mám do té Prahy jet nebo ne? Je ten chlap opravdu Václav Kavaňas? Objednával si na to jméno pokoj, ale to není důkaz, to nic neznamená. Možná, že je to v této zemi tak běžné jméno jako Josef Novák a on je třeba zrovna tak málo bratrem toho pražského Kavaňase jako já. Dejme tomu, že do té Prahy pojedou a pokusím se získat tu část rodinného jmění, která prý mi patří.

Lehké to ovšem nebude, ale to mne zrovna láká. Bude to zábava pro bohy, a kdyby to prasklo, budu mít vždycky dost času zmizet. Ale rozhodně to bude stát za to. Já už se vidím nad rodinným albem:

"To je strýc Felix, ne?"

"Troubo, to je tatínek."

"Víš, že bych ho ani nepoznal? Ale jinak se vůbec nezměnil."

Měl bych si zavolat Kardinála. Jsem zvědav, co tomu řekne. Pan Maresku zvedl telefonní sluchátko a požádal hotelovou ústřednu o spojení s kavárnou ORIENT, jejíž číslo, bohužel, neví.

Pan Červinka našel žádané číslo v telefonním seznamu, připravil si tužku a papír, nasadil si sluchátka, zazvonil a klidně řekl:

"Pokoj číslo 26? Přál jste si spojení s kavárnou ORIENT. Přepínám."

"Kavárna ORIENT."

"Dobrý večer," řekl pan Maresku. "Mohl bych mluvit s panem Kellerem?"

"Okamžik, podívám se, jestli už přišel."

"Haló, Keller."

"Zde královský kuchař."

Kardinál chvíli mlčel a pak řekl:

"Kolda."

"Písecký."

"Dobře. Co je?"

"Červená stát!"

"Já jsem to tušil. Co se děje?"

"Babička utekla z obory."

"To je veselý. Víš to jistě?"

"Bylo to v novinách."

"Tak poslechni, takhle to nepůjde. Já jsem o tom dodatečně přemýšlel a taky mi vyšla červená. Musíme to pojistit. Dej si na babičku pozor, a kdyby skákala přes plot, vezmi jí deštník a já se pokusím sehnat lorda, on si s ní chce promluvit. Ty máš zatím dvacet, spolehni se na mne, a zítra večer bude třeba svítit zelená."

"To by šlo, ale stejně mám pocit, že hvězdy nejsou správně rozestaveny. Ta karamazovština nemusí vyjít."

"Prosím tě, co bereš sirotka za ruku? Spočítej všechny Ludvíky, to je přece jasný."

"No, jak myslíš. Přibližují se následovníci nešlechtnosti, ti, kteříž se od zákona tvého vzdálili."

"Co je?" ptal se vyjeveně Kardinál.

"Pozor, tunel," řekl pan Maresku a pískl do telefonu jako lokomotiva.

Kardinálovu závěrečnou kletbu už pan Červinka nenapsal. Sejmul sluchátka, přečetl ještě jednou text rozhovoru a hluboce se zamyslel. Pak se zvedl a šel navštívit pana Kavaňase.

Pan Kavañas byl velmi unaven. Nevím, jestli jste už někdy učili policejního psa služebním povelům, ale pan Kavañas už toho měl tak zrovna dost a Watson také. Oba byli rádi, že je pan Červinka vyrušil.

"Dobrý večer," řekl bývalý kostelník a podal panu Kavaňasovi text vyslechnutého telefonního hovoru.

Pan Kavañas to přečetl a řekl:

"Prokristapána, co to je? Vždyť to vůbec nedává smysl."

"To je telefonický rozhovor šestadvacítky s Kellerem. Já z toho také moc moudrý nejsem, ale snad to rozluštíme."

Pan Kavañas o tom měl jakési pochybnosti, ale pan Červinka se už posadil do křesla a nasadil si brýle. Potom rozvázně přečetl první větu:

"Haló, Keller."

"No dobře," řekl pan Kavañas, "ale čtěte dál."

"Zde královský kuchař."

"Tak mi, proboha, řekněte, co to má být."

"To je krycí jméno muže z šestadvacítky."

"Královský kuchař? No, konečně, proč ne, ale co ten Kolda a Písecký?"

"To je heslo. Zvolání a odpověď. Ověření totožnosti telefonujících osob."

"Poslechněte," pravil pan Kavañas, "to zní docela rozumně. Myslím, že byste byl mnohem lepším detektivem než já."

"Ale to nic není," bránil se zrůžovělý pan Červinka. "Víte, to se dělalo na vojně. Třeba velitelství pluku se hlásilo jako Karel, brigáda jako Eliška a divise zas nějak jinak a to heslo, to je také běžná věc. Tak teď teprve začal ten vlastní rozhovor. Keller řekl dobře a ptal se, co je. Šestadvacítka řekla: červená stát!"

"To by mohlo být něco jako pozor, nebezpečí nebo tak něco," řekl trochu nesměle pan Kavañas.

"Jistě," povídal pan Červinka. "Keller mu na to řekl, že to tušil, a ptal se, co se děje. A teď tu máme tu babičku, to jste asi vy."

"No dovolte," řekl se smíchem pan Kavañas.

"Babička utekla z obory," opakoval zamyšleně pan Červinka. "Babička jste vy, ale nevím, odkud jste utekl."

"Ale já to vím," pravil klidně pan Kavañas. "On se mne pokusil zbavit tím, že mi podstrčil kufřík s falešnými akciemi a dal mne sebrat nejbližším strážníkem. Nepovedlo se mu to proto, že zdejší policejní komisař je můj spolužák."

"Aha," řekl pan Červinka, "a vy jste tedy utekl z obory. Tak to by pak bylo jasné, až zase tady: dej si na babičku pozor, a kdyby skákala přes plot, vezmi jí deštník."

"Prokristapána," smál se pan Kavañas. "To na mne čekají pěkné věci! Kdyby babička skákala přes plot, vezmi jí deštník. To je přece dokonalý nesmysl."

"Myslím, že ne," pravil pan Červinka. "V každé společnosti vzniknou časem hesla a symboly jasné a stručné, ale cizím naprosto nesrozumitelné. Mohou to být narážky na společně prožité příhody, vzpomínky na veselá nedopatření nebo cokoliv jiného. Já vám dám příklad. Náš vrchní slyšel někde takovouhle anekdotu: Jakýsi učitel se pokusil vyzkoušet úsudek svých žáků způsobem poněkud drastickým a řekl jim: "Tato třída je šest metrů dlouhá, toto pravítko je dlouhé třicet centimetrů, dnes je 14. února, vypočítejte, jak jsem star." Třída zaraženě mlčela, někteří hoši si připravili papír a tužku a pan učitel se začínal mračit. Tu se přihlásil nejmenší žáček a pravil: "Je vám 48 let." Pana učitele mohla ranit mrtvice. "Jak jsi na to přišel?" ptal se snaživého hochy. "Prosím, já jsem to vypočítal." "Vypočítal? A jak?" "Prosím, takhle: já mám bratrance, tomu je 24 a tatínek o něm říká, že je poloidiot."

Tak já vám to vypravuju jenom proto", končil pan Červinka, "že mezi hotelovým personálem se to také stalo okřídleným úslovím, a kdykoliv chceme o někom říci, že je idiot, prohlásíme, že mu je 48 let. Tak to s tím skákáním přes plot může být zrovna tak."

"Vy tedy myslíte, že jsou to metafory a že není nutno, abych si koupil deštník dřív, než začnu skákat přes ploty?" ptal se pan Kavañas.

"Myslím, že budete mít dost jiných starostí a že byste si měl spíš koupit revolver. Zřejmě těm chlapům překážíte a pravděpodobně něco podniknou, aby se vás zbavili. Nevíte snad náhodou, kdo to je ten lord?"

"To nevím," řekl pan Kavañas, "ale snad bychom mohli nahlédnout do Gothajského almanachu."

"Ten bude spíš v albu zločinců. Mohu-li vám radit, zavolejte si telefonicky pana komisaře Čepeláka a pěkně mu to všechno vyložte. Třeba by s tím lordem mluvil zrovna tak rád jako on s vámi a neškodilo by, kdyby sem poslal nějaké lidi v tvrdých kloboucích. Mám sice rád detektivní příběhy, ale nelíbí se mi představa, že byste byl zavražděn podomním arménským obchodníkem a odnesen ve sbaleném koberci i s mrtvolou svého psa. Pověsti našeho hotelu by to velmi uškodilo.

Bud'te připraven na to, že dostanete záhadnou návštěvu. Odmítejte pozvání na projížďky autem, a kdyby vám byl doručen nějaký balíček, neotvírejte jej, bude v něm pekelný stroj. Půjдете-li dolů do baru, nepijte s cizími lidmi a bud'te stále ve střehu. Já se teď půjdu podívat, co dělá královský kuchař."

"Co by dělal?" smál se pan Kavañas. "Pustil sirotka a počítá Ludvíky."

Pan Červinka se dobromyslně zašklebil a odešel. Příští půl hodiny strávil pan Kavañas tím, že se marně pokoušel dostat telefonické spojení s bytem komisaře Čepeláka. Zrovna znechuceně odložil sluchátko, když telefon tiše zabzučel a ozval se hlas pana Červinky:

"Tak myslím, že už to začalo. Je tady nějaký chlap, říká, že je žurnalista, a chce s vámi mluvit. Mám ho svázat a hodit do sklepa hned nebo až potom?"

"Pusťte ho dovnitř, zvedněte padací most a rozestavte strážce," řekl pan Kavañas a nařídil Watsonovi, aby se ukryl pod postel. Sotva se posadil do křesla, ozvalo se zaklepání.

"Vstupte," zvolal pan Kavañas a Watson poslušně vylezl zpod postele.

"Jedeš!" zařval pan Kavañas a vstupující návštěvník couvl zpátky na chodbu tak prudce, že si přivřel botu mezi dveře a poněkud se uhodil do hlavy o dvevní zárubeň.

"Pojďte dál!" zvolal pan Kavañas a mladý obrýlený muž váhavě vstoupil.

"Dovolte, pane Kavaňasi, abych se představil," pravil chvějícím se hlasem. "Jmenuji se Čeněk Březina a jsem reportérem časopisu "Rodinná Politika", totiž spíše přispěvatelem než reportérem, ale doufám, že se brzo stanu členem redakce, a rád bych jaksi příslušným lidem demonstroval svou reportérskou pohotovost a velmi by mi prospělo, kdybyste mi poskytl interview..."

Pod přísným pohledem pana Kavaňase se mladý muž začervenal a zapomněl na konci věty padnout hlasem. Pan Kavañas zvedl telefonní sluchátko a řekl:

"Pane Červinko, bud'te tak laskav a pošlete mi sem nějakou židli. Cože? Ne. Provazy ne. Jenom židli."

Při zmínce o provazech mladý muž překvapeně zamrkal a netvářil se zrovna inteligentně. Pan Kavañas si ho chvíli zamyšleně prohlížel a pak řekl přátelsky:

"Tak co dělá lord?"

"Lord?" vydechl mladý muž a udělal jakýsi reflexní pohyb směrem ke dveřím. Pak se zamyslel a řekl:

"Račte myslet pana šéfredaktora?"

"Nikoliv," řekl klidně pan Kavañas. "Myslím lorda. Domníval jsem se, že si chce promluvit s babičkou, která utekla z obory."

"Prosím?" řekl vyjeveně mladík a vzápětí se hrozně lekl, protože za jeho zády se ozvalo prudké zaklepaní na dveře. Vstoupil hoch v uniformě hotelového poslíčka a přinesl žádanou židli.

"Posaďte se," řekl vlídně pan Kavañas, když chlapec zase odešel. Obrýlený muž usedl opatrně na okraj židle a nedůvěřivě čekal, co bude dál.

Co když je to opravdu reportér, uvažoval pan Kavañas. V tom případě si určitě myslí, že jsem se zbláznil. Ale nesmysl, proč by chtěl na mně interview, copak jsem nějaká filmová hvězda, diplomat nebo transoceánský letec? Pan Kavañas si ještě chvíli prohlížel rozpačitého mládence a pak se ho zeptal:

"Z čeho soudíte, že by čtenáře vašeho listu zajímal interview se mnou?"

To byla otázka docela rozumná a tvář mladého muže se rozjasnila. Šťastný výraz byl však vzápětí vystřídán odleskem nové vlny rozpaků.

"Já jsem, prosím, o tom jaksi ani nepřemýšlel, a i kdybych tak byl učinil, nebylo by mi to nic platno.

V době svých studií neměl jsem čas všimnout si veřejného života a mé vědomosti, styky a známosti na tomto poli jsou zcela nedostatečné. Tak ku příkladu, posuzujte to, prosím, shovívavě, nevím, čím jste. Je to jistě blamáž, ale je tomu tak.

Jak jsem již řekl, ucházím se o místo v redakci "Rodinné politiky" a rád bych svou žádost podpořil jakousi takovou ukázkou své reportérské pohotovosti. Redaktor Hora, který mi, abych tak řekl, drží palec, mi asi před hodinou telefonoval, že jste se ubytoval v tomto hotelu, a řekl, že by to bylo terno, kdyby se mi podařilo vás interviewovat. Z tohoto krátkého rozhovoru jsem usoudil, že jste osobou známou a významnou a stydl jsem se přiznat, že jsem dosud neměl čest o vás slyšet."

Mládenec se odmlčel a díval se pokorně do zamyšlené tváře pana Kavaňase. Potom si kapesníkem otřel zpoceně čelo a pokračoval:

"Nevím," pravil, "kde jsem vzal odvalu přiznat se ke své trestuhodné nevědomosti vám, ale snad oceníte mou upřímnost. Mám pocit, že interview s vámi je mou otázkou existenční, a nerad bych propásl svou příležitost."

To je nějaké nedorozumění, myslil si v duchu pan Kavañas, ale ten chlapík není zločinec, to ať mi nikdo neříká. Musím říci panu Červinkovi, aby ho do toho sklepa neházel. Tak ale co s ním? Pan Kavañas se ještě jednou zamyšleně podíval na rozpačitého mládence a řekl:

"Podívejte se, mladý muži: já si myslím, že je to nějaké nedopatření. Jmenuji se Václav Kavañas a domnívám se, že nejsem osobou, která by mohla veřejnost zajímat. Jsem ochoten odpovídat na vaše otázky, ale prosím, abyste si ještě dodatečně ověřil, jestli ten pan redaktor Hora myslil mne a ne někoho jiného."

"Ano, prosím," pravil ochotně mladý muž a vytáhl z náprsní kapsy úplně nový blok. Po delším rozčileném pátrání zjistil naprosto bezpečně, že nemá s sebou tužku. Pan Kavañas mu půjčil svoji a nešťastný reportér počal opět prohledávat své kapsy. Tentokrát hledal papírek, na němž měl s pečlivostí začátečníka poznamenány hlavní body běžného interviewu s významnou osobností. Konečně se pan Kavañas dočkal první otázky:

"Mohli byste mi, prosím, říci něco o svém denním rozvrhu?"

"Vstávám ráno v pět hodin," pravil pan Kavañas, "deset minut cvičím a pak si zase lehnu."

Mladý muž se zarazil a vyslal k významné osobnosti poněkud nedůvěřivý pohled. Pan Kavañas se vlídně usmál a řekl:

"Myslím to docela vážně. Zastávám názor, že po každém tělesném cvičení má následovat krátký odpočinek s úplným uvolněním svalů."

"Ano, prosím," pravil pokorně mládenec a pokrýval první stránku bloku řádky školáckého písma. Pak zvedl hlavu a zeptal se:

"Jaké račte mít osobní záliby?"

Pan Kavañas potlačil svůj údiv nad tím, jak brzo byla vyčerpána otázka rozvrhu, a řekl s úsměvem:

"V posledních dvaceti letech jsem měl velmi málo příležitostí, abych svým osobním zálibám holdoval, a hodlám si to teď vynahradit. Velmi rád lovím pstruhy na umělou mouchu a v mladých letech jsem byl čilým sportovníkem. Miluji psy a angorské králíky, kdežto takové ty malé zlaté rybičky nenávidím. V šatech dávám přednost nenápadné šedi a kouřím egyptky. A to by snad bylo všechno."

"Ano, prosím," řekl pan Čeněk Březina, který to považoval za skončení audience a se zřetelnou lítostí zavřel blok.

"To je všechno, co jste si přál?" ptal se udiveně pan Kavañas.

"Není, ale domníval jsem se, že..."

"Ale tak jsem to nemyslel. Chtěl jsem říci, že by to tak asi bylo všechno o těch mých osobních zálibách."

"Ah tak. Promiňte. Domníval jsem se, že vás příliš zdržuji."

"Vůbec ne," řekl vlídně pan Kavañas. "Můžeme pokračovat."

"Děkuji vám," vydechl mladý muž a nahlédl do zmuchlaného papírku.

"Jaké jsou vaše plány pro nejbližší budoucnost?"

"Hodlám navštívit svého malého bratra, kterého jsem dvacet let neviděl. Když jsem ho opouštěl, hrál v Praze na Kampě kuličky s Frantou Vondrákem."

"Vondrák jako Václav, obelisk, nirvana, dože, rondeau, alfa, katarakt, že ano?"

"Co to povídáte?" ptal se ohromený pan Kavañas a reportér se začervenál.

"Hláskoval jsem, prosím, to jméno Vondrák," vysvětloval. "Na začátku je vé, že ano?"

Pan Kavañas přisvědčil a výslech pokračoval.

"Co považujete za svůj největší a nejobtížnější dosavadní výkon?" ptal se pan Březina. Pan Kavañas chvíli zamyšleně mlčel a pak řekl:

"Tím mě poněkud přivádíte do rozpaků, protože to je jakýsi druh chlubení. Tak co bych vám měl říci? Jako student jsem hrával kulečnick a hrál jsem jej velmi špatně. Když se mi povedlo udělat tři karamboly za sebou, říkal jsem tomu serie. Jednou jsem seděl v malé kavárničce a nějaký pán mě požádal, abych si s ním zahrál kulečnick. Já jsem mu řekl, že to neumím, ale on povídal, že je také začátečník a že kdybych to uměl, neodvážil by se se mnou hrát. Tak jsem si dal říci, vzali jsme si tága a já jsem začínal. Hrál jsem na červenou, netrefil jsem ji a ono mi to přišlo od mantinelu, hrál jsem sedáka a bylo z toho dublátko, kvarty mi chodily přesně na celou kouli a já jsem si začal připadat jako jeden z těch kavárenských podvodníků, kteří se vás ptají, jak se drží tágo, a pak dělají stovku na dvakrát. Když jsem měl těch karambolů jedenáct, poslal jsem schválně kouli nemožnou falší do opačného rohu kulečnicku. Pan vrchní později říkal, že jakživ neviděl tak sensační karambol. Můj partner znechuceně odložil tágo a vrátil se k svému pivu. Já už jsem dál také nehrál, ale těch dvanáct karambolů je největším výkonem mého života. Tak já nevím, jestli to tam chcete napsat? Nebo byste tam mohl dát tohleto: Nedávno se mi podařilo dopravit těžký motorový člun až k přepážce v úřadovně městské zastavárny."

Pan Březina si to pro jistotu poznamenal oboje, nahlédl do zmuchlaného papírku a zeptal se:

"Co soudíte o některé aktuální otázce?"

Pan Kavañas se usmál a řekl:

"No dobře, to tam máte napsáno na tom papírku, ale já se domnívám, že tu otázku máte zvolit vy."

"Ano," řekl provinile nešťastný reportér a hluboce se zamyslel. Pak se mu tvář rozzářila radostí z dobrého nápadu a dychtivě se zeptal:

"Co soudíte o vyhlídkách policie na dopadení podvodníka Jiřího Testona?"

"O vyhlídkách policie jsem dosud nepřemýšlel," pravil pan Kavañas. "Rozhodl jsem se, že Testona chytím sám."

Mládenec na židli se překvapeně zavrtěl, vstal a zase se posadil. Potom blaženě vydechl:

"To bude sensace!"

"Bude," přisvědčil pan Kavañas s klidnou jistotou.

Další epocha: komisař Čepelák vypravuje o podvodnících. Pan Kavañas rozhodně odmítá koupit Beskydy a předpokládá, že bude zavražděn. Kdo to tady chrápe?

IX

Barem hotelu METROPOL znělo unylé tango a po parketu se ploužily dvojice s přivřenýma očima. Boxy, tlumeně osvětlené stolními lampami s pergamenovými stínidly, lemovaly lesklou plochu parket a marně se snažily předstírat kouzlo intimity.

Mladík s valentinovsky teskným výrazem tančil, jako by měl na hlavě sklenici vody, a jeho démonická partnerka polohlasně recitovala slova hraného šlágru. Mohutná sádelnatá dáma tiskla k sobě zubatého mládence, otáčela se velebně jako bitevní loď a vysílala při tom reflektorové signály svými šperky.

Starší, plešatý pán tančil vážně a soustředěně a jeho rty se tiše pohybovaly, jak si v duchu počítal kroky obtížnějších figur: ráz, dva, tři, čtyři, ráz a dva a tříí, čtyři.

V jednom z boxů seděl pan komisař Čepelák a vykládal panu Kavaňasovi o podvodnících. Pan Kavaňas pozoroval hru světel v číscce nazlátlého vína a pozorně naslouchal kamarádovu vyprávění.

"Podvodník s nějakým úplně novým trikem, to je, abych tak řekl, bílá vrána," povídal komisař Čepelák.

"Obyčejně to bývá člověk, který se dal svést příležitostí. Řekněme, že je zaměstnán v nějakém větším podniku, v peněžním ústavu nebo podobně, jsou mu svěřeny peníze a celá léta vykonává svou práci poctivě a přesně jako automat. Potom jednou čirou náhodou objeví zapomenutá dvířka v hradbě bezpečnostních opatření, nějakou možnost skvěle jednoduchého podvodu a řekne si, sakra, to je zajímavé, že na tohle nikdo nepomyslel. Z počátku se tím zabývá jenom theoreticky a má nevinnou radost z toho, jak je chytrý. Vida, kdybych chtěl, udělám čáry máry fuk a slon zmizel.

Když se takový člověk dostane do situace, kterou je nutno řešit větší částkou peněz, je jeho poctivost podrobena těžké zkoušce. Někdy jsou v tom karty, koničci nebo ženské, ale někdy taky nemocná žena, dítě nebo podobné s lidského stanoviska omluvitelné pohnutky.

Vzpomínám si na jeden takový případ, který jsme shodou okolností řešit nemusili, ale který mohl být pro nás tvrdým oříškem. Na jedné veliké státní stavbě byl zaměstnán starší inženýr, člověk naprosto zachovalý a zdatný pracovník. Protože to byla stavba velmi nákladná, bylo podnikatelským firmám dovoleno, aby si podávaly tak zvané dílčí účty za část práce, kterou již dohotovily, a ten inženýr ty účty kontroloval. Potvrdil, že účtovaná část práce byla dohotovena a převzata a připojil poznámku: Navrhují, aby podnikatelské firmě bylo vyplaceno tolik a tolik přiloženou složenkou.

Někteří podnikatelé měli složenky s plným zněním firmy a jiní jen s jménem peněžního ústavu a číslem konta. A tak toho inženýra jednou napadlo, co by se stalo, kdyby k takovému dílčímu účtu připojil jinou složenku.

Nevím, jak dlouho se s tím nápadem potýkal, ale nakonec si otevřel u jednoho peněžního ústavu konto na falešné jméno, počkal si na dílčí účet, který stál za to, vyměnil složenky a poslal to nadřízenému úřadu. Kdyby se mu to bylo povedlo, byli bychom to velmi těžko zjišťovali, protože takový účet se složenkou procházel několika instancemi a složenku mohla vyměnit celá řada lidí od personálu stavitelské kanceláře, v níž byl účet sestaven, až po účtárnu ministerstva, eventuálně podací poštovní úřad. Nepovedlo se to proto, že úředník v ministerské účtárně převrhl kalamář a polil tu nešťastnou složenku inkoustem. Na jeho žádost mu podnikatelská firma poslala jinou a při tom se zjistilo, že čísla kont nesouhlasí. To se ví, že jsem pak to záhadné konto hlídali, ale ten inženýr tam vůbec nepřišel.

Po té výměně složenek žil ve stálém strachu a napětí, nevydržel to a nakonec se sám přišel udat. Taková tragikomická figura to byla, jako dnes ho vidím."

Komisař Čepelák se napil vína a pokračoval:

"Podvodník z povolání si málokdy vymyslí něco opravdu chytrého a nejtěžkopádnější jsou podvodníci sňatkoví. To jsou naprostí primitivové a ten svůj slabomyslný trik opakuji do zblbnutí. Namluví si nějaké starší, po sňatku toužící děvče, pak předstírají starosti a nakonec se, jakoby neradi, přiznají, že něco mají ušetřeno, ale to nestačí, potřebovali by ještě tolik a tolik tisíc. Jednou je to na nábytek, po druhé na rodinný domek, případně na založení skvělé existence. Je to skoro zadarmo, příležitost, která se už nenaskytne. To je takový podvodnický plebs.

To se ví, vyskytnou se také podvody zajímavé, ale je jich málo. Některé jsou založeny na úvaze, že dá-li

ti milion lidí po koruně, nikomu to celkem neuškodí a ty budeš milionářem. Tyhle případy jsou někdy sporné a je těžké rozhodnout, je-li to podvod nebo ne.

Jednou jsme tady měli takovou aféru s kuchařskými knihami. Jakýsi chlapík použil svých znalostí z deseti starých kuchařských knih k tomu, aby napsal jednu novou. Tento způsob tvorby není oblíben jen v gastronomii, je používán i v jiných vědách. Pak se nějaký čas zabýval tím, že dokázal obchodníkům výhodnost inserce v té své kuchařské bibli a činil to asi tímto způsobem:

"Vážený pane! Zaplatíte-li si inserát v nějaké jiné kuchařské knize, nemáte nikdy jistotu, že jste své peníze dobře investoval. Může se stát, že kniha nepůjde na odbyt a váš inserát se bude povalovat a žloutnout v regálech knihkupeckých skladů. Já vám nabízím něco zcela jiného. Moje kuchařská kniha bude luxusně vypravena a nebudu ji prodávat, budu ji zasílat novomanželům poštou jako svatební dar. Každý váš inserát se tak dostane na místo svého určení a bude řadu let vykonávat v příslušné rodině své propagační poslání. Ptáte se, kolik tato účinná reklama bude stát, a já odpovídám: nic. Je zdarma. Jediné, co na vás budu chtít, je toto: Předložím-li vám potvrzení poštovního úřadu, že jsem novomanželům svou kuchařskou knihu doporučeně poslal, přispějete mi dvěma korunami na poštovné. A protože se v našem městě uzavírá maximálně 50 sňatků měsíčně, nemůže vás tato výhodná reklama stát víc než 25 korun týdně."

Obchodníkům se to zamlouvalo a ten chlap sehnal těch inserátů přes tisíc. Smluvené podmínky přesně dodržoval, a protože při každém výtisku mu přes tisíc lidí přispělo dvěma korunami na poštovné a výrobní náklad jedné knihy byl asi sto korun, měl na každé té knížce 2000 Kč čistého zisku. Při padesáti výtiscích měsíčně to bylo rovných 100.000 Kč.

Než mu to zatrhli, měl už v kapse přes půl milionu."

"No ale poslechni," namítal pan Kavaňas, "když on to těm lidem všechno napřed řekl a oni s tím souhlasili, tak to snad ani nebyl podvod?"

"V každém případě to byla lichva, protože takový malý, do textu vložený inserát v kuchařské knize o pěti tisících výtisků stojí 500 až 800 korun a v té jeho stál vlastně 10.000,-.

Podobným případem bylo vydání "Almanachu neuznaných autorů". Nedocenění básníci byli požádáni o příspěvek, fotografii a stručný životopis. Honorář nedostali, ale byli tištěni. Zavazovali se odebrat deset výtisků almanachu, zabere-li jejich příspěvek jednu stránku, dvacet výtisků, zabere-li dvě stránky, a tak dál. To se rozumí, že je odebrali a rádi, třebaže jeden výtisk stál 100 Kč. Bylo potřeba se pochlubit známým, rodičům, děvčeti, představeným a tak na ty presenty prásklo deset nebo dvacet výtisků jako nic.

Kolik ten chlapík na tom vydělal, to už si dnes nepamatuji, ale bylo to taky dost. Režii měl nepatrnou a celý náklad almanachu byl rozebrán dřív, než vyšel. Při dvou stech stranách textu činil povinný odběr 2000 výtisků, po stu korunách je 200.000 Kč."

Komisař Čepelák se zamyšleně díval, jak první houslista hraje do ouška tlusté a klenoty ověšené dáme. Pan Kavaňas sledoval jeho pohled a nemohl se ubránit úsměvu. Napadlo ho totiž, jak se tak na tu dámu díval, jestli to není přestrojený pan Maresku. Váhu by na to měla.

Celkem ovšem panu Kavaňasovi do smíchu moc nebylo. Komisař Čepelák ho sice ujistil, že se o jeho bezpečnost postará, ale myšlenka na to, že zítra večer nebude už podvodníkům překážet, nebyla proto o nic příjemnější. To ovšem neznamená, že pan Kavaňas měl strach. Přítomnost policejního komisaře ho uklidňovala, zrovna tak jako vědomí, že v hale je na stráž nedocenitelný pan Červinka a pokoj je střežen foxteriérem Watsonem. Jsou ovšem známy případy, kdy sebepečlivější bezpečnostní zařízení nebyla s to, aby členové podsvětí neodstranili nepohodlného člověka. To si nesmíme zapírat.

Komisař Čepelák odejde, pan Červinka půjde spát a nastane doba, vhodná pro plíživé kroky na chodbách, tma, těžce zalehlá do všech koutů, bude skrývat tisíce nebezpečí a dusné ticho může být zlomeno svištěním vrženého nože, třesnutím kapsule naplněné plynem nebo tupým cvaknutím pistole, opatřené tlumičem.

Pan Kavaňas sáhl po sklence a pořádně se napil vína. To se ví, že se se svými myšlenkami komisaři Čepelákovi nesvěřil. Báł se jeho shovívavého úsměvu a vůbec měl takový nejasný pocit, že Čepelák se na celý ten případ dívá jako na náramnou legraci. Možná, myslil si pan Kavaňas, že si zítra večer bude rvát vlasy, ale to už mi nebude nic platno.

"No, tak já abych pomalu šel," řekl komisař Čepelák. "Dobře se vyspi a zítra ráno mne zavolej. A toho Testona pusť z hlavy. Já jsem přesvědčen, že kdybychom toho chlapíka z šestadvacítky sebrali, vyklubal by se z něho nějaký agent s vínem nebo něco podobného. Ovšem kdyby tě to uklidnilo, mohu si ho vzít s sebou ještě teď. Je tady to falešné hlášení a to by stačilo samo o sobě, ale na to je konečně zítra dost času. A s tím bláznivým rozhovorem o babičce, která utekla z obory, bychom se mohli pořádně blamovat. Může to mít docela jiný smysl, než si vy s panem Červinkou vykládáte."

Třeba je ten chlapík poctivý člověk a k tomu falešnému hlášení byl sveden okolnostmi. Pan Červinka mu možná řekl, že jediný volný pokoj je zamluven na jméno Václava Kavaňase a on začal předstírat, že se tak jmenuje, jenom proto, aby ten pokoj dostal. Byla by to samozřejmě trestuhodná klukovina, ale někteří lidé jsou takoví."

"No počkej," namítl nevrle pan Kavañas, "to bylo jinak. On..."

"Já vím," přerušil ho pan Čepelák. "Ty tvříš, že na nádraží vyslechl tvůj telefonický rozhovor a že ti při tom vyměnil ten kufr, ale mně se to nějak nezdá. Škoda, že ses do té šestadvacítky nepodíval s panem Červinkou. Kdyby tam ten tvůj kufr měl, dal bych ho sebrat okamžitě, ať se ti to do tvé detektivky hodí nebo ne. Ostatně, jak říkám: jestli chceš, vytáhnu ho z postele kvůli tomu falešnému hlášení a přitom se můžeme podívat po tom tvém kufru. Tak co?"

Pan Kavañas z boje neutekl. Deset minut poté seděl v boxu sám a přemýšlel, proč vlastně komisařovu nabídku nepřijal. Dříve než mohl najít přijatelné vysvětlení, byl vyrušen příchodem podivného malého mužika, který se k jeho boxu přiblížil poněkud vratkým krokem.

"Mám tu čest s panem Václavem Kavaňasem?" ptal se ten člověk a nemotorně se uklonil.

"Kdo vám řekl, že se jmenuji Kavañas?" zamračil se pan Kavañas.

"Nevím, mohu-li prozradit pramen svých informací, ale domníval jsem se, že necestujete na zapřenou, když jste poskytl rozhovor panu redaktoru Březinovi."

Tak vida, pomyslel si pan Kavañas, už je redaktorem. To to šlo rychle.

"Dovolíte, abych se posadil?" ptal se mužiček a klesl na čalouněnou lavici boxu. Pak zase vstal a obřadně řekl:

"Kopřiva, Valentin Kopřiva."

"Těší mne," zabručel pan Kavañas a postavil prázdnou číšku komisaře Čepeláka, kterou byl opilý mužik porazil.

"Promiňte, že jsem se vetřel do vaší společnosti, ale nemohl jsem zůstat v naší společnosti, nejsem rád ve společnosti..." – pan Kopřiva se zarazil, protože se mu ty společnosti nějak pletly, a pak dodal:

"...nejsem rád ve společnosti lidí opilých. Moji dva přátelé poněkud přebrali a teď tam pijí na bratrství, což je počínání velmi pošetilé vzhledem k tomu, že jsou rodní bratři a dokonce dvojčata."

"Jste docela vítán," řekl zdvořile pan Kavañas, "ale já už jsem, bohužel, na odchodu."

"Nebudu vás dlouho zdržovat," řekl podivný mužiček. "Vím, že čas takového muže, jako jste vy, je drahocenný a čas vyměřený k odpočinku zvláště. Budu stručný. Chtěl jsem vám jenom říci, že mám pro vás tip. Kupte Beskydy."

"Cože?" ptal se ohromený pan Kavañas. "Co mám koupit?"

"Beskydy. Muži vašeho druhu nemusím nic říkat."

"Ne. Víc mi neříkejte," pravil energicky pan Kavañas, který cítil, že už má těch dnešních hlavolamů právě dost.

"Věděl jsem, že si porozumíme," brebtl pan Kopřiva. "Tak tedy kupte."

"Nekoupím," řekl tvrdě pan Kavañas. "Nemohu. Právě před chvílí jsem koupil půl rovníku a celý obratník Kozoroha. Škoda, mohl jsem si koupit Beskydy. Dobrou noc."

Malý mužik poplašeně vstal, převrhnul při tom znovu prázdnou číšku komisaře Čepeláka, a nechápavě se díval za odcházejícím panem Kavaňasem.

"Půl... kozoroha?"

Pan Kavañas prošel předsíní baru, roztržitě odpověděl na pozdrav šatnářky a pomalu stoupal po rudém, schodiště kryjícím koberci. Zvuk barové kapely slábnul, až téměř zanikl. Ve ztemnělé hale byl jasně osvětlen jen kout vrátného a pan Kavañas s uspokojením zjistil, že jeho znamenitý pomocník ještě nešel spat.

Pan Červinka zvedl hlavu od rozečtené knihy, přátelsky se usmál a podal panu Kavaňasovi klíč. "Všechno v pořádku," hlásil. "Královský kuchař se telefonicky domluvil se slečnou Kadlecovou, že odjedou do Prahy zítra večerním rychlíkem, a Jeho Lordstvo se dosud neobjevilo. Před hotelem se potlouká policejní strážník. To asi zařídil pak komisař Čepelák. Přeji vám dobrou noc, a kdyby se snad přece jenom něco dělo, neváhejte mne telefonicky zavolat. Spím jako na vodě a jsem na to zvyklý." Já dnes budu spát pod Damoklovým mečem a na to nejsem zvyklý, myslil si pan Kavaňas, poděkoval panu Červinkovi a odešel do svého pokoje. Watson spal na koberci stulen do klubička a snil o slečnách z rodu českých Voříšků. Pan Kavaňas pečlivě zamkl dveře a podepřel kliku opěradlem židle, která tu zbyla po návštěvě reportérského začátečníka. Pak se odstrojil, zhasl světlo a šel spat.

Třebaže nebyl zvyklý spat pod Damoklovým mečem, usnul velmi brzy a pokojem se neslo jeho pravidelné oddechování, rušené jen tlumenými šelesty v chladnoucím ústředním topení. Ještě asi hodinu se trousili kolem pana Červinky poslední hosté z baru a pak zavládl v celém hotelu naprostý klid. Prázdné, červenými koberci kryté chodby v patrech byly jen matně osvětleny modrými nočními lampami, zatím co přízemí s restaurací, kavárnou, halou a pokojíky personálu tonulo v naprosté tmě.

Pan Červinka psal oblečen na pohovce v pokojíku vrátnice a nepůsobil dojmem člověka spícího, jak on říkal, na vodě. Otevřenými dveřmi zaznívalo sem z haly v minutových intervalech klepnutí velikých elektrických hodin a občas zašuměl tlumený zvuk auta jedoucího ulicí. Ohlas tepání klidných a sebevědomých kroků policejní stráže se ozval, zanikl a zase bylo ticho.

Čas se neslyšně sunul tmou. A pak se to stalo.

Pomalou, nekonečně pomalu se otvíraly dveře jednoho z pokojíků a propustily stín, který bylo lze spíš tušit než vidět, stín, který se pohyboval jako tichý a nehmotný přízrak. Bez nejmenšího hluku se temná postava sunula chodbou, tiše, zvolna a neúprosně jako osud.

Z pokojíku vrátnice se ozvalo zasténání pohovky, jak se pan Červinka ve spaní otočil na druhý bok, a stín ztrnul, jako by zkameněl. Ubíhaly dlouhé minuty a padaly do minulosti odměřovány tlumeným klepnutím elektrických hodin a nic se nehýbalo. Ještě jednou kleply hodiny a přízrak se pohnul. Plul tmou, jako by se ani nedotýkal země, minul pult pana Červinky a počal se pohybovat poněkud rychleji. Konečně stanul před zavřenými dveřmi. Několik tichých a zručných pohybů, tlumený šramot zámku a dveře se otevřely. Stín vplul do místnosti a po několika tápavých krocích zmizel v neproniknutelné tmě. Chvilí bylo ticho a pak se ozval zvláštní bublavý zvuk tekutiny, následovaný prudkým vydechnutím. A to bylo vše.

Temná postava opustila místnost, pečlivě zavřela dveře, pomalu, zoufale pomalu proplula nebezpečným pásmem vrátnice a zmizela jako přelud.

Pan Červinka se na pohovce zase obrátil a zabručel:

"Tentokrát to byl Oskar. Kdyby ten koňak nechali na pokoji! Já jim to budu musit zatrhnout."

Zatím pan Kavaňas klidně spal, a jestli se mu něco zdálo, rozhodně to nebylo nic o škrticích šňůrách, ampulkách se zkapalněným plynem, otrávených šípech a podobném vražednickém náradí. Přesto mu nebylo souzeno, aby spal klidně až do bílého rána.

Neuplynula ani hodina od Oskarovy výpravy za koňakem, když se pan Kavaňas s trhnutím probudil a prudce se posadil. Chvilí se díval do neproniknutelné tmy a nemohl si uvědomit, kde je. Kdesi v podvědomí měl pocit, že něco není v pořádku, a namáhal se znovu zachytit zvuk, který ho probudil. Ted'! Ted' se to ozvalo znovu. Pan Kavaňas byl dokonale zmaten a jen pomalu si konstruoval jakýsi obraz situace. Předně si uvědomil, že není na majáku. Je v hotelu METROPOL, v pokoji, který mu postoupil ochotný pan Červinka. Večer pečlivě uzamkl dveře a kliku podepřel opěradlem židle. Chvilí se nemohl vzpomenout, proč to dělal. Pak už se mu rychle začaly vybavovat souvislé představy. Tlustý podvodník a jeho pomocník, dešifrovaný telefonický rozhovor a pocit Damoklovy šavle nad hlavou. Když se pan Kavaňas ukládal ke spánku, byl připraven na leccos, ale ne na tohle. Bylo to příliš fantastické a neuvěřitelné, ale nemohl se mýlit: v jeho pokoji někdo chrápal.

Myslí pana Kavaňase znovu prolétla vzpomínka na bezpečnostní opatření, která před ulehnutím vykonal, a výsledkem bylo pevné přesvědčení, že záhadný spáček nemohl přijít ani dveřmi, ani oknem. Protože pan Kavaňas považoval tajné chodby a maskované dveře za čirý výmysl dobrodružné literatury, usoudil, že

někdo musil být v pokoji už v době, kdy se vrátil z baru, a v duchu si spílal za to, že ho nenapadlo podívat se pod postel.

Absurdnost představy, že najatý vrah tady někde spí jako špalek, probouzela v panu Kavaňasovi klukovské nápady. Přemýšlel, co by se stalo, kdyby najednou zařval z plných plic: "Halé, vstávej!" Je možné, že by se poděšený vetřelec v té tmě utloukl o nábytek.

"Chrrří, chrrří, chrrří."

Chrápání změnilo tóninu a znělo zřetelněji než předtím. Chvilí se panu Kavaňasovi zdálo, že je to někde pod umyvadlem, a pak zase byl přesvědčen, že ten chlap spí nahoře na skříni. Tiše sklouzl z postele a začal se potmě oblékat.

Když byl hotov, nastoupil opatrně cestu ke dveřím a přitom si v duchu myslel: Bože, jestli mu tak šlápnu na břicho! Asi v půli cesty se sehnul a nahmatal na koberci spícího Watsona. Foxteriér se probudil, tichounce zakňučel a olízl svému pánovi ruku. Tys tady pěkně hlídal, myslel si v duchu pan Kavaňas.

"Pojď," řekl šeptem.

Nahmatal židli, jejíž opěradlo dosud podepíralo kliku, a tiše ji odsunul. Pak pomalu odemkl a opatrně vyndal klíč. Dveře zakvílely v závěsech a pan Kavaňas se do tmy nervosně zašklebil a zatnul zuby. Zůstal nepohnutě stát a naslouchal. Spáček se nedal vyrušovat a chrápal stejnoměrně dál. Watson proklouzl kolem nohy pana Kavaňase na chodbu a pan Kavaňas ho následoval.

Když zamykal pokoj, byl zachvácen náhlým pocitem úzkosti z myšlenky, že to všechno mohl být psychologicky vypočítaný trik, jehož účelem bylo vylákat oběť z doupěte.

Zaváhal, ale dřív, než byl s to cokoli podniknout, byl osvětlen proudem světla z kapesní svítilny.

V poslední kapitole zmizí žebřík. Pak se žebřík najde a zmizí pan Maresku. Lord přichází na scénu, ale moc si nezahraje. Králíci po dvaceti letech a finale s příslušným zatčením.

X

Když se pan Kavaňas probudil, byl jeho pokoj pln ranního slunce. Všechno bylo jasné, veselé a přívětivé a Watson stál opřen předními tlapkami o hranu pánovy postele a přátelsky kmital pahýlem ohonu.

Pan Kavaňas se naň usmál, podrbal ho za ušima a pak sáhl po telefonu na nočním stolku a zavolal si komisaře Čepeláka.

"Haló, taky Kavaňas."

"Nazdar, Vašku! Tak co je nového? Jestli tě v noci zabili, tak ničím nehýbej, dokud nepřijde policie. Pan Červinka je taky na živu?"

"Taky," řekl pan Kavaňas vesele. "Ten záhadný lord se dosud neobjevil, snad si potrpí na etiketu a přijde v době dopoledních návštěv."

"A co dělá ten tlouštík?"

"Před chvílí se myl a teď si čistí zuby."

"Jak to víš?"

"Jo, kamaráde, to je dlouhá historie. Tak si představ, že zatím co tlouštík včera večeřel, namontoval mu pan Červinka do pokoje odposlouchávací zařízení a zapojil to sem na takový amplion. Funguje to bezvadně a slyším všechno, co dělá. V noci mne to pořádně vyplašilo. Pan Červinka mi to zapomněl říci, já jsem se probudil, tma jako v pytli a slyším, že tu někdo chrápe. Tak jsem rozsvítil, připraven, že po něm skočím, a zjistil jsem, že kromě Watsona a mne tu nikdo není. No a pak přišel pan Červinka a všechno se to vysvětlilo. Teď čekám, co se bude dít dál, a jsem zvědav, jak se mne chtějí zbavit."

"No, zavraždí tě, to je jasné," posmíval se komisař Čepelák. "Odměnu za dopadení Testona dostanou tvoji truchlíci pozůstalí."

Pan Kavaňas měl dojem, že to je poněkud nevkusný způsob žertování, a pokusil se změnit předmět hovoru:

"Taky jsem přemýšlel, proč vlastně ten chlap chce jet do Prahy a vydávat se za mne. Co tím sleduje? Mně to připadá naprosto nesmyslné."

"Mně to připadá nesmyslné všechno a tak trochu mi to připomíná doby, kdy jsme si jako kluci hrávali na raubíře. Nezlob se, že jsem tak upřímný, ale vycházíš-li z pošetilých předpokladů, musíš se dostat

k pošetilým závěrům."

Pan Kavaňas se ušklíbl. Jen kdybych ti, kamaráde, řekl, že ten chlapík z šestadvacítky je mezinárodní podvodník Maresku, to by tě ta shovívavost přešla! A to by byl jen zlomek toho, co vím.

"Ale abych neřekl," pokračoval komisař Čepelák, "tak jsem tam dva ze svých nejlepších lidí poslal a můžeš se cítit naprosto bezpečně. Jen je, prosím tě, s panem Červinkou nehod'te do sklepa místo toho lorda."

"Oni to nemají rádi nebo co?" ptal se nevinně pan Kavaňas. "A poslechni, ještě jsem se tě chtěl zeptat na tohle: předpokládejme, že ten královský kuchař se slečnou Kadlecovou, nebo jak se ta mladá dáma jmenuje, odjedou večerním rychlíkem do Prahy a že já v té době budu živ, zdrav a schopen akce. Mohl bych se nějakým způsobem dostat do Prahy dřív než oni, autem nebo tak nějak?"

"Zajisté," řekl komisař Čepelák a krátce potom oba přátelé telefonický rozhovor ukončili.

Pan Kavaňas vstal, umyl se a pak se až do večera zabýval tím, že se divil, proč se nic neděje. A ono se opravdu nic nedělo, kromě toho, že z hotelového dvora se ztratil žebřík. Pan Červinka sice při té příležitosti pronášel nějaké řeči o možné důležitosti zdánlivě nesouvisících faktů, ale pan Kavaňas se k tomu tvářil skepticky.

Královský kuchař se vůbec neobjevil, nikomu netelefonoval a nikdo netelefonoval jemu. Jídlo si dal přinášet do svého pokoje, z něhož, pokud pan Červinka, pan Kavaňas a oba detektivové věděli, vůbec nevyšel, ačkoliv později se ukázalo, že si vyřídil v městě jakési nákupy. To byl jeden z jeho eskamontérských kousků.

Kolem osmé hodiny večer přišel pan Červinka do pokoje k panu Kavaňasovi se zprávou, že slečna Kadlecová vyrovнала svůj hotelový účet a taxíkem odjela na nádraží. Sama!"

Panu Kavaňasovi nebylo dopřáno, aby o té věci přemýšlel. V tu chvíli se totiž z amplionu zapojeného na pokoj číslo 26 ozvaly zvuky tak podivné, že upoutaly pozornost obou mužů. Nejdřív to bylo jakési divoké tokání promíšené suchým praskotem a po krátké pomlce se ozvalo vřeštění tak strašlivé, že Watson poděšeně zavyl a mužné tváře obou pánů mímě pobledly.

V příštím okamžiku se všichni tři vrhli ke dveřím, proběhli halou a vzali útokem schodiště do prvního patra. Před uzamčenými dveřmi tlouštíková pokoje se pan Červinka plácl do čela a pádil zpátky do haly pro klíč. Nežli se vrátil, byl pan Kavaňas přesvědčen, že v šestadvacítce se prohání stádo zdivočelých slonů, a chodba se pomalu začínala plnit poděšenými hosty z ostatních pokojů.

Když pan Červinka s panem Kavaňasem vpadli do pokoje, zjistili, že je naprosto prázdný. Pan Červinka se vrhl pod stůl a zastavil gramofon. Troubení zdivočelých slonů ustalo a pan Červinka se zase vynořil s ukořistěnou gramofonovou deskou v ruce.

"Tak to bychom měli," řekl. "Deska ULTRAPHON číslo 12.415, "Zvuky pralesa", natočeno přírodovědeckým oddělením Zemské společnosti nauk."

Pan Kavaňas si zatím zamračeně prohlížel pokoj. Na velké mléčné kouli osvětlovacího tělesa byl přilepen tlouštíkův plnovous a líčidlem byly přimalovány oči a nos. Na zavazadlovém stojanu ležel ztracený kufřík pana Kavaňase a tuhý listek s textem: "Děkuji a nezlobte se." Vedle ležel klíč, opatřený mosaznou známkou s číslem 26.

To znamená, pomyslel si pan Kavaňas, že zamkl dveře zevnitř, ale jak se dostal ven? Potom pan Kavaňas zvedl hlavu a tlumeně zaklel. V rohu místnosti stál ukradený žebřík, a když se pan Kavaňas podíval vzhůru, spatřil otvor ventilace s vylomenou mřížkou. Představa, že stočtyřicetakilový tlouštík unikl otvorem, kterým by neprostrčilo hlavu ani dítě, byla tak nesmyslná, že se pan Kavaňas na žertujícího podvodníka dopálil.

Watson se chvíli díval vzhůru k ventilačnímu otvoru, pak si lehl na koberec a celé jeho tělíčko se začalo zmítat a třást.

"Nono!" řekl otráveně pan Kavaňas. "To je k smíchu!"

O deset minut později pravil v hale pan Kavaňas panu Červinkovi:

"Buďte tak laskav a připravte mi účet. Já si teď vezmu taxíka a zajedu si na policejní ředitelství a pak se vrátím pro své zavazadlo."

"Zavazadlo bude připraveno, účet ne," řekl pan Červinka s úsměvem. "Stravování jste hotově platil a jinak jste byl mým hostem."

Pan Kavaňas překvapeně vzhlédl, chtěl něco namítat, ale pak se usmál a podal panu Červinkovi ruku. Po jeho odchodu si pan Červinka s překvapením uvědomil, že ještě pořád neví, jak to dopadlo s křížovým esem, a vrátil se na své místo za pultem, aby dohonil, co zameškal.

Pan Kavaňas prošel otáčivými dveřmi a pokynul šoférovi nejbližšího taxíku. Vůz předjel, šofér vyskočil a úslužně otevřel panu Kavaňasovi dvířka. Ve zlomku okamžiku nastupující pan Kavaňas postřehl, že uvnitř vozu číhá jakýsi muž, ale než mohl couvnout, byl uchopen za klopky kabátu a prudce vtažen dovnitř. Dvířka s prasknutím zapadla a šofér se vrhl za volant.

Pak se událo něco, co asi do lordova programu nepatřilo. Na stupačku rozjíždějícího se auta naskočili dva solidně stavění páni a způsobem přímo akrobatickým vnikli do vozu. Překvapený lord pustil pana Kavaňase a po maličkém zaváhání se s pokrčením ramen posadil do rohu a melancholicky se díval oknem ven.

"Tak, tak," řekl detektiv, "jen žádné hlouposti."

Jeho kolega se postaral o šoféra a přísně zabručel:

"Na policejní ředitelství."

Pan Červinka neměl ani tušení, co se venku stalo, a klidně přečetl asi pět stránek, když se na jeho pultu ozval telefon. Zvedl sluchátko, a nespouštěje očí z textu knihy, řekl:

"Hotel METROPOL."

"Spojte mne, prosím, s panem Kavaňasem, pokoj číslo 26."

Pan Červinka si tiše hvízdal. Znal Kardinálův hlas z včerejší telefonické rozmluvy a rozhodl se, že mu provede uličnický kousek.

"Prosím," řekl, "přepínám."

Pak napodobil hlas pana Maresku a řekl nezávazně:

"Haló?"

"Tady Kolda."

"Písecký."

"Tak co je?"

Pan Červinka se zamyslel a pak řekl:

"Lord zařval."

"To není možné! Kdy?" zeptal se zděšeně Kardinál a hlas mu přeskočil vzrušením.

"Před chvílí. Ale kdybys slyšel ten hlas! Já jsem se tak lekl! Ale jinak se mu ani nedivím. Kdo by nezařval. Babička ho píchla deštníkem, když skákal přes plot do obory. Já teď nevím, co mám dělat, počítám Ludvíky a pořád mi jeden Josef přebývá. Tak nazdar a stav se u mne někdy."

Pan Červinka položil sluchátko a vrátil se k rozečtené knížce.

Pražské ulice byly plny ranního ruchu, když pan Kavaňas opouštěl ohlašovací úřad s adresou svého bratra v kapse. Kráčel rychle, jako by chtěl utéci lehké melancholii, která se ho zmocňovala. Tolik let se těšil na tuto chvíli a tolik let se jí bál.

Teď to bylo lehčí aspoň o to, že věděl už několik dní, že bratr žije. Vidí ho pořád před sebou jako malého bledého hochy se zasněnými očima a marně si představuje, jak asi teď vypadá. Vzpomíná na dopisy, které mu psal v prvních letech svého pobytu na majáku a které se mu neotevřeny vracely zpět na jeho exotickou adresu. Vracely se přeplněny poštovními razítky se stručným a kategorickým "Zpět!" připsaným stařeckým písmem strýce Dominika.

Na strýce Dominika nemohl pan Kavaňas ani teď, po letech, vzpomínat bez zachvění. Starý, zlostný a podivínský mládenec ujal se kdysi obou bratrů Kavaňasových po smrti jejich rodičů a naplnil jejich mládí hrůzou z rákosky a svých tvrdě bijících kloubů. Snad ani nebyl doopravdy zlý, ale byl z té generace vychovatelů, která považovala strach z trestu za jediný výchovný prostředek, styděl se za jakýkoliv projev citu a zachovával od svých svěřenců zachmuřený odstup.

Václavův útek z domova považoval za hrubý nevděk a nikdy mu neodpustil.

Po několika marných pokusech o korespondenci s bratrem napsal pan Kavaňas přímo strýci Dominikovi. To už byl na majáku čtvrtý nebo pátý rok. Odprošoval starého pána a navrhoval mu, že bude svým platem přispívat na bratrovy studie. Zase uplynulo půl roku a zásobovací loď mu jako

obvykle přivezla neotevřený dopis zpátky. Tentokrát na něm byla poznámka, že adresát zemřel. A nový dopis bratrovi se vrátil také. Adresát se odstěhoval neznámo kam.

Potom se pan Kavañas zahrabal do té kriminalistiky a čas táhl nad majákem se zoufalou jednotvárností, dokud nepřišel červenobílý člun s komisařem Valetem.

A panu Kavaňasovi se zdá těch dvacet let tak podivně neskutečných, že má skorou chuť jít se podívat na Kampu, jestli tam Láďa nehraje kuličky. Místo toho stoupá po schodišti moderního činžovního domu a je příjemně překvapen, že Ladislav bydlí zde a ne v nějakém ponurém baráku na periférii. Watson ukázněně následuje svého zamyšleného pána. Po těch gumou obložených schodech se to docela dobře tlape, ale přesto není prostředím valně nadšen. Ví ze zkušenosti, že v takovýchhle domech bává na psy velická přísnost.

LADISLAV KAVAŇAS

Tlumený hlas zvonku vyvolal starší dobrácky vypadající paní.

"Je doma pan Kavañas?"

"Ano."

"Mohl bych s ním mluvit?"

"Prosím. Pojd'te dál"

Jako každý normální muž, cítil pan Kavañas odpor k sentimentalitě. Vstoupil do pokoje s veselým úsměvem a řekl:

"Nazdar, Láďo!"

Ladislav zvedl hlavu od své snídaně, podal bratrovi ruku a trochu zachmuřeně povídal:

"No, to byla doba! Je nejvyšší čas, že jdeš, já už toho mám až po krk."

"Čeho máš až po krk?" ptal se Václav s úsměvem.

"Ještě se ptej," řekl trpce Ladislav. "Já jsem kdysi nebožce mamince slíbil, že tě budu poslouchat, ale ona netušila, jako pitomosti budeš provádět. Nařídíš mi, abych opatroval tvé angorské králíky, a jdeš si na dvacet roků pryč. Ještě že jsi mi neřekl, abych ti zatím podržel klobouk. Jestli si myslíš, že je to v pořádku, tak jsi na omylu. Já jsem měl docela jiné životní plány než opatrovat tvoje králíky."

Pan Václav Kavañas byl okouzlen. Vrhł se do křesla a díval se s neskrývaným nadšením na svého mladšího bratra. Mohl by mi vyčítat tolik krvavě vážných věcí a on se tady se mnou hádá o králíky. Je to nádherný kluk a já mu to všechno vynahradím.

Třicetiletý kluk zatím pokračoval ve své snídani a pan Kavañas navázal přerušenu nit hovorů:

"Snad nechceš říci, že jsi ty angory opatroval celých dvacet let?"

"Ano," řekl vážně Ladislav. "To je právě to, co chci říci a ještě bych chtěl dodat, že už se nemohu na králíky ani podívat."

Václavovi to bylo k smíchu, ale nechtěl kazit hru a přizpůsobil se vážnému tónu svého bratra.

"Doufám, že se jim vede dobře," řekl.

"Děkuji, dobře. Předpokládám ovšem, že se ptáš na mladší generace, protože těch původních pět už, bohužel, není na živu. Předešli nás tam, odkud není návratu."

"Věnujme jim tichou vzpomínku," pravil Václav Kavañas, "byli to dobří králíci. A kolik jich vlastně teď máš?"

"Já?" Já nemám vůbec žádné králíky a nikdy je mít nechci. A na ty své se pojd' podívat."

O čtyři hodiny později seděl pan Václav Kavañas v přepychově zařízené pracovně svého bratra, měl zavřené oči a pocít, že má horečku.

Lidé v deliriu tremens prý vidí všude bílé myši a pan Kavañas viděl králíky. Sněhobílé angorské králíky, desítky, sta, tisíce a tisíce, nepředstavitelné moře králíků, armády dělníků, kteří je stříhali, obrovské transportéry, dopravující stříž do nenasytných přádelen, barvírny, pletárny a bláznivý příval hotových výrobků.

Fantastický komplex škatulovitých továrních budov, lidské mraveniště, dunění obludných strojů, skandujících KAVAŇAS, KAVAŇAS, KAVAŇAS, KAVAŇASOVY PODNIKY, KAVAŇAS,

KAVAŇAS, KAVAŇAS, KAVAŇASOVY PODNIKY, alba fotografií filiálních prodejen, město rodinných domků Kavaňasových zaměstnanců, telefony, zdviže, rachot dálhopisu, štáby úředníků a zdi pomalované hesly:

PRÁCE NENÍ KŘIVDA.

DEN MÁ 86.400 VTEŘIN.

ČAS JSOU PENÍZE.

Běžící pásy, kolony nákladních automobilů a nedohledná plocha králíčí farmy. Babylon jazyků v exportním oddělení, diagramy a klinika pro vědecký výzkum králíčích chorob. Králíci zalehli kraj jako mračno kobylek.

Václav Kavaňas tlumeně zasténal a otevřel oči.

"Já za to nemohu," řekl Ladislav. "Mně se to úplně vymklo z ruky. Je to jako lavina a už to nikdo nezastaví. Kdysi dávno, když umřel strýc Dominik, bylo těch králíků asi třicet a pak to rostlo geometrickou řadou. Bože, kde jsou ty doby, kdy jsem s košíkem chodil těm potvorám k hokyni v naší ulici pro zelené košťály. Ted' toho kupuju vlaky.

Celý ten bláznivý podnik vyrostl bez mého přičinění a takřka proti mé vůli. Ty si třeba myslíš, že to říkám jen tak a že jsem v duchu hrdý na svůj podnikatelský úspěch, a to se hrozně mýlíš. Já od začátku nedělám nic jiného, než že těm králíkům sháním žrádlo. Nejdřív jsem to dostával zadarmo, ale pak už toho měla hokyně dost a já jsem to musil kupovat. Abych na to měl peníze, začal jsem je stříhat a prodávat vlnu.

Množilo se to dál jako králíci a já jsem zahradu po strýci Dominikovi proměnil v malou králíčí farmu. Bylo jich čím dál víc, bylo potřebí víc žrádla, ale co bych ti to vykládal, je to jako živelní pohroma a já už si s tím nevím rady. To se ví, v novinách ze mne udělali chudého chlapce, který se proslavil, selfmademana, jednoho z kapitánů našeho průmyslu, průkopníka, silného jedince a já nevím, co všechno, ale to jsou nesmysly. Pravda je to, co ti povídám: já se na to od začátku jenom koukám. A koukám se jako blázen."

Pan Václav Kavaňas se pobaveně usmíval a potom rozmarně zabědoval:

"Pro Kristapána, Ladislave, cos to udělal?"

"To, cos mi nařídil. Opatroval jsem králíky. A ted' už se s tím nedá nic dělat."

"No jo, ted'. Ale dřív! Tak bych to byl postřílel nebo nahnal do Vltavy, copak já vím, ale něco se mělo podniknout. Ježíšmarjá, to je králíků!"

"Já to uznávám, ale jsem u konce svých sil. Ted' si to, prosím tě, vezmi a dělej si s tím, co chceš."

"Ale vždyť já na to nemám čas!"

"Já vím," řekl trpce Ladislav. "Ty musíš chytat Testona."

"Kdo ti to řekl?"

"Tady si to přečti," pravil Ladislav a podal bratrovi výtisk "Domácí politiky" s velkými titulky:

SENSAČNÍ INTERVIEW! PRŮMYSLNÍK KAVAŇAS PROHLAŠUJE, ŽE CHYTÍ JIŘÍHO TESTONA!

Pan Kavaňas si vzpomněl na rozpačitého reportéra a zachechtal se. Zdálo se, že Ladislav nechápe, co je na tom k smíchu. Díval se zasmušile na Watsona ležícího na koberci a přemýšlel o chlapeckých nápadech svého staršího bratra. Pan Václav Kavaňas si přečetl ten novinářský článek a pak řekl:

"No a víš, že já toho Testona chytanu?"

"Ale nechytneš."

"Oč se chceš vsadit?"

"Pokud se pamatuji, sázeli jsme se vždycky o pohlavky, ale to už se ted' jaksí nehodí. A potom: proč bychom se sázeli? Ty ted' na toho Testona stejně nebudeš mít čas, protože tě čekají docela jiné starosti. Králíci, člověče! Králíci naplní tvůj život, miliony králíků a v noci se ti o nich bude zdát. Staneš se kolečkem v tého bláznivé mašině a bůhví, co bude dál. Copak si myslíš, že to, co jsi dnes viděl, je konec? Víš, kolik má milion králíků do roka mladých? Už jsem ti to řekl a znovu to opakuji: já toho mám dost. Ujmi se zde velení a já začnu nový život. Bez králíků."

"Ale, prosím tě, neblázni," řekl pan Kavaňas. "Vždyť jsem ti říkal, že se musím v každém případě vrátit na maják. Smluvní služební doba mi končí až za pět měsíců, tak přece měj rozum."

Ladislav chvíli mlčel a pak řekl:

"Tak tedy dobře, ale to je poslední termín. Já to do té doby ještě povedu a pak to položím a dále si s tím, co chceš. Já se dám zapsat na konservatoř."

Telefon na psacím stole zabzučel a Ladislav sáhl po sluchátku. Řekl své jméno a pak chvíli pozorně naslouchal, zatím co se na jeho tváři střídal údiv a skepse. Nakonec se dal do smíchu a řekl:

"No, to jsem zvědav."

Položil sluchátko a s úsměvem, který mu dodával chlapeckého výrazu, se zeptal svého bratra:

"Poslechni, Vašku, kolik nás doma bylo?"

"Prosím tě, co blázníš?" divil se pan Kavaňas.

"No, já jenom, že mi moje sekretářka opatřila ještě jednoho bratra. Přijeli už v noci a teď jsou na cestě sem. Je prý nesmírně tlustý."

"Na to jsem čekal," řekl pan Kavaňas. "Buď tak laskav a zavolej mi policii, já ti to pak všechno vysvětlím."

Pan Maresku a slečna Kadlecová vyjeli liftem do prvního patra administrativní budovy Kavaňasových závodů a stanuli před velikými zasklenými dveřmi. Tlustý podvodník byl příjemně vzrušen jako vždy, když veliká hra začínala.

"Nechcete tam jít se mnou?" ptal se s úsměvem slečny Kadlecové.

"Ne," řekla vesele Libuška. "Není potřebí, abych byla při tom, až si se svým bratrem po dvaceti letech padnete do náruče."

"Přijdete o moc," pravil rozmarně tloušť. "Bude to dojemné."

Slečna Kadlecová se s úsměvem otočila na podpatku, vstoupila do výtahu a řekla:

"Budu vám držet palce."

Budu to potřebovat, pomyslel si pan Maresku a stiskl kliku skleněných dveří. Octl se v prostorně a světle osvětlené ohromném okně a byl tím poněkud překvapen. Prohlížel si čtvery bílé dveře a v duchu žehral na to, že mu slečna Kadlecová nedala podrobnější pokyny. Pak se spolehl na svůj vlastní instinkt, zaklepal energicky na jednu z dveří a vstoupil do kanceláře účetního ředitele Kavaňasových závodů pana Matějky. Zadíval se láskyplně na muže za psacím stolem, rozpráhl náruč a dojatě vzlyknul:

"Drahý bratře!"

Pan ředitel Matějka byl malý pohyblivý pán korektních způsobů a nikdo mu nemůže zazlívat, že v první chvíli považoval pana Maresku za šílence. Díval se zděšeně na horu masa a tuku, která se vevalila dveřmi a teď tu stála s roztaženými rukama podobná spíše bachratému větrnému mlýnu nežli člověku. Konečně se pan ředitel Matějka poněkud vzpamatoval a řekl chvějícím se hlasem:

"Nemám bratra."

Panu Mareskovi klesly ruce a hlava se pochýlila.

"Já vím," řekl s porozuměním. "Ty se hněváš, že jsem byl tak dlouho pryč, a máš pravdu. Měl jsem se o tebe starat, když nám rodiče tak záhy umřeli."

Jak je vidět, těžil pan Maresku z informací, které získal od slečny Kadlecové.

Možek pana ředitele Matějky horečně pracoval. Co mám dělat? Sáhnu po zvonku a on po mně skočí. Ostatně přiběhla by slečna Pasiřová a ta by si s ním také nevěděla rady. Kdo ho sem vůbec pustil? Pan ředitel Matějka cítil, že se ho zmocňuje vztek.

"Podívejte se, pane," řekl, "já nemám čas. Je mi líto, že vám rodiče zemřeli. V případě, že byli našimi zaměstnanci, přihlaste se v budově C24 o sirotčí důchod. Formuláře obdržíte tamtéž. Já s touto věcí nemám nic společného a opakuji znovu, že nemám bratra, nikdy jsem ho neměl a moji rodiče jsou oba na živu."

"Tak ty nejsi Ladislav?" zeptal se podezřívavě pan Maresku.

"Ne," řekl ostře pan ředitel Matějka. "Já jsem Emil a nejsem zvyklý, aby mi cizí lidé tykali. Koho vlastně hledáte?"

"Ladislava Kavaňase."

Pan ředitel Matějka překvapeně zamrkal a vydechl:

"Vy jste bratr pana Ladislava Kavaňase?"

"Ano," řekl skromně sirotek.

"ale to mění celou situaci. Promiňte, prosím, a dovoluji, abych se představil: účetní ředitel Kavaňasových podniků Matějka. Těší mne velice, že jsem vás poznal. Váš pan bratr o vás často mluvil a jistě bude mít radost. Ještě jednou prosím, abyste mi prominul mé chování. Neměl jsem nejmenšího tušení, kdo jste, a byl jsem trochu překvapen. Račte, prosím, uveďte vás k šéfovi."

Pan ředitel Matějka otevřel úslužně panu Mareskovi dveře, vedl ho napříč hovorovou a vstoupil do jiné kanceláře. Tam seděla starší obrýlená slečna a pan Maresku potlačil chuť zařvat na ni: "Drahá sestro!" a následoval úslužného mužika k dalším dveřím s nápisem ŠÉF. Pan ředitel Matějka lehce zaklepal, a když se zevnitř ozvalo vyzvání ke vstupu, řekl uctivě: "Prosím," pokynul panu Mareskovi a diskretně se vzdálil. Pan Maresku se octl v pracovně Ladislava Kavaňase a s úsměvem na své dobrosrdečné tváři se batolil k psacímu stolu. Pak se zastavil a ztrnul. V křesle seděl "muž se psem" a posměšně se šklebil.

Tlustý podvodník se prudce obrátil, udělal několik rychlých kroků ke dveřím a zůstal stát, protože mezi ním a dveřmi stála veliká skvrnitá doga s vyceněnými tesáky a výhružně švihala ohonem.

"Oh, můj bože, ještě jeden pes?" zaúpěl pan Maresku, vrátil se zpět a posadil se do klubovky před psacím stolem. Teprve teď si všiml také mladšího Kavaňase a rozpačitě, ale s úsměvem ho pozdravil.

Potom řekl:

"Stalo se. Jak vy u nás říkáte: mnoho psů, zajícova smrt. Já jsem ten zajíc."

Pan Václav Kavaňas se usmál, nabídl podvodníkovi cigaretu a pravil:

"To s tou gramofonovou deskou v hotelu METROPOL se vám povedlo, ale do té ventilace jsme nelezli. Já se vám, upřímně řečeno, obdivuji. Mám rád lidi, kteří v nebezpečí neztrácejí humor."

"Já miluji vtipy," řekl srdečně tloušťák, "ale když žertuji, policejní muži se velmi zlobí. Vy ne? Velmi dobře. Jsem rád, že jsem vás poznal."

Ozvalo se zaklepání na dveře a vstoupili dva páni. Pozdravili oba bratry a pak se zadívali na mohutnou postavu v klubovce.

"Bože, pane Jeřábku, vy jste se vůbec nezměnil," pravil tloušťák staršímu z detektivů.

"A je," řekl pan Jeřábek. "Pan Peters alias Wild alias Maresku, akciové podvody ve velkém. A taky obchod s realitami nebo co to bylo tenkrát s tím Podlesím."

"Tenkrát s tím Podlesím to byla blamáž," řekl stydlivě královský kuchař.

Pan Ladislav Kavaňas, který až do té doby mlčel, se pozorně zadíval na pana Maresku a pak se zeptal detektivů:

"Tak tohle je Teston?"

"Kdepak," mávl rukou pan Jeřábek. "Ještě před měsícem byste nás byl tou otázkou přivedl do rozpaků, ale policii se konečně podařilo získat fotografii Jiřího Testona jako dospělého muže a ten vypadá docela jinak. Podívejte se."

Pan Jeřábek sáhl do kapsy a podal Ladislavu Kavaňasovi fotografii pohlednicového formátu. Ladislav si ji prohlédl a podal ji svému bratru, ale ten zavrtěl hlavou.

"Děkuji, já ji mám."

"Tak ty jsi věděl, že tohle není Teston?" ptal se Ladislav.

"Zajisté."

"Tak proč jsi se za ním honil?"

"Jen tak. Mimochodem. Chtěl jsem si jaksi dodatečně zasloužit svůj první a trochu laciný úspěch. Já jsem totiž Jiřího Testona chytil hned na začátku a mám ho zavřeného na majáku."

Tak skončila kariéra Jiřího Testona. Jakékoliv další vysvětlování bylo by podceňováním bystrosti čtenáře, který jistě hravě rozluštil, že Valet a Teston byli jednou a touž osobou a že ta veliká doga v poslední kapitole byl přestrojený foxteriér Watson.